

Svær balance: Sådan fyldes tomrummet mellem to topchefer

ledelse side 16

5G på vej: Nye muligheder - og grimme antenner

teknologi side 8

Jobcenterchef: Folk kiggede på mig, som om jeg var vanvittig

regeltyranni side 6

kommunen.dk

POLITIK FRA RØDDERNE

TORSdag 16. JANUAR 2020 / NR. 1 • 63. ÅRGANG

Her sidder måske en kommende statsminister

ungdomspolitik side 10

Otte nye kommuner fik **whistleblowerordninger** i 2019, og om **to år** er det et krav til de fleste. Foreløbig er det rent **cowboyland**, siger forsker.

alarm side 4

Regering og regioner enige om sygeplejerske-aftale

Regeringen har indgået en aftale med Danske Regioner, der skal sikre, at der kommer 1.000 flere sygeplejersker i 2021, som det blev aftalt i finansloven i december. 500 af sygeplejerskerne skal findes i år.

Dansk Sygeplejeråd bakker op om aftalen. I december nåede S-regeringen til enighed med De Radikale, SF, Enhedslisten og Alternativet om at sætte 300 mio. kr. af i år og 600 mio. kr. årligt fra næste år til at ansætte flere sygeplejersker. Danske Regioner vil gennemføre en række initiativer, der skal sørge for, at målsætningen bliver nået. Midlerne er blandt andet at få personale på sygehuse til at gå fra deltid til fuld tid, og at alle nye stillinger bliver slået op på fuld tid.

'Så skal man jo ind og give hånd til borgmesteren, der skal holdes en lille tale, og så skal vi have Faxe Kondi og saltstænger. Det glæder jeg mig da til.'

Marcel Meijer (S), borgmester på Samsø, som snart bliver dansk statsborger og derfor skal give håndtryk til sig selv. Til TV2 Østjylland

Regeringen vil gøre det billigere at fjerne børn

En kommunes økonomi skal ikke være med til at afgøre, hvorvidt et barn skal fjernes fra familien eller ej. Det mener regeringen, som vil gøre det billigere for kommuner at fjerne børn. I et udspil foreslår S-regeringen, at kommuner fremover får en større refusion fra staten i de sager, som koster mest. Det skriver DR.

I øjeblikket får kommunerne 25 pct. refusion af udgifter til enkeltsager, der koster over 830.000 kr. Løber udgifterne i en sag op over 1.630.000 kr., får kommunen 50 pct. retur. Men det er altså ikke nok, mener regeringen, der foreslår, at staten skal refundere 75 pct. af beløbet i sager, der koster over 2.050.000 kr.

58 byrådsmedlemmer har forladt deres parti på to år

I løbet af de to første år af denne periode har 58 byrådsmedlemmer skiftet politisk tilhørsforhold. Deraf er de 32 blevet løsgængere.

Socialdemokratiet står for den største åreladning, nemlig 16 af 842 politikere. Fire er til gengæld kommet til.

Venstre havde lige efter KV17 688 mandater og har siden mistet 12, mens seks er kommet til.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at forventningsafstemme. Der er mange udfordringer med udligningssystemet. Ingen tvivl om det. Men vi kommer ikke til at løse alle problemerne på en gang, lød det fra indenrigsminister Astrid Krag (S), da hun i sidste uge gæstede Kommunaløkonomisk Forum i Aalborg. Foto: Henning Bagger, Ritzau Scanpix

De Konservative har øget antallet en kende, da seks kom til, og fem sprang fra. Hos Dansk Folkeparti er 12 gået og ingen kommet til. SF er ikke berørt af partihop hverken ud eller ind. Enhedslisten har mistet to. De Radikale har haft to, der gik, og to, der kom.

Lokallisterne har haft seks tilkommende og fem afhoppere. Hos Liberal Alliance er tre gået ud og en enkelt kommet ind. Alternativet har mistet en enkelt. Kristendemokraterne har haft en enkelt tilløber, mens Nye Borgerlige fortsat har et enkelt byrådsmedlem.

Verbal tilsvining er dagligdag for lærere

Det er kun få nutidige lærere, som drømmer sig tilbage til dengang, da elever tiltalte læreren De, hr. eller frøken. Men mange drømmer om at slippe for hver dag, uge eller måned at blive kaldt nedværdigende ting som 'luder', 'kælling', 'idiot', 'bøsse', 'bitch' eller 'fuck-

ing lortelærer' af deres elever, skriver Kristeligt Dagblad.

Ifølge en kommende rapport fra Arbejdsmedicinsk Klinik i Herning og Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø er den form for verbal tilsvining fra elevernes side ikke bare noget, enkelte lærere oplever nogle gange i deres arbejdsliv. Det er virkelighed for et godt stykke over halvdelen af landets lærere, og for hver fjerde lærer er det noget, der sker på månedlig, ugentlig eller ligefrem daglig basis i deres job.

468.000

bygninger trues af oversvømmelse, viser en ny analyse fra Danske Regioner

Flere rotter giver travlhed

Det tyder på, at rotterne har nydt godt af det våde efterår. Det vurderer Per Letting, der er serviceleder hos Anticimex, som arbejder med rottebekæmpelse i 14 af landets kommuner. Hos Anticimex fik man over 1.000 anmeldelser på to måneder i alene Kolding Kommune, skriver DR. Det er cirka dobbelt så mange anmeldelser som året før og det højeste niveau siden 2015. Ifølge Per Letting er det blandt andet på grund af vejret, der har været særligt godt for rotterne.

Under overenskomstforhandlingerne for to år siden blev det aftalt, at parterne i fællesskab skal arbejde på at få flere fra deltid til fuldtid. Det arbejde går nu for alvor i gang.

Foto: Nils Meilvang, Ritzau Scanpix

KL og fagforeninger: NU skal der ske noget med den deltid

Pilotprojekter i 10-15 kommuner skal afprøve og udvikle metoder og ideer for at få deltidsansatte til at gå op i tid. Michael Ziegler: 'Det mest kraftfulde greb i al den tid, jeg har været med'.

arbejdsmarked

Af Michael Kjærgård
michael@kommunen.dk

To år efter OK18 går KL og Forhandlingsfællesskabet i dette forår i gang med et fælles projekt for at få flere kommunalt ansatte til at gå op i tid. Omkring 40 pct. af kommunalt ansatte arbejder på deltid, og den andel skal være lavere.

Rammerne for projektet har gennem nogen tid været forhandlet mellem KL og Forhandlingsfællesskabet, der er paraplyorganisation for 51 fagforeninger for i alt 565.000 ansatte i kommuner og regioner. Et tilsvarende initiativ blev i december søsat på mellem Forhand-

lingsfællesskabet og Danske Regioner, og nu er turen kommet til kommunerne.

Projektet mangler kun den sidste godkendelse, siger formanden for KL's Løn- og Personaleudvalg, Høje-Taastrup borgmester Michael Ziegler (K) til kommunen.dk, så vil det blive skudt i gang med en stor konference for alle kommuner her i foråret, og næste step bliver så at finde 10-15 kommuner til et pilotprojekt, hvor forskellige måder at angribe problemet bliver afprøvet, dels på ældreområdet, dels på børn og skole.

Metoder og ideer

- Den enkelte kommune skal ikke nødvendigvis forpligte sig til at gå ind på alle

'Vi skal op i et helt andet gear, hvis vi skal have noget til at rykke sig.'

Michael Ziegler, formand for KL's Løn- og Personaleudvalg

områderne i det her pilotprojekt. De skal bare være med på et af områderne, så vi får samlet nogle grupper af kommuner, der går all-in på de forskellige områder, og det skal føre til, at man får udviklet nogle metoder og ideer til, hvad vi skal gøre derude, for at det virker. Og så skal de spredes ud til alle kommuner, siger Michael Ziegler.

Han kalder det 'det mest kraftfulde greb i al den tid, jeg har været med'. Det har Michael Ziegler været, siden han blev kommunal chefforhandler i 2009, og i al den tid

'har vi snakket deltid, og der er ikke sket noget'.

- Så vi skal op i et helt andet gear, hvis vi skal have noget til at rykke sig. De centrale parter skal gå all-in og committe sig til det her som en fælles forpligtelse, og så skal det række helt ud i den enkelte kommune og ud på den enkelte arbejdsplads, hvor leder og tillidsrepræsentant skal prøve at løfte opgaven. Det skal understøttes med direktionsmæssigt fokus og politisk opbakning hele vejen, siger Michael Ziegler.

Norske erfaringer

Ideerne til projektet er hentet i især Norge, og de erfaringer, man har gjort sig der siden 2013, er 'det der gør, at man kan tro på, at nu rykker vi', siger Michael Ziegler. Han er sig dog bevidst, at det er 'en ret stor opgave'.

- Den handler meget om arbejdskultur på begge sider, både hos medarbejderne, men også hos os som arbejdsgivere og vagtplanlæggere. Det bliver nok ikke sådan at der aldrig vil være deltidsstillinger, og der vil også sta-

'Vi må kunne komme et betydeligt skridt ved at tænke mere kreativt i forhold til, hvordan vi vagtplanlægger.'

Michael Ziegler, formand for KL's Løn- og Personaleudvalg

dig være medarbejdere, der efterspørger at være ansat på deltid, men vi må kunne komme et betydeligt skridt ved at tænke mere kreativt i forhold til, hvordan vi vagtplanlægger og måske i forhold til hvordan vi skruer stillinger sammen, siger Michael Ziegler.

Han tilføjer at der også er et ligestillingsaspekt i det.

- Er du på deltid gennem hele dit arbejdsliv, har det rigtig stor betydning for din livsindkomst og for din pensionisttilværelse. Det kan jeg godt stå og sige, men det falder måske på stenet jord.

Men hvis nu den faglige organisation er med ude på den enkelte arbejdsplads og siger det til sine medlemmer, så kan det være, at nogen tænker 'hov, det skulle jeg måske også overveje'.

Mindre travlhed?

I forhold til arbejdsmiljøet peger han på, at de deltidsansatte, der ser på deres nuværende arbejdsbelastning og konkluderer, at så er fuld tid nok ikke noget for dem, måske overser at deres deltidsarbejdstid ofte er placeret netop på de travle tidspunkter. Ved fuldtid vil en større del af arbejdstiden blive lagt på knap så travle tidspunkter, viser erfaringer fra Sverige, og i Norge siger begge sider, at man har fået bedre arbejdsmiljø ud af det, fortæller Michael Ziegler.

- For borgerne er der den gevinst, at hvis vi får flere på fuld tid og færre på deltid, så bliver der færre forskellige ansigter derude, færre vikarer fordi vi dækker os selv ind med vores eget personale. En vigtig kvalitetsforbedring for borgeren, tilføjer han.

Whistleblowere i cowboyland

På et år har dobbelt så mange kommuner fået whistleblowerordninger. Men det er symptombehandling og går alt for stærkt, fordi der mangler regler, siger forsker.

o gentlemanaftale

Af Emma Oxenbøll
emma@kommunen.dk

Når det kommer til whistleblowerordninger, er kommunerne i cowboyland. Der

mangler regler og retningslinjer, og ingen ved reelt, hvordan de burde eller skulle oprette en ordning. I hvert fald når man spørger forsker Rasmus Willig. Så skal kommuner stole på, at deres medarbejdere

føler sig trygge nok til at råbe op, hvis en anden medarbejder bryder loven? Eller skal de lave et whistleblowersystem, som sikrer dem juridiske rettigheder og anonymitet?

Den afvejning har været genstand for opmærksomhed rundt om i landet særligt det seneste års tid. I løbet af året har 13 kommuner taget stilling til spørgsmålet.

Og mens nogle kommuner stadig foretrækker en gentlemanaftale og andre en reel whistleblowerordning skrevet på sort og hvidt, er der det seneste år kommet dobbelt så mange i den sidste kategori.

I løbet af 2019 har otte kommuner indført whistleblowerordning, mens der i slutningen af 2018 kun var ti kommuner, der havde en ordning. Det viser en opgørelse, kommunen.dk har lavet.

Alligevel deler de vanderne. For udover det stigende antal kommuner, som har vedtaget en whistleblowerordning, har fem af dem overvejet at følge efter, men besluttet at lade være.

To overvejer stadig.

Tryghed

I Norddjurs foreslog borgmester Jan Petersen (S) i juni at se på, om en whistleblower-

ordning var en god idé, efter at flere byrådsmedlemmer kritiserede kulturen og mente, at den var præget af frygt og tavshed.

- Jeg ønsker jo, at vi har en kommune, der er transparent, og jeg vil ikke have, at man ikke kan komme af med oplysninger. Vi skal have en civiliseret organisation, og det understreger vi også på denne måde, siger Jan Petersen, der nu har landets nyeste ordning.

Hidtil har praksis været, at medarbejdere går til tillidsrepræsentant-systemet, hvis de får kendskab til ulovligheder eller misbrug. Udover det

har Jan Petersen en særlig aftale med sin kommunaldirektør:

Medarbejdere kan altid komme til borgmesteren eller kommunaldirektøren, og så vil det være direktøren, der går ind i en sag. Derfor er det også vigtigt for borgmesteren, at en ny whistleblowerordning er blevet til sammen med medarbejderne.

- Det betyder noget, hvordan de ser det her. Det er meget vigtigt, at medarbejderne er trygge. Vi vil ikke lave en ordning på baggrund af en enkelt episode eller to, eller fordi vi har hørt det fra

Ministerrådet har endelig vedtaget et EU-direktiv, som også pålægger kommuner at indføre whistleblowerordninger. Derfor skal alle kommuner med over 10.000 indbyggere indføre en ordning inden for to år.

Thomas Lekfeldt, Ritzau Scanpix

Ja tak

- I 2019 sagde Norddjurs, Bornholm, Fredensborg, Faxe, Køge, Odsherred, Favrskov, Horsens og Aalborg kommuner ja til at indføre en whistleblowerordning.
- Frederiksberg oprettede som den første kommune en whistleblowerordning i 2011, København fulgte efter i 2012. Randers, Gladsaxe og Roskilde oprettede en i 2014.
- Slagelse og Rudersdal oprettede hver en i 2016 i en prøveperiode. I 2018 besluttede de begge at gøre den permanent.
- Lyngby-Taarbæk og Aarhus oprettede en i 2018, som stadig er i prøveperiode. Også Odsherred oprettede en i 2018.

en anden kommune, siger han.

Inspirationen til Jan Petersens forslag kommer dog oprindeligt fra Randers. Her har kommunen nedsat et udvalg med en borgerrådgiver, en stabschef og en repræsentant fra hoved-MED-udvalget til at tage sig af henvendelser.

MED-udvalget har drøftet forslaget om at gøre det samme i Norddjurs og har nu udarbejdet ordningen, som skal supplere de andre indberetningssystemer.

Mistillid

Også i Varde har MED-udvalget en klar holdning, som dog er stik modsat den i Norddjurs. Ni ud af ti medarbejderrepræsentanter mener ikke, det er en god idé, og fravalgte derfor sidste år at indføre en ordning.

- Forslaget har i alt været ude omkring 3.600 medarbejdere, og ingen har en fornemmelse af, at der ville være brug for den. Hvis det blev taget op i dag, ville det stadig blive stemt ned. Vi har allerede vores sikkerhedsnet på plads, siger HK's fællestillidsrepræsentant Kim Korsholm.

Medarbejderne mener, at de eksisterende kanaler som tillidsrepræsentant-systemet, MED-systemet og ledelsessystemet er gode nok, og flere mener også, at en ny ordning vil være i strid med kommunens værdigrundlag, som er åbenhed.

- Vi har så kort en vej til vores ledelseslag. Det havde været noget andet, hvis ledelsen var uigennemsigtig, siger Kim Korsholm.

De synlige ledere giver respekt og arbejdsgejst hos medarbejderne. Som eksempel var Varde sidste år berørt af en sag om uretmæssig videoovervågning, og her gav kommunaldirektør Mogens Pedersen alle medarbejdere en undskyldning, hvilket ifølge Kim Korsholm gav stor respekt.

Og så er der det med pengene. Da beslutningen skulle tages, skævede medarbejderne til ordningen i Region Syddanmark og så, at en ordning i Varde ville koste, hvad der svarer til en mio. kr. over en 10-årig periode.

- Med sparerunde forrige år og januar sidste år, så vil de fleste medarbejdere også sige, ja, men det kan jo koste stillinger på sigt, siger han.

- Samtidig er vi jo vestjyder, og hvis jeg siger, at du er en skovl, så er det, fordi jeg mener det, og det tør jeg godt lægge navn til. Det der med at anmelde i det skjulte virker fordækt, siger han.

Cowboyland

Generelt går de to holdninger igen, når kommunerne tager deres valg. Mens de ja-nikende kommuner i 2019 var i flertal, har de andre kommuner takket nej med argumentet om, at det vil skabe mere mistillid end tillid.

Når de administrativt og økonomisk tunge whistleblowerordninger alligevel bliver mere og mere udbredte, skyldes det, at offentligt ansattes ytringsfrihed er under pres, lyder forklaringen fra leder af Center for offentlige og private ansattes ytringsfrihed på RUC, Rasmus Willig.

- Vi kan se, at whistleblowerordningerne opstår nu som et nyt fænomen, siger han og forklarer, at der ikke er regler, retningslinjer eller viden om konsekvenser på området. Derfor kalder han det cowboyland.

Officielt ved vi heller ikke, hvor mange ordninger der findes, fordi de ikke længere skal registreres.

Når der altså ikke er nogen retning for, hvem ordningerne skal tjene, kan de i værste fald skabe en lukket kultur, siger Rasmus Willig.

På den ene side kan man tolke, at whistleblowerordninger skal sikre anonymitet, på den anden side at de er til for at tjene en demokratisk, offentlig debat og få kriminelle forhold frem i lyset.

I så fald vil whistleblowerordningerne være en forhindring, fordi medarbejdere indberetter en ulovlig eller kriminel handling, som den ansvarlige ledelse bliver informeret om og ikke vil have interesse i at få ud.

- Men eftersom det er dem, der bliver informeret, har man lavet en lukket kultur, hvor det ikke kommer ud i offentligheden. Så reelt er det her symptombehandling, siger han.

Problemet er altså, at de ansatte har ytringsfrihed i juridisk forstand, ikke de facto.

- Det er jo ikke, fordi medarbejderne i Skat ikke ved, hvad der er i vejen. Men de går ikke ud i offentligheden, for så ved de, at deres ansættelse er på spil. Det kan vi se på de sidste 10-15 års skandaler, siger han.

Derfor vil en whistleblowerordning også kunne lægge ansvaret tilbage til medarbejderne. Hvis en kommune løbende oplever sager, kan det blive en måde at sige, at man allerede har imødekommet problemet og derfor ikke kan forstå, at der ikke er blevet indberettet.

Men ifølge Rasmus Willig er det reelle problem årsagen til det:

- Når man ikke længere tør ytre sig om ting, offentligheden burde have kendskab til, så bliver det i værste fald en ineffektiv, omkostningstung spændetrøje, der bliver et klart signal om, at ytringsfriheden er under pres. Og i stedet for at sikre den får man et nyt administrativt lag, siger han.

Slå koldt vand i blodet

Ifølge kommunen.dk's opgørelse har 65 kommuner endnu ikke taget stilling til, om de vil have en whistleblowerordning eller ej.

Men de kommer før eller senere til at skulle bestemme sig, fordi EU har vedtaget et direktiv, der pålægger medlemslande og dermed danske kommuner at indføre en ordning, om de vil det eller ej.

Først har staterne dog to år til at beslutte, hvordan de vil have, at direktivet skal tilpasses og implementeres i en national kontekst.

I Danmark er det et implementeringsudvalg under Justitsministeriet, der skal tage stilling til det, forklarer Jens Christian Gjesing (S), der er byrådsmedlem i Haderslev, repræsentant for KL i EU og ordfører for EU's regionsudvalg på direktivet.

- Jeg har ikke her i Haderslev Kommune taget initiativ til at lave en ordning af samme grund, siger Jens Christian Gjesing.

- Der er god grund til at slå koldt vand i blodet ude i kommunerne og vente på, at den gruppe fortolker, hvor-

Nej tak

- I 2019 sagde Allerød, Glostrup, Høje-Taastrup, Næstved og Varde kommuner nej tak til at indføre en whistleblowerordning.
- Tidligere har Vallensbæk, Vordingborg, Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring, Middelfart og Odense kommuner sagt nej.
- Helsingør og Fredericia overvejer stadig.

dan vi skal forholde os til det her, siger han.

Direktivet betyder, at alle offentlige myndigheder med over 10.000 indbyggere eller med 50 ansatte eller derover skal have en whistleblowerordning. Hvordan man så vil gøre det, kan være forskelligt, forklarer Jens Gjerding.

Fire ting er dog vigtige og ligger fast i direktivet, forklarer han:

Man skal sikre fortrolighed for whistlebloweren, som altid har krav på en bekræftelse på, at der sker noget. Samtidig skal en upartisk person håndtere henvendelsen. Og der må ikke være nogen form for repressalier for folk, som bruger systemet.

Som ordfører for regionsudvalget på direktivet har han arbejdet for, at systemet blev mindre stift. Nu er det blevet muligt, at det ikke kun er én kommune, som skal have en ordning, men at flere kan gå sammen i en slags erhvervsfællesskaber, som vi for eksempel kender det fra brandenheder.

- Jeg mener, at det helt afgørende for at få det til at fungere er, at vi skal lave det i meget åbenhed, så det ikke bliver en form for mistænkeliggørelse og mistillid. Det vigtigste og bedste er at være helt åbne, siger han, for der er jo altså Britta Nielsen-sager, som han siger.

Kim Korsholm er heller ikke i tvivl om, at en whistleblowerordning vil være smart, hvis der er et broddent kar som i Britta Nielsen-sagen.

- Tryghed er jo ikke stærkere end det svageste led. Hvis der er et sted, hvor vi har overset noget, må vi sige, at det var ærgerligt. Men det tror jeg også var opstået, hvis vi havde en whistleblowerordning, siger han.

Heller ikke ifølge Rasmus Willig haster det med at få oprettet flere ordninger.

- Det går simpelthen for stærkt på det her område. Næste skridt vil være selvstændige skoler og sygehuse. Udadtil vil det jo betyde, at der altid er en måde at påpege uregelmæssige forhold, men hvis indretningen af ordningerne er uigennemsigtig, mister de deres legitimitet og formål, siger han.

Om EU's direktiv får skabt mere orden på prærien må tiden vise.

Rikke Rødekilde havde aldrig troet, at hun skulle arbejde på et jobcenter. Nu har hun vendt jobcentret i Varde på hovedet og kommer gerne med en opsang til andre kommuner.

Foto: Ronja Pilgaard

I Varde hænger jobcenterchefen problemerne til tørre

Rikke Rødekilde gør op med regelrytanniet i jobcentrene og spørger i stedet 'er der nogen, der siger, vi ikke må?', når plejer står i vejen for at få jobindsatserne til at lykkes.

o vanebryder

Af **Ronja Pilgaard**
ronja@kommunen.dk

Kan et jobcenter købe en scooter, så en borger kan komme på arbejde? Og hvad med en cykel til en indvandrer, der gerne vil i praktik?

Tja, i Varde kan man i hvert fald, efter at den nye jobcenterchef Rikke Rødekilde er trådt til.

Efter år med job hos blandt andet KFUM's sociale arbejde og som leder af Kvindernes Krisecenter i Esbjerg, søgte Rikke Rødekilde jobbet som jobcenterchef i Varde

Kommune. Men først havde hun tænkt, at hun aldrig skulle arbejde i et jobcenter. No way.

Hun stod uden for den kommunale verden med sine fordomme om jobcenterlivet, kiggede ind og tænkte, at det ville hun da helst være fri for.

For en ting er, at de jobcenteransatte med Rikke Rødekildes egne ord kritiseres af alle omkring dem for at gøre et dårligt stykke arbejde. Der er også bare så mange regler på området, at det er svært for jobkonsulenter og rådgivere at skabe en relation til borgerne - og så er reglerne

med til, at borgerne oplever medarbejderne som 'skema-fascistiske manualryttere'. Skrankepaver om man vil, siger Rikke Rødekilde:

- Vi har for eksempel lige fået kritik fra revisionen, fordi vi ikke har fået noteret godt nok, om folk skal testes for ordblindhed. For det skal vi, uanset hvem de er. Også hvis det er en akademiker eller en journalist, som jeg egentlig må formode ikke er ordblind eller har fundet en måde at takle det på. Men jeg skal død og pine spørge dem og registrere det i deres sag, siger hun.

Netop de mange regler vil man gerne til livs i Varde Kommune. Det er en af årsagerne til, at kommunen for et år siden søgte efter en 'værdiskabende vanebryder'.

Det lyder frygtelig kommunalt. Hvad betyder det overhovedet? Og mente de det overhovedet? Altså sådan ægte?

Rikke Rødekilde ringede og spurgte, før hun søgte

jobbet, og fik at vide, at i opgaven lå der, at det skulle være mere ligetil for borgerne at komme på jobcentret, end det havde været tidligere. Borgerne skulle høres i højere grad, og medarbejderne skulle i højere grad væk fra skemaer og manualer.

Det kunne Rikke Rødekilde godt se sig selv i, og i slutningen af 2018 kunne hun for første gang gå ind ad dørene på jobcentret som chef. Siden er der sket en del ændringer på Frisvadvej 35 i Varde.

Scooterudlejning

Varde er en stor kommune. Der er 60 kilometer fra Blåvandshuk Fyr i sydvest til Ølgod i kommunens nordøstlige ende. Og mens en københavnner gladeligt småløber efter bussen, fordi hun ikke vil stå og vente i 10 minutter, så sprinter en vardenser, der skal hjem fra Outrup, efter bussen, fordi den går syv gange i døgnet.

Flere borgere tager også skolebussen, fordi det er den

bus, der går. Og netop det var tilfældet for en af borgerne fra jobcentret i Varde. Han havde fået en praktikplads, og da sommerferien kom og skolebussen stoppede med at køre, blev han tilbudt et job. Men uden bussen var der ingen mulighed for ham at passe det.

Så Rikke Rødekilde købte en scooter. Ikke til borgeren, men til jobcentret, for med så stor en kommune blev det næppe sidste gang, der var brug for hjælp til transporten.

- Virksomheden ville gerne ansætte ham. Så hvad gør man så? Vi købte en scooter. Folk kiggede på mig, som om jeg var vanvittig. Kan et jobcenter overhovedet købe en scooter? Men står der nogen steder, at vi ikke kunne købe en scooter? Næh, siger Rikke Rødekilde. Så nu lejer borgeren scooteren for 200 kroner om måneden.

Alligevel var der ikke just opbakning til ideen fra første færd:

'Folk kiggede på mig, som om jeg var vanvittig. Kan et jobcenter overhovedet købe en scooter? Men står der nogen steder, at vi ikke kunne købe en scooter? Næh.'

Rikke Rødekilde, jobcenterchef

- Alle sagde til mig, at inden en måned ville de være stjålet. Og en dag læste jeg i avisen, at der var en scooter, der var brændt, så jeg ringede op til ham, der havde lejet scooteren, og sagde 'jeg håber eddermame ikke, det er vores!', siger Rikke Rødekilde.

Det var det ikke. Og scootererne er efterspurgt. Siden

‘Det er også noget hø, at afstanden i det offentlige er så stor. Det er borgerne, der hver dag, når de går på arbejde, er med til at finansiere, at jeg sidder her. Så når de samme borgere har problemer, så er det mit job at hjælpe dem.’

Rikke Rødekilde, jobcenterchef

indkøbet af den første scooter har jobcentret været nødt til at købe yderligere to.

Der er også blevet købt en cykel, for lever man af konstanthjælp eller integrationsydelse, så har man ikke nødvendigvis råd til at købe en cykel. Men da det var det, der skulle til for at få en integrationsborger i job, måtte jobcentret jo finde en løsning.

- Jeg havde selv en gammel liggende derhjemme. Så den tog jeg med ud. Så fandt vi ud af, at vi kunne købe en cykel for 1000 kr. i Bilka, som så skulle samles. Så fik vi den samlet, og så har hun lånt den.

Rigtige borgermøder

Men en ting er at hjælpe borgerne videre, når først de har landet et job og bare skal have hjælp til at fastholde det. Noget andet er overhovedet at få dem til at stille på jobcentret. Derfor inviterede Rikke Rødekilde tilfældigt udvalgte repræsentanter for alle jobcentrets målgrupper til at komme op og fortælle, hvordan livet på jobcentret kan blive bedre.

For hun ved godt, hvem hun mener, hun står til ansvar for. Borgerne.

- Derfor er det også noget hø, at afstanden i det offentlige er så stor. Det er borgerne, der hver dag, når de går på arbejde, er med til at finansiere, at jeg sidder her. Så når de samme borgere har problemer, så er det mit job at hjælpe dem, siger hun.

Derfor skulle borgerne komme.

- Hvis vi kun havde sat en annonce i avisen, så var det udelukkende de ressourcestærke og dem, der altid brokker sig over kommunen, der ville komme - for nu kan de igen komme ned og brokke sig over kommunen. Så vi sendte brev til dem i e-boks, men det kunne ikke stå alene. Vi ringede også ud til hver enkelt og fortalte, at vi havde sendt dem et brev i e-boks. Nogle skulle ringes op tyve gange, før vi fik fat i dem. Og så sagde vi ‘vi vil helt vildt gerne, at du kommer og fortæller os, hvordan det er at mødes med os. Vi får lavet boller, og der er te og kaffe på kanden. Hvis bare du vil komme, så vi kan blive klogere på, hvordan vi kan blive bedre.

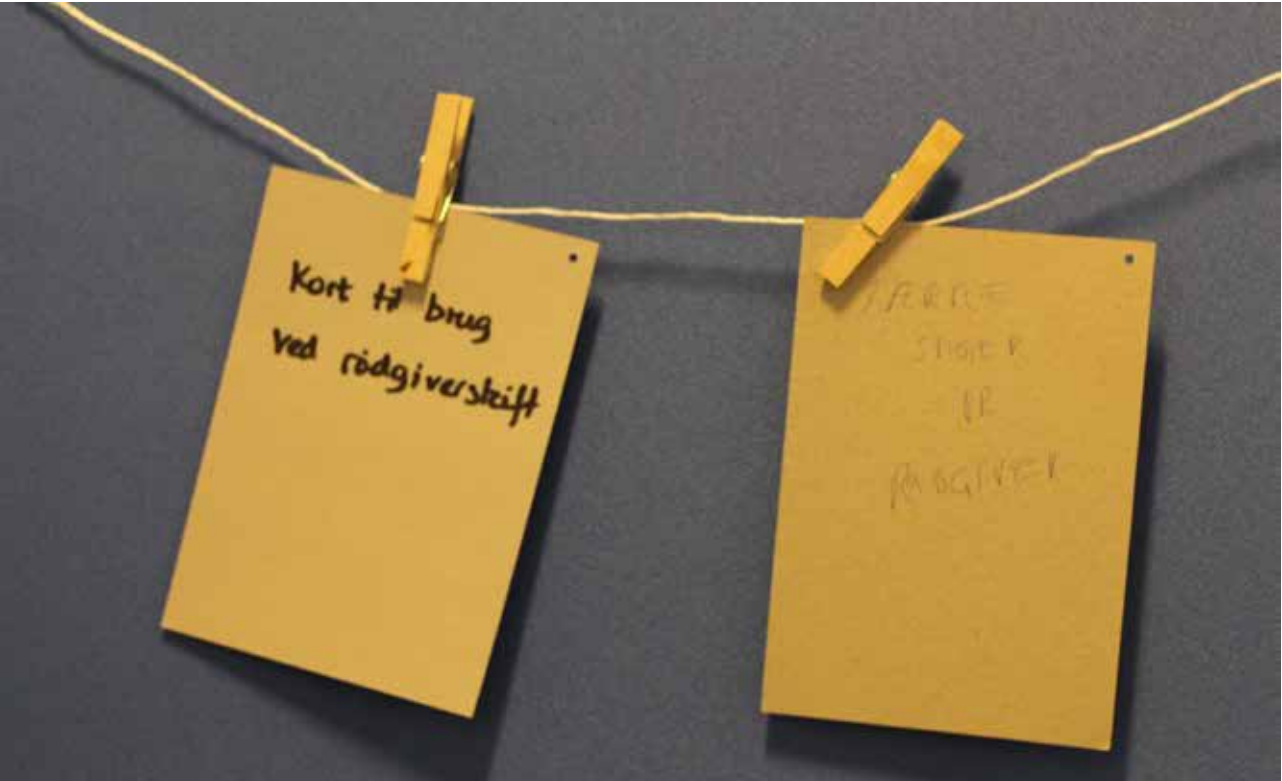
Her fandt jobcentret blandt andet ud af, at nogle borgere blev skræmte af jobcentrets låste døre.

- Det fik folk til at tænke over, om de andre mennesker, der kom på jobcentret, var farlige. Det havde vi slet ikke tænkt, for vi ville jo bare ikke have nogen ind, som var farlige, siger Rikke Rødekilde.

Nu er døren ulåst i åbnings-tiden, og snart vil flere døre blive låst op. Derudover stejlede folk over de breve, jobcentret sendte ud.

- Vi fik guld. Og det guld brugte vi på at finde ud af, hvordan vi kunne gøre det anderledes.

Det guld ville hun og de andre jobcenteransatte aldrig have fået, hvis de var

Mens ledige venter på at komme til at tale mere deres jobkonsulent, kan de skrive forslag til, hvad jobcentret bør prøve af for at gøre det til en bedre oplevelse for borgerne at komme på stedet. Forslagene ryger på en tørresnor.
Foto: Ronja Pilgaard

fortsat i samme gænge, som de hidtil havde gået i:

- Problemet i det offentlige er tit, at vi sidder med en masse svar, som ingen har spurgt om. Vi starter med at tage ordet, selvom det jo ikke er os, der har problemet. Og så udleverer vi alle mulige brochurer, som er svar på spørgsmål, borgeren slet ikke har stillet. Hvorfor starter vi ikke med at spørge: ‘Du er ledig. Hvad gør vi?’ Borgerne er jo mindst lige så interesserede i at komme ud af jobcenter-systemet igen.

Problemer til tørre

Ændringerne på jobcentret kan ikke kun ses ved, at man nu ikke skal bippes ind for at komme ind ad døren. Der er også sket andre fysiske ændringer. For eksempel hænger der nu en tørresnor i venteværelset til jobcentret.

Her kan borgerne komme med forslag til, hvordan jobcentret kan blive bedre.

‘Foreslå de ansatte at tage bløde sko på, så de ikke larmer så meget på gulvet,’ står der på en af sedlerne.

Linoleumsgulv er jo ikke ligefrem taknemmeligt, og man kan nemt høre hvert et skridt, jobkonsulenterne tager, når de går fra kontor til samtalerum til venteværelse.

‘Længere åben, så ægtefælle kan komme med. 4dagesuge?’ står der på en anden seddel.

- Vi tømmer snoren nogle gange, så vi har mange flere forslag i skuffen. Og så prøver vi det bare. Det er som om, det ikke føles så farligt for de ansatte, hvis det bare er noget, vi prøver, som hvis det er noget, der er besluttet politisk, siger Rikke Rødekilde.

Tidligere hang der også arbejdstøj på trappen op til jobkonsulenternes kontorer. Men det gav et forkert indtryk, siger Rikke Rødekilde. Som om den eneste slags arbejde, man kunne komme videre til herfra, krævede sikkerhedssko og kansasbukser. Så nu er det pillet ned. Men det er prøvet.

Kom og råb ad mig

Måske det næste, de prøver, er længere åbningstid eller bløde sko til de ansatte. Hvem ved? Der er i hvert fald flere ændringer på vej.

- Og jeg er sikker på, at hvis du spørger de andre kommuner, så gør de også alt det her med borgerinddragelse og at møde borgeren i øjenhøjde, men jeg vil vove at påstå, at det gør de altså ikke, siger Rikke Rødekilde.

Hun har blandt andet en oplevelse af, at mange kommuner sanktionerer per automatik i stedet for at forholde sig til den enkelte borger.

- Når folk har fået et brev i deres e-boks om, at de skal dukke op, så er det også rimeligt nok, at de bliver trukket i ydelse, hvis de ikke kommer. Men jeg tror på, at hvis folk ikke kommer, så er det som oftest med en grund. Folk er jo ikke idioter.

De ved godt, at jeg sidder på penge-kassen. Men hvis det er tredje gang, de ikke kommer, skal de selvfølgelig bare trækkes, siger Rikke Rødekilde.

Til gengæld er der også altid kaffe på kanden og et lyttende øre, hvis en borger ringer og er vred. Og det gælder, hvad end der er tale om en 61-årig veluddannet borger, som er rasende over at blive spurgt, om han er ordblind, eller om der er tale om en fuld grønlander, der er vred over at få at vide, han aldrig vil kunne blive mekaniker.

- Jeg har ikke noget problem med at blive råbt ad, men det er bedst, når man sidder over for hinanden. Og det er et princip, vi har, at hvis nogen brokker sig, så må man komme ind dagen efter. Det er uanset, hvad jeg har i kalenderen, så må jeg få flyttet noget.

Men selvom mange ændringer ligger bag jobcentret i Varde - og mange ventetider - kan Rikke Rødekilde og hendes ansatte endnu ikke måle deres resultater.

- Vi kan endnu ikke se, om vi får flere i arbejde end andre jobcentre. Men jeg fornemmer, at jeg har færre vrede opkald, end jeg havde før. ●

Hver gang en borger kommer i job, uddannelse eller får en læreplads, ryger der en bold i akvariet. På siden har de opgjort, hvor mange der er kommet videre fra jobcentret de seneste måneder. 82 i september, 76 i oktober, 95 i november.
Foto: Ronja Pilgaard

Thomas Andresen (V) blev borgmester i 2014 og arbejder nu for, at Aabenraa kommer med forrest i udviklingen af 5G teknologi i Danmark. Det kræver, at kommunen gør det nemt at hoppe med på bølgen.

Foto: Michael Drost-Hansen, Ritzau Scanpix

Kommunale muligheder: Aabenraa går forrest med 5G

Selvkørende busser i landsbyer, friskere fødevarer i lastbiler og bedre indeklima på skoler. Sådan lyder fremtiden med 5G, håber borgmester Thomas Andresen (V).

teknologi

Af Christian Olesen

christian@kommunen.dk

- Altså 5G er jo ikke i sig selv det forjættede land. For det er bare en anden type net end det 4G, vi kører på i dag. Men det forjættede land er det antal enheder, vi kan koble på 5G, og så den hastighed, de kommer til at køre med.

Sådan fortæller Thomas Andresen (V), borgmester i Aabenraa, som forsøger at gøre den sønderjyske kommune til frontløber på 5G-teknologi. Det skal komme Aabenraas indbyggere til gode med ny teknologi på lang sigt, men først bliver det erhvervslivet, der virkelig får glæde af 5G.

Det kommer til at ske i Padborg Transportcenter. Et gigantisk logistikcenter ved den Sønderjyske Motorvej, hvor der hver dag kommer 7.000 lastbiler igennem.

- Det er nærmest oplagt at teste nye teknologier der, når

der er så meget lastvognstrafik og så enormt mange varer, siger Thomas Andresen.

Helt konkret skal 5G gøre det lettere for forskellige teknologier at snakke sammen. I transportcentret kan det for eksempel være at måle temperatur i kølevogne med for-dærlige madvarer og dermed forhindre, at noget går i forrådnelse. Det kan skabe store besparelser for de virksomheder, som holder til i området.

- Og kigger vi længere ud i fremtiden, kan det være, at trailerne bliver førerløse, så de selv kører rundt i transportcentret og fylder nye varer på med robotteknologi, der snakker sammen over 5G nettet. Der er jo meget snak om for tiden, at chaufførerne skal overholde hviletider, så det kan være, de kan gøre det, mens trailerne bliver fyldt op, fortæller den ivrige borgmester.

Han ved udmærket, at meget af teknologien stadig

er noget forkølet og i udvikling, men Thomas Andresen mener ikke desto mindre, at der skal være nogen, der tør udvikle det.

- Og vi er altså ikke teknologiforskrækkede her, fastslår han.

Robotbusser

Men det skal ikke kun være de erhvervsdrivende, der får fordel af, at Aabenraa nu satser på 5G. Også borgerne kan få nogle goder på længere sigt.

Thomas Andresen forestiller sig, at det fx bliver nemt at sætte sensorer op, der måler indeklima på folkeskoler og dermed kan justere ventilation og finde ud af, hvor der skal laves forbedringer.

Sensorer kan måske også måle, om et lokale overhovedet er blevet brugt i løbet af dagen. Det kan fx sikre, at der ikke bliver gjort rent de steder, der i forvejen er rene, eller at man bedre kan udnytte klasseværelser eller mødelokaler.

- Vi er også en af de største kommuner rent geografisk og har derfor nogle vanskeligheder med offentlig transport. Der er det oplagt at bruge selvkørende minibusser, der kører fra landsbyerne ind til centerbyerne. For chaufførerne er som regel den dyreste udgift.

5G gør det nemlig mere sikkert med selvkørende

biler og busser, fordi responstiden på nettet er mikrokort i forhold 4G. På den måde vil forskellige biler kunne snakke sammen over nettet og bremse op med det samme, hvis bilen foran bremser. Samtidig vil det også lade selvkørende biler køre tættere og flette bedre sammen i trafikken.

Kæler for teleselskaber

Aabenraa Kommunes ambitioner for Padborg Transportcenter er nævnt i statens plan for 5G som et af de gode eksempler på teknologiens muligheder.

Men for at man overhovedet kan teste forskellige teknologier, der kører på 5G, skal kommunen først have et egentligt 5G-net. Det kræver master. Master som teleudbydere skal gide opsætte i området.

- Meget konkret har vi nedsat et masteudvalg i kommunen. Herigennem skal vi gøre det så nemt som muligt for at give udbydere mulighed for på en fornuftig måde at placere nogle master. Vi tror ikke, vi spinder guld på det, men vi vil være meget serviceminded i forhold til at åbne for en finmasket dækning af 5G, siger Thomas Andresen.

Samtidig har Aabenraa arrangeret workshops med alle de virksomheder, der holder til i Padborg Trans-

portcenter om, hvad 5G kan give af muligheder.

- Nu får vi nogle udbydere på banen, men det kræver også, at der er nogle forbrugere af teknologien. Det er ikke som sådan kommunen, der sørger for det. Vi kan fremme udviklingen og fortælle om 5G, men det er forbrugerne, der skal være aftagerne.

Ny værktøjskasse

Energistyrelsen arbejder i øjeblikket på at lave en værktøjskasse, som gør det nemmere for kommunerne at indføre 5G. Den er fuld af gode råd og bliver løbende opdateret med nye erfaringer. Blandt andet fra Padborg, for-

klarer projektleder i Aabenraa Kommune Peter Mumm.

- Den kommer til at skabe glæde begge veje. Vi får brug for den som kommune, men også maste- og teleoperatører får et bedre overblik, så man er på samme side, siger Peter Mumm.

En ting, andre kommuner kan lære af Aabenraa, som nok også kommer med i værktøjsskassen, er, at teleselskaberne kun skal i kontakt med én person i kommunen, hvis de vil sætte en ny mast op. Det gør det meget nemmere end normalt, og det kan derfor blive mere attraktivt for teleselskaber at sikre god forbindelse i Aabenraa.

Hvad er 5G?

5G er femte generations mobilnet og giver mulighed for ekstremt pålidelig kommunikation, hastigheder op til 100 gange hurtigere end de nuværende 4G-net og håndtering af endnu flere brugere og enheder på samme tid.

Med udrulningen af 5G forventer man, at der bliver åbnet for flere og nye forretningsområder. Det kan være:

- ▶ Automatisering og robotteknologi inden for landbrugs-, industri- og sundhedssektoren.
- ▶ Transportsektoren med avanceret kommunikation mellem køretøjer. Herunder blandt andet førerløse biler.
- ▶ Energisektoren med smart grids, aflæsning af målere, styring af el-nettet.
- ▶ Smart cities.

Kilde: Energistyrelsen

De nye 5G-master i Helsingør stikker ud på toppen af den gamle bygning. Heldigvis er bygningen så høj, at det er svært at se fra gadeplan.

Foto: TDC

Palmer og flagstænger kan gøre 5G-antennener smukkere

Mobil- og telemaster er ikke just kønne, og nu kommer der flere. Bekymrende, siger Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur.

o på tagryggen

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

Der er noget befriende over at gå igennem en brostensbelagt gade i en dansk middelalderby som Helsingør. Her mærker man historiens vingesus fra en tid, hvor livet ikke var så teknologipræget som i dag. Men stiller man sig på Axeltorv og kigger op, bliver man hevet ud af illusionen.

På taget af et af torvets gamle bygninger står der nemlig to 2,7 meter høje hvide antenner.

De udsender et rigtigt godt mobilt signal, som Helsingørs borgere får glæde af på deres telefoner. Men antenner er ikke kønne. I december udskiftede TDC og Ericsson de gamle antenner på taget med spritnye 5G antenner.

Alligevel er de ikke blevet kønner. Og det kan være en spildt mulighed, for den samme udskiftning foretager TDC med alle sine antenner

og master i løbet af i år. kommunen.dk sendte TDCs pressefotos fra de nye 5G antenner på Axeltorv til Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur. Her er formand Karen Margrethe Olsen langt fra begejstret.

- Ja, det er jo ikke kønt, og kommunerne skal være bedre til at turde stille krav til, hvor sådan nogle master må placeres. Vi kan se, at i Helsingør er de måske ikke dygtige nok, og det er synd i byer med historiske byker og kulturmiljøer, siger hun.

Selve antennerne har samme højde og udseende som de gamle 4G-antennener, så det ser umiddelbart ud, som det har gjort de seneste år. Men der kommer sandsynligvis langt flere master og antenner i de kommende år, fordi Danmark overgår til 5G.

For at sikre bedst muligt signal skal antallet af master stige op mod 20 pct. Det betyder langt flere antenner i de gamle bykerner.

Palmer og flagstænger

Men antennerne behøver slet ikke se ud, som de gør normalt, forklarer Karen Margrethe Olsen.

- Jeg var i Senegal for et par år siden ude på en lille ø. Der stod en palme, eller det lig-

På toppen af den smukke Ribe Domkirke gemmer en mobilmast sig - forklædt som flagstang.

Foto: John Garp, Ritzau Scanpix

nede en palme, for det var egentlig en mobilmast. I Danmark ved jeg, at man også nogle gange tilbyder at lave master i flagstænger. Det er en god måde at gøre det på, siger formanden.

Et godt eksempel på lige netop det står på toppen af Ribe Domkirkes tårn. Her er flagstangen nemlig en mobilmast, som blev sat op tilbage i 2003. Karen Margrethe Olsen fortæller, at det er et sådanne tiltag, som er vigtigt, fordi de forhindrer, at det gamle udtryk i historiske bykerner og kulturmiljøer bliver udvisket.

Der findes også master, der ligner grantræer, og 4G-sendere, der er malet, så de matcher murstenene på den væg, de hænger på. Eller antenner forklædt som kunstige skorstenene eller skjult i statuer. Flere af dem står rundt omkring i de danske byer.

Det er eksempler, som bør udbredes mere, mener Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur.

- Jeg tænker, at nu må vi have såvel kommuner som udbydere til at komme op på mærkerne og gøre noget, der er bedre. Kommunerne skal være parate til at stille nogle krav til udbydere om, hvordan masterne placeres, og

hvordan de ser ud, siger Karen Margrethe Olsen.

Master og antenner er dog ikke et område, foreningen er specielt opmærksom på lige nu, fortæller hun.

- Men selvfølgelig skal kommunerne være opmærksomme på området, for det kan komme til at skæmme kulturmiljøerne.

Vi venter på æblet

Der går stadig et år eller to, før 5G for alvor bliver standard. For mens netværksteknologien er ved at være klar, og TDC og Ericsson er i gang med at rulle den ud i hele landet, så er telefonerne det ikke endnu.

Der findes flere telefoner med 5G, men det er som regel de dyreste af slagsen og indtil videre kun Android. TDC regner derfor med, at udviklingen først tager fart, når Apple melder sig på banen med en 5G iPhone, hvilket meget vel kan ske til efteråret.

I mellemtiden vil der være mindre driftsforstyrrelser, efterhånden som de gamle antenner skiftes ud. TDC tager løbende ud og taler med borgmestre og kommuner om, hvilke muligheder teknologien har. Andre teleudbydere arbejder også på at udrulle 5G.

Her kommer de unge løver

I over 110 år har Venstres Ungdom bakket op om – men også direkte modarbejdet moderpartiet. Nu kæmper de unge Venstreløver for en kontroversiel klimapolitik.

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

o ministertræning

- Jeg har altid været misundelig på de røde. De har en meget bedre sangskat, end vi har. Men nu rejser I jer lige op og giver den alt, hvad I har. For I kender jo godt vores slagsang ikke?

Konferencier Maria Ladegaards røde hår bevæger sig en smule op og ned, mens hun nikker med sit hoved for at understrege, at det her altså er vigtigt.

Syng så! Højt!
Men der er vist ikke mange, der kender slagsangen. Eller melodien 'Som en rejse-lysten flåde', som sangen går på, for den sags skyld. Det

første vers bliver i hvert fald både lidt forkølet og lidt mumlende.

*Gøre op med åndstyrer
Lade unge vælge selv
Bryde skranker hvor vi kan og
Være konstruktiv rebel
Det er Venstres Ungdoms mål
Uden stenkast, vold og skrål
Uden Gadens råben
Vi vil bedre svages kår
Værne kloden hvor vi går
Bruge åndens våben*

Vi er på Admiral Hotel i indre København. Venstres Ungdom har dagen igennem siddet til Landskonference på Christiansborg. Og netop det med at værne om kloden, som de synger om i slagsangen, har været højt på dagsordenen. For kan man være ærkeliberal og klimaaktivist?

Eller er klimakampen en dagsorden, venstrefløjen kan have for sig selv?

Men nu er klimakamp og Thunbergkritik gemt væk i fortiden til fordel for skræddersyede jakkesæt og balkjoler. Foran dem ligger værelsesfester og foreningskys mellem stridende lokalforeningsformænd. Når natten bliver til dag, vågner Venstres Ungdom op med make-up på kinden og måske også nogle tømmermænd. Men lige nu ejer de verden og fremtiden.

De to konferencier, Maria Ladegaard og Rasmus Sand, forsøger at holde tidsplanen. Formaninger om, at '20.56 går vi i gang igen, og så skal I blive siddende i en halv time derefter', siver næsten ind. For at holde koncentra-

tionen hos deltagerne fortæller Ladegaard anekdoter. For med ni landsmøder i bagagen er hun trods sine 25 år nærmest en slags veteran:

- Et år var der en eller anden kontrolfreak af en formand for kursusudvalget, som blev så træt af, at der aldrig var nogen, som dukkede op om søndagen, at hun indførte en bøde på 750 kr., siger hun og skjuler slet, at kontrolfreaken var hende selv.

I mange år kom der nemlig aldrig nogen til Landskonferencens anden dag, fordi de kun kom for festen – og fordi de havde for mange tømmermænd. Nu er salen fuld. For med et månedsbudget, der for de flestes vedkommende ligger omkring en SU, er 750 kr. rigtig mange penge.

'Når man er i det, kan det at få valgt en god ven til en ledende post betyde alt. Det er det eneste, man har i hovedet. Bagefter kan man godt sige, at det er noget, man leger, men man leger det altså helhjertet.'

Kristian Lausten, formand for Venstres Ungdom

Landstingssalen er pakket med unge ambitiøse VU'ere, der bruger årets første lørdag på at tale om klima til årets landskonference. Foto: Ronja Pilgaard

‘Vi fokuserer på ideologien og det lange perspektiv. På Christiansborg er de bundet af den politiske virkelighed nu og her, mens vi kan få lov at drømme og tænke, hvad det er for en vej, vi vil.’

Kristian Lausten, formand for Venstres Ungdom

Historien slutter med, at det viser sig, at bøden var høj nok til, at der til dato kun er én, som har fået sådan en bøde, nemlig Maria Ladegaard selv.

Forbrug og mådehold

Landskonferencen er en institution i Venstres Ungdom. ‘De andre kurser i løbet af året sover vi på luftmatrasser’, lyder det igen og igen fra både formand Kristian Lausten, den kursusansvarlige, Alex Ørum, og alle de andre, kommunen.dk taler med i løbet af dagen. Men til Landskonferencen skal den have, alt hvad remmer og tøj kan holde.

Så ud over deltagergebyret på 650 kr. pr. mand smider VU selv 100.000 kr. i kurset. Og det er mange penge i et

ungdomsparti, hvor et godt kursus normalt holdes på en skole et sted på Fyn, og hvor formandens månedsløn svarer til ‘lige over en SU med lån’.

Men det er også en vigtig tradition for partiet. Da kursusudvalget i år ringede til hotellet for at booke nærmest hele hotellet til den første weekend i januar, fik de fat i en receptionist, der havde været ny receptionist engang i 1980'erne, hvor hendes allerførste opgave angiveligt var at tale med Søren Pind om, hvilke ønsker Venstres Ungdom havde til årets fest i forbindelse med Landskonferencen.

Sagt på en anden måde er der ingen, der kan huske, at der ikke har været en landskonference i starten af janu-

ar måned. Og den har, så længe nogen kan huske, foregået på Admiral Hotel. Sådan er det.

For traditioner er vigtige i det gamle ungdomsparti. Og da Maria Ladegaard får styr på tropperne efter første vers af slagsangen, går det også bedre med at huske, hvordan det nu er, den traditionsrige sang går, og med noget mere klang fra de unge brystkasser lyder nu:

*Venstre Ungdom gi'r os mæle
Uden efterplæreri
Traditioner ej os kvæle
Dybe rødder gør os fri
Bryd den sløve stagnation
Byg en rig og stærk nation/union
Lad os straks begynde
Lige chancer for hver ung
Uden fædres pengepung
Dygtighed vi lønne*

‘Dybe rødder gør os fri’, synger de. Og rødderne er mere end 110 år dybe. Den første lokalafdeling af Venstres Ungdom blev oprettet i Kolding 24. september 1908. Siden er hele landet blevet omfattet, og på de 111 år, der er gået, er tre landsformænd gået hen og er blevet statsministre.

40 år gamle magtkampe

Ungdomspartiet har også leveret en mindre hær af folketingsmedlemmer og ministre. Derudover tæller listen over tidligere formænd naturligvis også nogle borgmestre samt et par KL-formænd.

Det er her, Lars Løkke Rasmussen og Lars Christian Lilleholt tog deres første store politiske opgør i 1988 - en kamp mellem to fløje, som også har trukket spor op til

de to eksministres regerings-tid. Ifølge Søren Pinds bog ‘Frie Ord’, som udkom i 2019, blev Lars Christian Lilleholt sat så gevaldigt på plads ved et busstoppested på Fyn, at han måtte droppe sin formandsdrøm, fordi Lars Løkke havde besluttet at tage et år mere på formandsposten.

Den slags opgør har der været i løbet af årene. Noget af den ufred, der har levet i Venstre, er ufred, der er stiftet i årene i VU. Andre bliver gode venner.

- Det mest konkrete eksempel er Lars Christian Lilleholt og Lars Løkke. Lilleholt var Løkkes næstformand og skulle have været formand efter ham, men da Løkke besluttede sig for at tage et tredje år i formandsstolen, kostede det Lars Christian formandsposten. Det var Lars Christian Lilleholt selvfølgelig ikke tilfreds med, men han har jo de seneste år været en af de mest loyale støtter af Lars Løkke Rasmussen, siger nuværende VU-formand, Kristian Lausten.

I dag er Lilleholts 24-årige søn, Christoffer, kørt i stilling som spidskandidat til byrådet i Odense for Venstre. Han har siddet i byrådet, siden han var 18 år gammel, og så er han stadig medlem af VU.

Og selvom de også synger, at ‘traditioner ej os kvæle’, så er der én ting, man kan være helt sikker på, er en tradition i forholdet mellem VU og moderpartiet: VU er som udgangspunkt mere yderliggående end Venstre.

Vil Venstre have skattestop, kræver ungdommen lavere skatter over hele linjen. Har moderpartiet meldt ud, at de støtter kunst med subsidier, ved de også godt, at VU kommer til at kritisere dem i skarpe vendinger. For den slags bør vel kunne leve på markedsvilkår. Ifølge VU bør man i stedet ‘lukke Kulturministeriet og alt det smagsdommeri, som følger med der’.

- Der er sikkert nogen i moderpartiet, der synes, vi råber for højt med liberale teser. Men jeg ved, at de fleste - og det inklusiv den nye formand - synes, vi er et frisk pust, og at de nyder at blive banket lidt på en gang imellem, siger Kristian Lausten.

Han oplever tværtimod, at ungdomspartiet har baglandet på sin side i de fleste diskussioner:

- For vi fokuserer på ideologien og det lange perspektiv. På Christiansborg er de bundet af den politiske virkelighed nu og her, mens vi kan få lov at drømme og tænke, hvad det er for en vej, vi vil, siger formanden.

Senest måtte Lausten ud og tale med store bogstaver, da Venstre ønskede mere overvågning og ansigtsgenkendelse.

- Jeg gik i pressen, og sideløbende kørte VU flere kampagner. For vi synes, det er en rigtig dårlig ide. Derudover tog jeg det op på et forretningsudvalgsmøde i Venstre,

» Fortsættes på side 12

» Fortsat fra side 11

for når vi tager mange små skridt i retning af mindre frihed og mere såkaldt tryghed og overvågning, er spørgsmålet jo, hvornår det stopper, siger han.

Unge smagsprøver

Men selvom ungdomsvenstre og modervestre kan skændes som en teenager med sine forældre, så arbejder de naturligvis også sammen, og Venstre er ikke helt afvisende over for at give ungdommen en smagsprøve på den magt, der måske kan ligge og vente ude i fremtiden. Ved Venstres landsmøder har Venstres Ungdom 25 pladser af de 850 delegerede, og VU sidder også på to pladser i Venstres hovedbestyrelse. Det er som oftest formanden, der sidder på den ene plads.

- Når man kommer på den anden side, kan man godt se, at det bare er noget, vi leger. Men mens man står i det, er det det her, hele ens liv handler om. Det er dødsens alvor og et spørgsmål om nationens fremtid. Hvis rød fløj sætter sig på formandsstolen, betyder det jo, at det på sigt går ud over de frie markeds kræfter, og det må bare ikke ske, siger et tidligere medlem af VU's bestyrelse, der ønsker at være anonym, og slutter:

- Men der er jo ikke noget på spil i virkeligheden. Danmarks økonomi overlever nok en formand for Venstres Ungdom, der ikke er helt så liberal som os andre.

'Venstreekstreme socialister'

Før man kan nyde, må man yde. Og ligesom prisen for ikke at dukke op til Landskonferencen om søndagen er de konkrete 750 kr., Maria Ladegaard endnu er den eneste, der har betalt, så er prisen for overhovedet at komme med til festen om aftenen, at man stiller til Landskonferencens første dag om lørdagen.

Derfor kunne man lørdag 4. januar ved ti-tiden se småtrætte teenagere og unge voksne traske forventningsfulde op ad hovedtrappen på Christiansborg til Landstingssalen. De fleste iklædt standard Venstre-uniformer: jakkesæt over endnu smalle drengeskuldre, pullovers, slips og bomuldsskjorter.

Sagt kort er de medlemmer af Venstres Ungdom, der er dukket op til Landskonferencen, unge, ambitiøse og dødsens seriøse. Men de er også klar til at erobre hele verden, og de ved godt, at man kommer længst, når man er velfriseret.

Den klassiske kvindeuniform i Venstre har også fundet vej til Landstingssalen: kjole med blazerjakke ud over. Et look, Inger Støjberg blandt andre har sportet ved flere lejligheder.

De er forklædt som voksne, lige der på trinnet før det virkelige gælder. Medmindre man spørger dem selv, for så gælder det virkelig nu. 'Død-

sens alvor' og 'nationens fremtid'.

'Godt at se dig,' siger en ung fyr i blå skjorte og gabardinebukser til en anden ung mand i sort jakkesæt med hvid skjorte til. Han dasker ham venskabeligt på overarmen, og de bevæger sig fra Vandrehallens kaffekopper til Landstingssalens stolerækker, mens den første taler går på talerstolen.

Det er den arrangementsansvarlige, Alex Ørum, som tager ordet. Han måler mindst 187 cm og melder myndigt fra talerstolen, at 'så er vi ved at være der'.

Han fortæller, at partiet, der ifølge tal fra Dansk Ungdoms Fællesråd måler 2.500 med-

lemmer, for første gang i fire år har haft medlemsfremgang. Sådan er det generelt, når Socialdemokratiet har regeringsmagten, afslører talene, når man kommer lidt tættere på dem. Fire år med fremgang under Helle Thorning, fire år med tilbagegang under Lars Løkke Rasmussen. Og nu altså fremgang igen.

- Det betyder, at VU fortsat og stadig er landets absolut største ungdomsparti, siger han og præsenterer dagens tema:

'Hvad er det liberale svar på klimaforandringerne?'

For ifølge Alex Ørum har klimadebatten i mange år 'været præget af venstreekstreme socialister, der blander

klimapolitik sammen med kapitalismekritik.'

- Der er brug for et mod-svar til Greta Thunberg, siger han og høster klapsalver og smil på læben.

Så selvom den liberale ungdom generelt sætter erhvervet først, har de godt opdaget, at klimaet er dagsordensættende. Og man kan naturligvis godt tale klima på en VU-venlig måde. Så i løbet af dagen kommer både Landbrug og Fødevarer, Cepos og Dansk Industri forbi. Men først skal de unge mennesker møde Sebastian H. Mernild, der er professor i klimaforandringer ved to norske universiteter og direktør i Nansen Centret i Bergen.

Han kommer egentlig ud over stepperne med sit budskab om, at klimaforandringer er ægte, og der skal gøres noget. Men koncentration er en flygtig størrelse, og første gang der bliver sagt 'gigaton CO2', dukker de første telefoner frem fra bukselommerne. Instagram, Messenger, Facebook. Flere klør sig lidt i øjnene, men størstedelen på de forreste fem rækker klør sig alligevel også interesseret på hagen. Selv om det er svært, vil de gerne forstå.

Carbon fee og atomkraft, ja tak

Selv om klimabudskabet føles vigtigt for de unge, og selv om der bliver gjort en

Flere klør sig træt i øjnene, for trods forventningens glæde til en god landskonference, er det tidligt for flere af de unge at stille på Christiansborg klokken 11 på en lørdag. Men de fleste klør sig dog interesserede på hagen, mens oplægsholderne kommer omkring atomkraft, CO2-udledning fra slagtekvæg og Dansk Industris klimamål.

Foto: Ronja Pilgaard

Klimadebatten har i mange år været præget af venstreekstreme socialister, der blander klimapolitik sammen med kapitalismekritik.'

Alex Ørum, kursusansvarlig i Venstres Ungdom

Landskonferencen er også en mulighed for at få hilst på gamle venner og tidligere bekendte, som man ellers kun ser til forårskurser, landsmøder og selvfølgelig landskonferencen.

Foto: Ronja Pilgaard

aktiv indsats for at forstå, bliver det også en konfus størrelse med de klimaforandringer, fortæller VU-medlem Maria Lagoni Andersen, da kommunen.dk møder hende i frokostpausen, hvor hun sidder og vender verden med to veninder. Klimadagsordenen fylder meget for hende, men det har mest noget at gøre med, at mange omkring hende går op i klimadagsordenen.

- Man kan ikke komme uden om, at klimaet bare fylder rigtigt meget, siger hun og tilføjer:

- Men folk kommer ofte med deres egen agenda, når vi diskuterer klimaet. Så her på landskonferencen gør de

os i stand til rent faktisk at gå ind i sådan en diskussion om klimapolitik.

Hun efterlyser dog, at klimaaktivisterne bliver mere konkrete. Hun sidder også selv i byrådet i Esbjerg til hverdag, og hun mangler i sit politiske arbejde at få at vide, hvad det egentlig er, aktivisterne ønsker af deres politikere.

- De insisterer på, at politikerne skal gøre noget, men de leverer ikke noget konkret, de gerne vil have gjort. Det gør det svært at deltage i. Går man på gaden og kræver noget af sine politikere, bliver man jo som minimum nødt til at byde ind med, hvad man gerne vil have. Ellers bliver det, politikerne

gør, jo aldrig godt nok, siger Maria Lagoni Andersen.

VU's formand Kristian Lausten er også glad for, at klima er på dagsordenen til landskonferencen:

- Jeg tror, det var rigtigt godt, at en bredere medlemsskare fik forholdt sig til det. Klima er ikke det, vores medlemsskare primært brænder for. Men vi har jo faktisk allerede en ret skarp klimapolitik, som støtter en carbon fee and dividend. Jeg har også talt med Tommy Ahlers og flere andre fra Venstre om, at vi burde kigge i den retning. For en ting er, at det virker, noget andet er, at det er en måde at sætte ind over for klimaændringerne, hvor man bruger de frie markeds kræfter. På den måde bliver det ikke bare planøkonomisk, siger Kristian Lausten.

Derudover satser VU på en fremtid med atomkraft, og til at tale om det har de på dagen hentet Thomas Grønlund fra Ren Energi Oplysning, der er en organisation, som primært beskæftiger sig med at oplyse positivt om atomkraft.

- Vi kan fortsætte vores liv uden at kunne mærke klimaforandringerne ved hjælp af atomkraft. At venstrefløjten ikke vil være med, bliver ved med at være en gåde for mig. Men det er et grundlæggende problem for os borgerlige, at vi er rigtig gode til at argumentere med logik. Men venstrefløjten er meget bedre til at ramme folk i hjertet. Man kan ikke overbevise med logos. Der skal man ind

og få dem til at føle noget, siger Thomas Grønlund fra talerstolen.

Bønder eller borgerlighed

Det er sandt, når Alex Ørum siger, at Venstres Ungdom er landets absolut største ungdomsparti. Det er også ganske rigtigt Dansk Ungdoms Fællesråd, der står for at fordele støttekroner til de danske ungdomspartier. For at opnå støtte skal medlemmerne være under 30 år og betale et kontingent, der som minimum lyder på 75 kr. om året.

Og det er Venstres Ungdom bare lidt bedre til at opfylde end andre ungdomspartier. Til sammenligning har DSU, som er Danmarks næststørste ungdomsparti, 1.863 medlemmer.

Men med 2.500 medlemmer er der også 2.499 andre medlemmer at skændes med, når man tager politik så alvorligt, at man melder sig ind i et ungdomsparti. Derfor er der også i Venstres Ungdom, som i så mange andre partier, en stående fløjkrig, som har kørt i årtier.

Hos VU står krigen mellem rød fløj og sort fløj. Højskolevenstre og handelshøjskolevenstre. Det er præcis den samme ballade, der nogle gange rusker lidt i moderpartiet: Skal man satse på bønderne eller borgerligheden? Herning eller CBS?

Det kan mærkes i slagsangen, der ikke kan blive enig med sig selv, om man skal bygge en rig og stærk nation, eller om man skal bygge en rig og stærk union. Og det

kan mærkes på landsmøderne.

Rygtet går, at der i 2011 kørte tre busser med nyindmeldte fulde gymnasieelever ind under landsmødet og stemte for formandskandidaten Mads Duedahl, der stillede op imod Morten Dahlin. Det er bare et rygte - et, der er blevet fortalt af tre forskellige mennesker, men dog stadig et rygte, der ikke lyder helt ens alt efter, hvem man spørger.

Alligevel er det et vedholdende rygte. For sagen er den, at alle medlemmer af VU har stemmeret til landsmødet. Det samme gælder i øvrigt i Venstre. Så man kan melde sig ind på dagen, betale sit kontingent og dukke op til landsmødet og afgive sin stemme.

Morten Dahlin, som løb med sejren, kom fra sort fløj. Han sidder i dag i Folketinget for Venstre. Mads Duedahl er i dag rådmand for Venstre i Aalborg Kommune.

For det er, som VU-medlemmer siger igen og igen, dødsens alvor. Også selvom det måske ikke ser så vigtigt ud, når man kommer ud på den anden side.

- I dag er det jo let nok for mig at sige, at det bare er noget vi leger. For jeg er jo blevet valgt, siger den nuværende formand Kristian Lausten og uddyber:

- Det er både bare noget, vi leger, og så dødsens alvor. Hele vores formål, og det vi kæmper for, er ikke bare noget, vi leger. Vi ønsker bund-reelt et friere samfund. Og når man er i det, kan det at få valgt en god ven til en

ledende post betyde alt. Det er det eneste, man har i hovedet. Bagefter kan man godt sige, at det er noget, man leger, men man leger det altså helhjertet.

Klimaet kom ikke med til fest

Tilbage på Admiral Hotel er det blevet tid at forlade stedet. Aftalen med partiet har været, at når øjnene begynder at svømme, stemmerne bliver højrøstede, og politikken ryger fløjten, smutter kommunen.dk også. Det bliver klokken 21. For medlemmerne skal have lov at feste og dumme sig og være unge. Holde værelsesfester, kysse i krogene og skabe nye bånd på tværs af rød og sort blok. På tværs af lokalforeninger og så videre.

Der er ikke nogen, der siger det. Men det bliver heller ikke sagt imod: Journalisten var taktisk placeret mellem to personer, hun allerede kendte. Bokset inde. Så hun ikke kunne lytte med ved bordene.

Og klimaet og miljøet? Tja, det er for nu efterladt på Christiansborg, da sidste vers af Venstres Ungdoms slagsang får lov at lyde fra de unge brystkasser:

*Dæmp forbruget, når det spilder
Knappe goder på vor jord
Værn de fælles rigdomskilder
Hvorpå klodens liv beror
Der er arbejde nok til hver
Som vil øve indsats her
Fælles byrde bære
Mætte de sociale krav
Øge det vi lever af
Gøre Danmark Ære!*

Hos Venstres Ungdom gør aktivister klar til kamp under valgkampen i 2019. Partiet har i 2019 medlemsfremgang for første gang i fire år.

Foto: Thomas Lekfeldt, Ritzau Scanpix

Færre aktive unge gør politik mere indspist

Politikerskoler, folkeoplysning eller bare en flok unge, der kan lide at diskutere politik?

Ungdomspartierne har mange roller i det danske demokrati, men de er langt fra fordums storhed.

o talentspirer

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

De er unge, ambitiøse og så har de en klar ide om, at de skal forandre verden til det bedre. Hvordan det skal gøres, er de ikke enige om, men de har det tilfælles, at de lægger masser af energi og kræfter i hver deres politiske kamp for et ungdomsparti.

- Og så er de en særlig race, for der er ikke særlig mange af dem. Og det på trods af, at de løfter to vigtige roller i demokratiet, siger Johannes Andersen, lektor i almen samfundsbeskrivelse ved Aalborg Universitet.

For det første er de en fast rekrutteringsplatform for moderpartiet. Her rækker man ud til de unge, giver dem en platform og lader dem forberede sig på at blive en del af et voksent parti.

- For det andet er det ungdomspartiets opgave at udfordre moderpartiet på

centrale holdninger. De unge er jo ikke helt så fintfølede i forhold til de taktiske hensyn, man har i voksenpolitik. Derfor har de også lettere ved at være frække og nogle gange også stærkt idealistiske. Det tror jeg også, politiske partier i dag ser kvaliteter ved, siger han.

Men ud over at rekruttere medlemmer og kandidater danner ungdomspartierne også skole for fremtidens politiske ledere, siger Martin

'De gider godt engagere sig, men det er ikke nødvendigvis et ungdomsparti, der står først for.'

Niels-Henrik Møller Hansen, ungdomsforsker

Ejnar Hansen, der er lektor på Brunel University i London, hvor han har arbejdet med et stort forskningsprojekt om danske ungdomspartier:

- En stor del af dem, som sidder i Folketinget, har haft deres baggrund i ungdomspartierne. Det gælder blandt andet Søren Pape Poulsen, der er gammel KU'er, og både Lars Løkke Rasmussen, Anders Fogh og Poul Schlüter havde været formænd for deres ungdomspartier.

Ens fisk i samme sø

Det er en fast kritik, at når man bruger ungdomspartierne som rekrutteringsgrundlag, så kommer de sidende politikere i både byråd og på tinge til at ligne hinanden for meget. Men sagen er jo også den, at den sø, man fisker politikere i, bliver mindre og mindre - og i små søer er det de samme typer af fisk, som overlever.

Blandt 'de voksne' er tre-fire pct. af befolkningen medlemmer af politiske partier, og kun en-to pct. af dem er aktive i partiet. Blandt ungdomspartierne er det kun en pct. af en årgang, der er aktive.

- Det bider hinanden i halen, for jo færre der er i partierne, jo flere vil blive rekrutteret. For man rekrutterer jo dem, der ligner én selv. Og det udfordrer det repræsentative i vores demokrati, for når så få er med, lig-

'Det udfordrer det repræsentative i vores demokrati, for når så få er med, ligner partifolkene også befolkningen mindre og mindre.'

Johannes Andersen, Aalborg Universitet

ner partifolkene også befolkningen mindre og mindre, siger Johannes Andersen.

Når der er så få politikere, risikerer miljøet omkring politik også at blive mere indspist, end hvis flertallet af politikere ikke havde været aktive i ungdomspolitik. Men på den anden side er der også et begrænset antal personer, der har lyst til at stille op som politikere, siger Martin Ejnar Hansen:

- Og det kræver jo træning. Det er partierne, der er det centrale i det danske demokrati. Så at vi har en stærk rekruttering fra bunden og op, er som udgangspunkt positivt. Hvis det kun var personer med baggrund i ungdomspartierne, som sad i Folketinget, så havde vi jo et problem. Men det er jo muligt for folk at komme ind, når de er i 30'erne og i 40'erne. Men historisk set

kan vi se, at de, som er kommet helt til tops i partierne, som udgangspunkt har haft en baggrund i ungdomspartierne.

Faldende opbakning

Da ungdomspartierne havde deres storhedstid i 1960'erne, målte medlemstallet i Venstres Ungdom 65.000 medlemmer år efter år. Sådan er det ikke længere. For selvom vi har en ungdom, som i høj grad er politisk bevidst, så er de unge aktive i politik, når de kan se, at den indflydelse, de kan opnå, gør en forskel, siger selvstændig ungdomsforsker, Niels-Henrik Møller Hansen.

Han skrev i 2014 en rapport om unge og politik for Center for Ungdomsforskning ved Aalborg Universitet, og her konkluderer han, at unge er meget politisk interesserede, men det er typisk enkeltsgager, der tiltrækker dem, siger han:

- De gider godt engagere sig, men det er ikke nødvendigvis et ungdomsparti, der står først for.

En anden ting i undersøgelsen, han hæfter sig ved, er, at der er flere måder at rekruttere unge til politik:

- Nogle er interesserede i de store politiske spørgsmål, andre i meget konkrete enkeltsgager. Men nogle melder sig også ind, fordi det er et sted at få venner og et socialt netværk. Og hvis de unge kan se, at de får nogle konkrete kompetencer i for

'Historisk set kan vi se, at de, som er kommet helt til tops i partierne, som udgangspunkt har haft en baggrund i ungdomspartierne.'

Martin Ejnar Hansen, Brunel University i London

eksempel taleskrivning, økonomistyring og den slags, er de lettere at få til at engagere sig, siger Niels-Henrik Møller Hansen.

Men selvom de unge i dag langt fra i samme grad som tidligere melder sig ind i ungdomspartierne, så er de meget politisk aktive alligevel.

- Meget af de unges aktivisme finder sted uden for politiske partiers arenaer. Og derfor har partierne ikke set interessen, siger Niels-Henrik Møller Hansen og uddyber:

- Hvis man lægger et filter på sit profilbillede på Facebook, hvor man gør opmærksom på, at man er imod noget, så er det jo også en politisk stillingtagen. For unge engagerer sig gerne i enkeltsgager, som måske også er aktuelle i et meget afgrænset tidsrum, siger han.

Kristian Lausten tegner i disse år den politiske linje for Venstres Ungdom.

Foto: Ronja Pilgaard

VU-formand: 'Det er et utaknemmeligt job at være politiker i dag'

Venstres Ungdoms formand har ingen planer om at blive politiker. Medmindre han får den rigtige opringning. Til gengæld har han masser af drømme for ungdomsorganisationen.

o førerløven

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Når man træder ind på VU-formandens kontor, emmer det af en god blanding mellem organisationskontor og drengævarelse. På væggen hænger et amerikansk flag. 'Land of the free'. I hjørnet står en barglobe, og på skrivebordet en lidt for stor PH-lampe. På en eller anden måde kunne det her kontor ikke tilhøre andre end formanden for Venstres Ungdom. Lige dele drengerøv, gentleman, konservativ og libertarianer.

I disse år er det Kristian Lausten, der huserer på kontoret, og sammen med tre medarbejdere driver han organisationen, der for tiden tegner sig for 2.500 medlemmer. Det havde 15-årige Kristian, der var i praktik på Christiansborg, næppe regnet med, da han meldte sig ind i Venstres Ungdom for ti år siden. Dengang han gerne ville være politiker.

- Men hen ad vejen fandt jeg ud af, at man bringer mange ofre som politiker. Der er både en partilinje, man skal følge, ligegyldigt om man er enig eller uenig. Og så skal man jo være klar til

at blive lagt for had, hvis man kommer med en holdning, der ligger bare en lille smule uden for den holdning, andre danskere har.

Sagt kort: Venstres Ungdoms formand vil simpelthen ikke være politiker. Han synes, det er et utaknemmeligt job.

- Jeg vil hellere søge en karriere i det private erhvervsliv og muligvis både få en højere løn, få mere tid til min familie og kunne leve nogenlunde privat. Jeg brænder stadig for politik, men det er et utaknemmeligt job at være politiker i dag, siger han og lukker dog ikke helt for muligheden:

- Jeg brænder for politik og kunne godt tænke mig at arbejde med politik bagved. Jeg kan ikke afvise, at jeg kunne have lyst til at gå ind i politik om 10 eller 20 år - eller hvis man lige pludselig får en opringning, som Tommy Ahlers gjorde, når man havde tjent nogle millioner. Så kunne det jo være en spændende mulighed, men jeg stræber ikke efter at blive det næste unge skud på stammen, siger han.

Ingen talentskole

På den måde mener Kristian Lausten, at han afspejler

sine medlemmer, som de er flest:

- VU er en hel masse unge liberale mennesker, som ønsker at se en forandring i vores samfund, og som nyder det fællesskab, vi har i VU. Men det er ikke sådan, at VU er en talentskole for politikere. Mange kommentatorer har travlt med at kalde os en talentskole, som var vi en del af Brøndby IF. Men det er vi slet ikke, siger han og uddyber:

- Vi er en ungdomsforening, og vi er en organisation med mere end 110 år på bagen, som kæmper for et liberalt Danmark. Vores formål er ikke at skabe politiske talenter til Venstre. Vores formål er at udbrede liberalismen.

Derfor vil han heller ikke blande sig i, hvad medlemmerne stemmer. Så længe det er borgerligt eller liberalt, behøver det ikke være Venstre.

Visioner og fastholdelse

Det var en erhvervspraktik på Christiansborg hos Michael Aastrup, der overbeviste Kristian Lausten om, at han skulle melde sig ind i et politisk ungdomsparti. Og nu sidder han altså her og overvejer, hvor Venstres Ungdom skal være om fem år:

- Jeg har tre visioner. Vi skal fortsat være anerkendt. Er man ung, ambitiøs og borgerlig liberal, skal det være VU, man har lyst til at være i. Det er her, der er mest netværk og bedst kompetencegivende uddannelse. Der skal vi være førende, siger han.

Derudover er det vigtigt for ham, at medlemmerne har det godt med hinanden. Det er afgørende. Og sidst, men ikke mindst:

Blå bog

- Kristian Lausten meldte sig ind i VU, da han gik i 9. klasse.
- Kommer oprindeligt fra Randers.
- Har tidligere været lokalformand i VU Randers, siddet i VUs forretningsudvalg og været næstformand i VU.

- Så skal vi politisk pumpe gode liberale forslag ud til medierne og være en politisk idemaskine, som sætter en dagsorden. Jeg synes, vi er godt på vej med alle tingene, siger han.

Men inden da skal VU's største problem også løses. Måske de to ting endda hænger sammen. En VU-generation er nemlig meget kort:

- Vi har medlemmer, som kommer ind, bliver super aktive og synes, det er super fedt, og så går der kun et par år, før de ikke er medlem længere. Benchmarker vi os med nogle af vores konkurrenter, fx DSU og KU, som også er gamle foreninger, så er det min opfattelse, at de har både en ældre, aktiv medlemsbase, og at de holder på medlemmerne længere. Det tager tid at ændre, og man løser det måske ikke i morgen, men om fem år, håber jeg vi har knækket koden for at fastholde folk lidt længere. o

» Læs med i februar-avisen, hvor vi portrætterer den anden store ungdomsorganisation, DSU.

Flere sigtet i mulig svindelsag

Syddanmark. Fire personer er sigtet for - eller medvirken til - mandatsvig i sagen om mulig svindel for 1-1,5 mio. kr. på Sygehus Lillebælt. Sygehuset anmeldte i oktober en medarbejder for mistanke om svindel, og efterfølgende blev yderligere to personer anklaget i sagen.

Vejle Amts Folkeblad har efterfølgende kunnet afsløre, at der er tale om indkøbschefen, der har været ansat ved sygehuset i mere end 30 år, og som har været indkøbschef siden 2007. Politiet ransagede i december fire adresser i Vejle, på Fyn og på Sjælland. Den fjerde sigtede bliver sigtet efter den foreløbige efterforskning og ransagninger, oplyser vicepolitiinspektør Carsten Thorstrup.

Ringsted Sygehus får flere påbud

Sjælland. Selvom Region Sjælland har forsikret, at kvinder under mistanke for brystkræft i dag kan føle sig trygge ved undersøgelser sygehuset, fastslår Styrelsen for Patientsikkerhed nu det modsatte. Styrelsen har ved et tilsynsbesøg på sygehusets radiologiske afdeling fundet så mange fejl og mangler, at det 'samlet set udgør større problemer af betydning for patientsikkerheden'. Styrelsen vil derfor give et påbud til afdelingen og yderligere tre afdelinger.

Flere instrukser er mangelfulde eller forkerte, og ledelsen har heller ikke sørget for, at nyt lægepersonale bliver sat grundigt ind i afdelingens arbejdsgange, instrukser og procedurer. Det 'sikrer ikke en forsvarlig varetagelse af patientbehandlingen,' lyder patienttilsynets dom blandt andet. Det er ifølge sundhedsminister Magnus Heunicke (S) 'ikke tilfredsstillende'.

Kommunalt ansat: 'Lad ham dø af sult'

Sønderborg. 'Lad ham dø af sult, så er det overstået.' Sådan skrev en ansat på et kommunalt plejehjem i en Facebook-tråd om en borger, der sultestrejker i protest mod jobcentret. Det har han gjort siden 2. januar, da han ikke mener, at jobcentret har sagsbehandlet ham korrekt, forklarer han til blandt andre Dagbladet Arbejderen og Sønderborg Nyt.

Men det her er altså inden for grænsen, fordi personen har udtalt sig som privatperson og ikke på vegne af kommunen. 'Derfor har Sønderborg Kommune ingen kommentarer til det', lyder det fra kommunaldirektør Tim Hansen.

Kommuner vil bruge p-afgifter på grøn omstilling

Giv os pengene tilbage, så lover vi at bruge dem på at blive grønnere. Sådan kan et nyt udspil fra KL koges ned.

Kommunerne fik for et år siden pligt til at aflevere en større del af de indkrævede parkeringsafgifter til staten, sidste år i alt 300 mio. kr. De penge ønsker formanden for KL's Miljøudvalg, Jacob Bjerregaard (S), sendt tilbage i kommunekasserne.

- Det er en form for kompromisforslag, hvor vi siger, at vi i stedet for at sende pengene til staten vil bruge dem på at nedbringe kommunernes CO2-aftryk og så lave et grønt regnskab, så vi kan måle og veje effekten, siger han.

Indenrigsminister Astrid Krag (S) er villig til at se på forslaget, men har endnu ikke nogen bestemt plan klar.

- Jeg ved, at de nye regler om deling af parkeringsindtægterne fylder meget i flere kommuner, så derfor er det også noget, vi gerne vil se nærmere på fra regeringens side. Men vi bliver nødt til at tænke os godt om, for der er mange hensyn at tage - men det er klart, at klima er et vigtigt hensyn, siger hun.

Genforeningsfesten er i gang

Til sommer er det 100 år siden, at kong Christian X red på sin hvide hest ind i det genvundne Sønderjylland. Derfor fejres jubilæet for Genforeningen med over 900 arrangementer og aktiviteter i hele landet, især ved grænsen.

Fejringen startede i Det Kongelige Teater med den officielle åbning og deltagelse af blandt andre Dronning Margrethe, Slesvig-Holstens ministerpræsident Daniel Günther og Thomas Andresen (V), Aabenraas borgmester.

- Det er en national begivenhed, og derfor er det vigtigt for mig, at også landets statsminister fortæller om landets syn på hele Genforeningen, sagde han.

Festlighederne kulminerer i juni, hvor syv kommuner har hver deres fejring. Det gælder blandt andet København, Sorø, Hørsholm, Faaborg, Aarhus, Aalborg, Lemvig og i Sønderjylland. o

Den konstituerede leder kan minimere effektivitetstab, men ikke undgå det, fortæller Johannes Nilsson, kommunaldirektør på Bornholm.

Foto: Bornholms Kommune

**Konstitueret leder:
På prøve eller bare en overgangsfigur?**

Hyppige skift i toppen af kommunerne fører til mange perioder med konstitueret ledelse. To, som har prøvet at have tjansen, giver gode råd om, hvordan man sikrer, at kommunen ikke taber tempo i perioden.

o ledelsesvakuum

Af Maria Steno
red@kommunen.dk

Sidste år stoppede 13 kommunaldirektører, flere direktører sagde op eller blev fyret, og endnu flere på forvaltningschefniveau skiftede job. Indtil stillingerne er genbesat, skal en konstitueret leder sikre driften og sørge for, at der bliver mindst mulig uro. Hvordan gør man det, og er konstitueringen en prøveperiode eller en overgangsordning?

Vi har talt med to topchefer om deres personlige erfaringer og faglige overvejelser. Helle Hagemann Olsen, som med egne ord 'tog en for holdet' og var konstitueret kommunaldirektør i Frederikssund i efteråret, og Danmarks vel nok mest erfarne konstituerede kommunaldirektør Johannes Nilsson fra Bornholm.

Johannes Nilsson har været konstitueret hele tre gange som kommunaldirektør, før han i vinteren 2019 blev udnævnt til kommunaldirektør på Bornholm. Det virker ømtåleligt, men han er ikke i tvivl om, at han skylder at dele sin erfaring med andre kommunale ledere.

Tre anbefalinger

Hvis kommunerne skal minimere effektivitetstab og usikkerheden, som opstår, når en chef stopper, så kræver det noget af alle parter, indleder han.

For det første er der behov for hurtig politisk og ledelsesmæssig afklaring af konstitueringen og ønskerne til den nye leders profil. Johannes Nilsson anbefaler, at kommunalbestyrelsen hurtigst muligt afklarer, hvilken profil den ønsker til en stilling, så den kan melde ud, om den ønsker en ekstern eller er åben for en intern kandidat.

- Hvis det overhovedet er muligt i forhold til de forskellige - også politiske - hensyn, der kan være, skal der være stor tydelighed om, hvilken konstituering der er tale om. Er det en indirekte prøveperiode til en fastansættelse, eller er der tale om en overgangsperiode, som skal bygge bro mellem den forrige chef og den nye chef. Fordi det har så stor betydning for, hvordan tingene fungerer i konstitueringsperioden, siger han.

For det andet skal der være en større åbenhed over for intern rekruttering, mener Johannes Nilsson.

- Ofte vil det være en god ide at ansætte en intern kandidat, som allerede kender organisationen og kan komme i gang med det samme. Det vil gøre effektivitetstab mindre og medvirke til at holde gode kræfter i kommunen. Det er mange gode til på mellemleder- og institutionsniveau, men det gælder også på direktionsniveau.

- Kommunalbestyrelserne skal være opmærksom på, om de kommer til at foretage en ubevidst skævvridning til fordel for eksterne kandidater. En ekstern kandidat kan være et let politisk kompromis, fordi ingen har en forudgående historik, mens den interne kandidat på godt og ondt har arbejdet på sit kandidatur og ansøgning i årevis, og så vil alle ikke være enige i alt, siger han.

For det tredje skal den konstituerede kommunaldirektør selv definere sit ledelsesrum og prioritere opgaverne med udgangspunkt i organisationens behov her og nu og forventningerne til tiden efter konstitueringen.

Sikker drift kan fortolkes meget snævert og kortsigtet, men konstitueringen kan også være en mulighed for at vise handle- eller innovationskraft. Man skal være benhård til at prioritere sin tid, da man også skal varetage sine oprindelige ledelsesopgaver. Prioriteringen er både et strategisk og taktisk valg og viser, hvorfor det stort set er umuligt at undgå effektivitetstab i forbindelse med lederskift.

Derfor er der heller ikke en enkelt opskrift på god konstitueret ledelse. De tre gange, Johannes Nilsson selv har været konstitueret, har været meget forskellige.

Unødvendigt ledelsesvakuum

- Første gang, stillingen som kommunaldirektør var vakant på Bornholm, foretog kommunen ikke en egentlig konstituering. I stedet deltes vi om opgaven i direktionen, og samtidig havde vores borgmester flere opgaver. Det er ikke en løsning, jeg vil anbefale. Heller ikke selvom vi havde rent driftsfokus i den periode. Når der er flere ledere indover, øger det usikkerheden i organisationen om prioriteringen og retningen samtidig med, at det nedsætter tempoet og mudrer den politisk- og administrative rollefordeling.

Det selvom alle på det tidspunkt var enige om, at der var behov for en ny ekstern kommunaldirektør. Johannes Nilsson deltog selv i ansættelsesudvalget og var med til at ansætte Laila Kildesgaard i 2013.

Løb en risiko

Da Laila Kildesgaard små fire år senere søgte til KL, valgte kommunalbestyrelsen at konstituere Johannes Nilsson som kommunaldirektør for at få en entydig ansvarsfordeling. Men i modsætning til første gang ville Johannes Nilsson ikke sidde i ansættelsesudvalget. Han var kandidat.

- Jeg valgte at søge stillingen, velvidende at kommunalbestyrelsen ikke var afklaret med, om den ville have en ekstern kandidat, eller der var muligheder for en intern ansøger.

Kommunen havde lige været igennem en større og succesfuld organisationsomlægning, så under konstitueringen havde Johannes Nilsson fokus på driften. Han så det mindre som en mulighed for at vise, hvordan han ville håndtere stillingen fremadrettet.

- Det var en svær balance. Du er midlertidigt ansat, og alle både politikere, medarbejdere og eksterne behandler dig anderledes, end de gjorde, da du var fagdirektør. På den anden side er du ikke ansat, så de er meget afventende overfor dig og åbner ikke helt op for posen.

Johannes fik som bekendt ikke stillingen. Det gjorde tidligere departementschef Peter Loft, mens Johannes returnerede til sin hidtidige stilling som fagdirektør.

- Nogle havde nok trukket stikket og fundet et andet job efter konstitueringsperioden, men jeg havde meldt ud, at jeg ville være loyal overfor den kommunaldirektør, som ansættelsesudvalget valgte, og det var jeg. Jeg var også glad for mit job som fagdirektør.

Ledelsesseminar på første arbejdsdag

Da kommunen og Peter Loft et par år senere afbrød samarbejdet, blev Johannes Nilsson igen konstitueret som kommunaldirektør. Johannes fik denne gang flere opfordringer til at søge stillingen og meldte med det samme ud, at han var interesseret.

- Jeg var afklaret med, at nu var det knald eller fald. Hvis ikke jeg fik stillingen, så ville jeg søge væk fra kommunen. Samtidig var situationen en anden. Den forrige kommunaldirektør var stoppet, fordi man politisk ønskede en anden profil til den fremadrettede ledelse af kommunen. Jeg valgte fra starten at give mit bud på, hvordan jeg ville gribe det an.

- Allerede dagen efter, jeg blev konstitueret, var der for eksempel planlagt et stort ledelsesseminar med udgangspunkt i ledelseskommissionens anbefalinger. Det ville jeg ikke aflyse. Så jeg tog

rollen på mig og satte retning for den proces og det ledelsesgrundlag, vi skulle arbejde videre med på Bornholm. Det virkede naturligt, og det var med til at sikre, at effektivitetstab ved udskiftningen ikke blev så stort, fordi jeg allerede kendte organisationen og kunne komme hurtigt i gang.

Hold det kort

Det til trods oplevede Johannes Nilsson en stor forandring, da han nogle måneder senere gik fra konstitueret til kommunaldirektør i februar 2019.

Samarbejdspartneres, politikeres og medarbejders holdninger og forventninger til det ene og det andet kom først frem efter ansættelsen. Kravene steg med det samme og blev mere eksplicitte. Sådan er det, og han agerer selv på samme måde overfor de ledere, som har været konstitueret og senere er blevet ansat i kommunen.

- Mit råd er derfor at holde konstitueringer så korte som muligt. Undtagelsen er, hvis konstitueringen går ind over et kommunalvalg eller sker midt i en større forandring af fx organisationen.

Holdt gryden i kog

Den opfattelse deler Helle Hagemann Olsen, som har været konstitueret tre en halv måned som kommunaldirektør i Frederikssund Kommune, efter at Ole Jacobsen skiftede til DAB, og inden Frederiksbergs tidligere kommunaldirektør Torben Kjærgaard blev ansat.

- Jeg stod på en bund af tilid fra kommunalbestyrelsen, men du bliver konstitu-

eret fra den ene dag til den anden. Det er hårdt arbejde, for du skal også passe dit normale lederjob samtidig med dit nye midlertidige job.

Præcis som Johannes Nilsson på Bornholm efterspurgte, så havde Helle Hagemann Olsen fået et tydeligt mandat. Det var på forhånd afklaret, at kommunalbestyrelsen ønskede en kommunaldirektør udefra, så alle vidste, at hun havde opgaven i en overgangsperiode, og ingen skulle bruge tid på at motivforske.

Helle Hagemann Olsen startede derfor med at sige til organisationen, at hendes opgave var at holde gryden i kog og sørge for, at den ikke brændte på. Tilfældigvis kom konstitueringen stort set til at svare til den periode, hvor budgetlægningen er mest intensiv.

- Jeg gjorde budgettet til mit primære fokus og satte alle nye projekter på standby, ligesom jeg udskød opfølgningen på en større organisationsomlægning, til en ny kommunaldirektør var på plads. Endelig tog Vingesagen (byudviklingsområde i Frederikssund) rigtig meget af min tid, fordi vi havde et udbud, som ikke lykkedes. På mit eget fagområde bad jeg derfor mine chefer løfte et større ansvar. Den prioritering var jeg helt transparent omkring. I det hele taget er transparens et mantra i min ledelse - men det virkede endnu mere vigtigt i konstitueringsperioden, siger hun.

Balancegang

Den konstituerede kommunaldirektør i Frederikssund

lagde desuden stor vægt på at skabe ejerskab og få de øvrige direktører og organisationen med ombord på alle større beslutninger.

- Udover sikker drift så jeg det som en vigtig strategisk opgave at fastholde sammenholdet i organisationen. Der skulle være stor legitimitet om beslutningerne, så de var holdbare efter min tid, siger hun.

- Jeg har nok været længere tid om at træffe beslutningerne og endnu mere inkluderende, end jeg ville have været, hvis jeg havde været ansat i stillingen. For det bliver simpelthen endnu mere udtalt og vigtigt at skabe den rigtige balance og prioritering internt, når mandatet er midlertidigt, og du ved, du skal fungere som ligeværdig fagdirektør bagefter. Lige så snart konstitueringen er afsluttet, så hører din særstatus op.

- Den bevidsthed er vigtig at have med, og jeg vil råde til at gå til kanten af ansættelsesretten, så den konstituerede leder ved, om det bliver en overgangsperiode eller er en slags uforpligtende prøveperiode. Det handler om at minimere så meget usikkerhed og tvivl som muligt, når en leder stopper, og indtil en ny starter.

- Det har været både spændende og sjovt at være konstitueret, men det handler ikke om mig. Opgaven som konstitueret er at minimere effektivitetstab og sikre driften, så borgerne ikke bliver berørt af lederskiftet, slutter Helle Hagemann Olsen. o

Involvering, ejerskab og transparens er altid vigtigt, men det er endnu vigtigere i en konstitueringsperiode, mener Helle Hagemann Olsen, direktør for velfærd, arbejdsmarked og sundhed i Frederikssund.

Foto: Frederikssund Kommune

12 kommuner fik ny kommunaldirektør i 2019

I flere omgange har nyansatte kommunaldirektører i 2019 været led i rokader, hvor den ene nyansættelse giver plads til den anden, der giver plads til den tredje tidligere kommunaldirektør.

Efter syv år i Haderslev blev Willy Feddersen ny kommunaldirektør i Middelfart, hvor en plads stod åben efter Steen Vinderslev. Vinderslev

kom til Furesø, hvor Christine Brochdorf til gengæld havde forladt posten til fordel for en tilsvarende i Egedal.

Rokaden involverede fire kommuner og tre nyansatte kommunaldirektører og blev 2019-eksemplet på, at en nyansat kommunaldirektør ofte er én med samme titel fra en anden kommune. 2019 bød på 12 nyansatte på de øverste administrative poster, og heraf kom de syv fra tilsvarende job.

I Glostrup havde kommunaldirektøren siden 2012, Morten Winge, søgt nye græsgange i Tårnby efter landets absolut længst siddende kommunaldirektør, Klavs Gross. Kommunaldirektørernes nestor var her stoppet efter 26 år og gik på pension. I Glostrup gav det dermed en

åbning til Maj Buch - vice-kommunaldirektør i Sorø.

I nabokommunen Dragør overtog Greve-direktør Henrik Harder kommunaldirektørjobbet efter Kenneth Kristensen, der havde arbejdet på den post siden 2015 og ikke ønskede sin åremålskontrakt forlænget. Og på Bornholm kunne byrådet fastansatte Johannes Nilsson, der blev konstitueret i stillingen efter Peter Loft, der blev fyret i 2018.

I Jammerbugt var Bjarne Grøn to år på posten, før han søgte en direktør-stilling i VIA, og han blev afløst af endnu en tidligere kommu-

naldirektør, nemlig Holger Spangsberg Kristensen, der i 2018 blev fritaget for tjeneste i Gribskov, da politikerne her ønskede sig en 'ny profil'.

I Hedensted var ønsket 'en anden type til at drive kommunen videre', da Jesper Thyrring Møller ikke fik forlænget sin kontrakt. Han blev afløst af direktør fra Randers, Steinar Eggen Kristensen, og blev selv siden ny kommunaldirektør i Struer. Her var pladsen ledig efter Mads Gammelmark, der stoppede på grund af sygdom efter to år på posten.

Langeland fik besat sin ledige topchefstilling internt

med Jani Hansen, da det blev Benny Baisgaards tur til at være en profil, politikerne ønskede sig en anden én af. På Frederiksberg ønskede man sig også en anden profil, hvor Torben Kjærgaard blev fritaget for tjeneste efter syv år i jobbet. Han kom så til Frederikssund, hvor han afløser Ole Jacobsen, der søgte væk fra det kommunale og blev direktør i boligselskabet DAB.

I Rudersdal stoppede en af de længst siddende kommunaldirektører, Bjarne Pedersen. Han blev efterfulgt af sin vicekommunaldirektør, Birgitte N. Lundgren.

Steinar Eggen Kristensen bliver ny kommunaldirektør i Hedensted.

Foto: Hedensted Kommune

Henrik Harder er netop tiltrådt som ny kommunaldirektør i Dragør.

Foto: Dragør Kommune

Willy Feddersen er ny kommunaldirektør i Middelfart.

Foto: Middelfart Kommune

Jani Hansen er ny kommunaldirektør på Langeland.

Foto: Langeland Kommune

Fra Verdensmål til 'vores mål'

strategi

Af Maria Steno, skribent

Think global - act local.

Denne talemåde gælder også for Danmarks bidrag til at nå FN's ambitiøse verdensmål, som både sætter en retning for udenrigspolitik og indenrigspolitik. Det kommer kommunerne til at mærke mere til i 2020.

2030-netværket, der er Folketingets tværpoltiske netværk for FNs verdensmål med Kristian Jensen (V) i spidsen, har nedsat et 2030-panel med Sten Hildebrandt i spidsen. Panelet har i efteråret igangsat en større analyse af hvilke indikatorer, som kan være udgangspunkt for verdensmålene i Danmark.

Panelet og politikerne ved, at det man tæller, tæller.

Dansk baseline

Analysen går under navnet 'baseline-projektet' og skal udfolde verdensmålene i en dansk sammenhæng for at skabe relevante pejlemærker, der afspejler hverdagen i Danmark. Bag Baseline-projektet står 2030-panelet, som er nedsat af det tværpoltiske netværk

og støttet af Industriens Fond, Lundbeckfonden, Nordea-fonden, Realdania, Rambøll Fonden og Spar Nord Fonden.

Målet med baseline-projektet er, mellem linjerne, at indikatorerne kommer til at sætte retning for Danmarks indsats for at leve op til verdensmålene. Derfor er oplægget til baseline og debatten, som skal gøre 'verdensmål til vores mål', væsentlige for kommunerne.

Udover at se på indikatorerne skal processen også skabe folkeligt engagement. Blandt andet

Gennem en række events rundt i landet, hvoraf nogle afvikles i samarbejde med udvalgte kommuner. Danmarks Statistik og Deloitte leder processen, og en række interessenter indgår i en regional- og kommunal følgegruppe, der blandt andet består af KL og repræsentanter for seks udvalgte kommuner (Aalborg, Odense, København, Holbæk, Kalundborg og Sønderborg).

Verdensmål er indenrigspolitik

Folketinget kan nemlig med rette spørge kommunerne, hvordan de vil bidrage til at nå verdensmålene. Også på en langt mere forpligtende måde end de lidt vattede formuleringer i kommuneaftalen.

Verdensmålene er nemlig i høj grad indenrigspolitik. En lang række af verdensmålene er defineret relativt ud fra en forventning om, at alle FNs medlemslande også på nationalt niveau fremmer en udvikling mod en fordobling eller en halvering på dette og hint delmål. De første statistikker ligger klar på Danmarks Statistik Verdensmålsplatform. Når analysen med oplæg til relevante pejlemærker og indikatorer for Danmarks arbejde med verdensmålene i sommeren 2020 bliver fremlagt for 2030-panelet og formentlig senere Folketingets tværpoltiske netværk, vil det være tydeligt, at pilen peger på kommunerne. Man skal ikke dykke langt ned i de globale delmål og generelle indikatorer for at se, at en stor del af det politiske ansvar er kommunalt, så kommunerne kan godt begynde at læse forud.

Berører hele kommunen

Næsten alle 17 verdensmål har delmål og indikatorer, som berører de danske kommuner.

Det gælder for eksempel verdensmål 3: hvor der er delmål for selvmordsraten og trafikuheld med dødelig udgang. Det gælder verdensmål 4: med delmål om udvikling i læse- og regnefærdigheder og verdensmål 5: hvor der er

mål om en stigning i andelen af kvindelige kommunalpolitikere og ledere. Og så videre.

Alle områder i den kommunale forvaltning er berørt af verdensmålene.

Der vil selvfølgelig være områder, hvor den enkelte kommune er godt med, og andre, hvor kommunen er mindre godt med sammenlignet med landets øvrige kommuner, men kravet fra FN er både absolut og relativ udvikling. Selv de bedste lande og de bedste kommuner kan blive bedre.

Mange konkrete opgaver forude

Et ikke utænkeligt scenarie i fremtiden er, at de danske kommuner direkte vil blive bedt om at forholde sig til nogle af de indikatorer, som baseline-projektet finder frem til. Enten fordi indikatorerne baserer sig på kommunale data, eller fordi kommunerne af Folketinget eller regeringen bliver bedt om at give status og levere handlingsplaner på de danske indikatorer, som Folketinget vægter særligt højt. Så langt er vi ikke endnu, men sporet er lagt til en styringskæde direkte fra FN og ind i kommunalbestyrelsen.

Folketinget ved, at uden kommunerne bliver verdensmålene ikke til vores mål. 2020 angiver baseline.

Nu kan A4 Medier give brugerne det, de vil have, forklarer Jesper Berg, kommerciel udviklingschef hos A4 Medier.

NO SHIT, SHERLOCK: LANGSOMME HJEMMESIDER SKRÆMMER KUNDERNE (VÆK)

MED ET NYT
CMS-SYSTEM FIK
A4 MEDIER LYNHURTIGE
LOAD-TIDER
PÅ SEKS NYE SITES

3 SØLLE SEKUNDER

Det er den korte tid, kunder gider vente på, at en virksomheds hjemmeside viser dem det indhold, de leder efter. Tager det længere tid, går det kraftigt ud over omdømmet, viser en ny undersøgelse fra Google Danmark, som har testet, hvad load-tiden betyder for brugernes villighed til at anbefale en hjemmeside.

En positiv brugeroplevelse var netop ét af de parametre, som A4 Medier var på udkig efter, da en ændring af ejerforholdene for nylig betød, at koncernen hurtigt skulle omdanne to gratissites til seks nye velfungerende sites, hvoraf to som noget nyt var betalingsites – og samtidig udvikle tre nyhedsbreve.

NYE LYNHURTIGE PLATFORME

A4 Medier, som er en flersidet medieportal om det danske arbejdsmarked, der har afløst Ugebrevet A4, skulle gå fra gratissitet avisen.dk til at udgive seks nye sites: gratismedierne A4 Nu og A4 Fri samt betalingsportalerne A4 Medier, A4 Arbejds miljø, A4 Arbejdsliv og A4 Job.

"Udover at det er en stor kulturomvæltning for organisationen at skulle gå fra at levere gratis indhold til indhold, vi tager betaling for, så skal man også se sig meget for, når man vælger sit nye system til opgaven for at lykkes," forklarer Jesper Berg, kommerciel udviklingschef hos A4 Medier.

BLIZZLOAD GØR DET MULIGT

Det er nemlig helt afgørende, at man får et system, som kan håndtere abonnementsbaserede hjemmesider, som man skal betale for at få adgang til, og her faldt valget på Blizzload – en softwarevirksomhed, der er grundlagt af folkene bag dknyt.dk, som udgiver nyheder til offentlige beslutningstagere, og som var et af de allerførste betalingsmedier i verden. Derfor har man efterhånden 20 års erfaring i at udvikle et robust system, som kan bruges på tværs af brancher.

"Mange medier går i dag mod at tage betaling for indhold, men Blizzload gik i gang med deres udviklingsarbejde, inden det blev et buzzword. Derfor kan man tappe direkte ind i et erfaringsgrundlag fra mange års drift, som giver et system, der kan sættes sammen hurtigt og effektivt," siger Jesper Berg.

Han fik flyttet alt relevant indhold fra det store site avisen.dk på en måned og fik derudover de seks nye sites i luften på et halvt år – sites, som ikke skulle klones, men som har forskellig opsætning og indhold.

TURBO PÅ SLØVE WEBLØSNINGER

"Der har vi slået vores egen rekord. Og jeg tror, at en del af forklaringen er, at Blizzload fungerer mere som en start-up end som et stort, etableret firma; der er fokus på innovation og lavpraktiske løsninger, hvilket er både godt og sundt," siger han.

Systemet, som fokuserer på optimering af load-hastighed, har en software, der sætter turbo på sløve webløsninger ved at arbejde i baggrunden, mens kunderne oplever, at siderne loader på få sekunder. Dermed kan løsningen bruges af både webshops, nyhedsmedier og andre webløsninger, hvor hastigheden er afgørende.

+45 51922437 / SALES@BLIZZLOAD.COM / BLIZZLOAD.COM

Jeg lever efter 'keep it simple'

Han voksede op i et hjem med masser af kærlighed, men uden bogreol og faglige ambitioner. I dag ved han, at uddannelse er fremtiden, og det får horsensianerne at mærke. Kom med bagom borgmester Peter Sørensen (S), der møder sine medarbejdere med humor, tillid og store ører.

bagom borgmesteren

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Goddag Peter Sørensen. Tak fordi du har lyst til at blive

interviewet til vores serie Bagom borgmesteren.

- Ja, men det kan jeg godt sige dig; jeg er dybt skuffet over at blive spurgt som nummer 23 i rækken.

Som nummer 23? Du er nummer 50.

- Hvad? Det er jo nummer sjok-agtigt!

Nej, du ligger da lunt og flot i midten.

- Tror du, jeg vil lade mig spise af med det?

Peter Sørensen (S) griner højt.

- Nå, spøg til side, siger han og griner af.

Det prøver vi så.

Det lykkedes med nød og næppe at få en interview-aftale i kalenderen med Peter Sørensen. Udover at han er en travl mand, som de fleste borgmestre er, er det december måned, hvor der er ualmindeligt mange ting i den kommunale verden, der skal underskrives og afklares inden nytår, forklarer han.

Hvad med årets julefrokost på rådhuset; er den overstået?

- Jeg deltager ikke i julefrokosten på rådhuset. Jo, fra klokken 16.00 til 16.15, griner han.

- Det forventes, at borgmesteren kommer og holder en humoristisk tale klokken 16, og når jeg har holdt den, siger jeg skål, god jul og hav en fantastisk aften. Og så går jeg.

Om det er noget, alle borgmestre gør, ved Peter Sørensen ikke. Men for ham skal den julefrokost ene og alene være personalets aften, hvor de kan give den gas uden ham, fortæller han. Han drikker af princip heller ikke alkohol, når han er på arbejde, så talen bliver også holdt uden promiller i glasset.

Og den humoristiske tale er holdt og overstået.

Hvad var det sjoveste, du sagde?

- HA! De grinede stort set, fra jeg kom, til jeg gik. De var i godt humør. Det var et taknemmeligt publikum, siger Peter Sørensen.

Men det, der tog flest kegler blandt personalet, fortæller

Peter Sørensen, var historien om et 'opdigtet' takkebrev, han havde modtaget fra beskæftigelsesministeren efter, at han havde udlånt byens nationale helt og tidligere superligamålmand Søren Jochumsen, der i dag arbejder som eliteidrætskonsulent på rådhuset, til klubben AC Horsens, der af skadesårsager havde manglet en målmand. Beskæftigelsesministeren havde i sit brev rost Horsens Kommune for at være et af de få jobcentre i Danmark, der kunne rekruttere til en superligaklub, hvortil Peter Sørensen kommentar var: Jo, jo, og Søren Jochumsen var ovenikøbet den eneste, de havde ledig.

Lun og lyttende

Hverken borgerne i Horsens eller hans familie er i tvivl om, at Peter Sørensen er en mand med lune og humor, så vidt han ved.

- Jeg elsker at have det sjovt. Jeg trives i miljøer, der

'Vi er privilegerede ved at have en enorm tilflytter-vækst i Horsens, men vi må ikke glemme vores borgere på 65+. De er byens DNA.'

er frie og afslappede. Også på arbejdet. Vi skal have en fri tone, men vi skal ikke såre nogen, og vi skal heller ikke være naive. Men vi skal have det sjovt, siger han.

Hvem eller hvad griner du selv af?

- Jeg griner af mine egne vittser. Nej, jeg griner af mange ting. Jeg griner for eksempel meget, når jeg læser avisen, den lokale avis.

Peter Sørensen griner også af og med sin sekretær, der

Peter Sørensen nærer stor tillid til sine medarbejdere og har det bedst, hvis tingene ikke bliver for komplicerede. 'Det er meget vigtigt for mig - og det rigtige for mig,' siger borgmesteren, der her er knipset ved Fængslet i Horsens.

Privatfoto

'Vi skal have en fri tone, men vi skal ikke såre nogen, og vi skal heller ikke være naive. Men vi skal have det sjovt.'

tager sig af borgmesteren som en anden reservemor. - Vi har en afslappet tone, men det foregår selvfølgelig med den respekt, der skal være i det. Det gælder i alle mine relationer på rådhuset, fortæller Peter Sørensen. Og langt de fleste på rådhuset ved også, at hans dør altid står åben. Alle er velkomne til at komme ind og dele sjove såvel som trøstende ting med borgmesteren, arbejdsrelaterede ting som private ting. For Peter Sørensen lytter. Og der er mange,

der går gennem den åbne dør. - Gudskelov, siger han.

Drop in ledelse

De fleste mennesker rummer flere personlige sider; også Peter Sørensen. Lige så sjov en spasmager og leder, han kan være, lige så alvorlig er han, og lige så benhård kan han være, når han *skal* være det. Som han siger. Men først og fremmest er hans ledelse baseret på tillid. Noget han er sikker på, at hans medarbejdere vil skrive under på. De ved, at han ved, at hvis de får lov til at udfolde deres faglighed, deres ideer og deres talenter, så får han de bedste medarbejdere ud af det. Helt generelt gælder det for medarbejderne hos Peter Sørensen, at så længe man holder sig inden for kommunens værdier, så er ledelses- og manøvreringsrummet enormt stort i Horsens Kommune.

Peter Sørensen udfører en gang imellem det, han kalder for drop in ledelse: Han dropper forbi et kontor, orienterer om ting, han gerne vil have justeret ind, og så dropper han ud igen. Fuldstændig af tillid til, at tingene bliver justeret. - Jeg har det bedst, hvis tingene ikke bliver for komplicerede. Jeg lever efter 'keep it simple'. Det er meget vigtigt for mig - og det rigtige for mig. Og hvis jeg så kan få et par timer om dagen til at arbejde med tal og budgetter også, så er jeg i mit es.

Fra kirkegård til superliga

Der er mange gode grunde til at være i sit es som borgmester i Horsens. Den gamle arbejderby, der gennem de sidste 30 år har været på en 'fantastisk rejse' og er gået fra at være en fængselsby til en oplevelsesby. Rejsen begyndte med kulturen. Horsens fik placeret sig på landkortet med en middelalderfestival og store rock- og teaterkoncerter og fik langsomt, men sikkert ryddet op og ud i rockerbander og det sløje image som 'Jyllands kirkegård'. I stedet fik de en befolkning, som var stolte af deres by. Og i dag er der mange, der flytter til byen på østlandet for at bo der. Unge og veluddannede tilflyttere, der blander sig med de 'gamle' borgere; arbejderne, der fyldte op på fabrikkerne i 1960'erne og 1970'erne og fik hjulene til at dreje rundt, indtil globaliseringen kom, og deres arbejdspladser forsvandt.

- Vi er privilegerede ved at have en enorm tilflyttervækst i Horsens, men vi må ikke glemme vores borgere på 65+. De er byens DNA, og de må ikke blive overset i al snakken om digitalisering og automatisering. - Som politikere skal vi hele tiden huske at spørge os selv, om *alle* er klædt godt nok på til alt det nye, der kommer, siger Peter Sørensen.

Som født og opvokset i Vejle kan jeg huske, at rangordenen var den, at vejlsnerne så ned på horsensianerne, mens koldingsnerne til gengæld så ned på os i Vejle. - Det er rigtigt. Min generation havde en skjult underdanighed over for Vejle. Vi følte, at Vejle fik alting foræret. De fik amtsgården, de havde det store sygehus, de fik også en Bilka! Da vi fik vendt skuden i 1990'erne, syntes vi stadig ikke, at vi fik noget foræret. Vi skulle hele tiden arbejde hårdt for det. Men sådan er mentaliteten i arbejderbyer. Peter Sørensen begynder at grine og siger: - Men prøv lige og hør her. Nu er det jo sådan, at VB (Vejle Boldklub) render rundt på alle de små 1. divisionsstationer, mens vi løber rundt i superligaen. Vi elsker at hade Vejle sportsligt, griner han og tilføjer:

Foran borgmesteren – de fremadskuende spørgsmål

Hvad kan du blive bedre til som chef?

Ikke at slide så meget på mine nærmeste medarbejdere.

Hvad kan du blive bedre til i dit privatliv?

At leve op til min maddag, som min kone har pålagt mig. Lægge lidt mere i den end at køre ud i SuperBrugsen og købe menuen. To bøffer og noget salat.

Hvad må gerne ske i dit liv, som endnu ikke er sket?

At blive morfar. Det vil jeg elske.

Hvad vil du gerne huskes for i din kommune?

Jeg vil ikke huskes. Jo. Jeg vil gerne have, at man kan huske Peter. Ham der var mere Peter end borgmester.

Hvad skal der stå på din gravsten?

Her hviler Peter. Sammen gjorde vi en forskel.

'Vi havde verdens bedste borgmester i Jan Trøjborg, og jeg havde, som glad gruppeformand, ingen ambitioner om at blive borgmester. Det havde jeg virkelig ikke.'

- Der er jo *ingen*, der kan tage noget fra Vejles fodboldhistorie. Vi var jo alle sammen nede og se Allan Simonsen og Preben Elkjær, og det var vi rigtig glade for. Vejle er jo en fodboldfabrik uden lige, men det er klart, at vi gennem de senere år har manifesteret os i en række sportsgrene og godt kan være stolte af det.

Med og uden bogreol

Det var ikke kun kulturen og AC Horsens, der fik et løft i Horsens, det samme gjorde uddannelsesområdet. Man begyndte at anerkende, at befolkningen havde brug for et uddannelsesløft i kølvandet på de ufaglærtes verden - og italesatte det over for befolkningen; 'at det var vigtigt, det her'. Indtil for fire-fem år siden lå Horsens' gennemsnit på skolerne markant under landsgennemsnittet. Det er der vendt op og ned på nu, og Peter Sørensen er enormt stolt af det.

- Uddannelsesløftet er det, der blandt andet driver mig; det er derfor, jeg er i politik, siger han og fortæller om sit seneste private inspirationsbesøg til Liverpool, hvor man har formået at transformere sig fra en arbejderklasse-by til en universitetsby. Netop ved at satse på uddannelse. Peter Sørensen har store forhåbninger til, at det kommende campus i Horsens midtby vil løfte uddannelsesniveaet endnu mere i hele kommunen, styrke erhvervslivet, skabe liv i gaderne, men også, og ikke mindst, skabe noget liv til alle de børn, der bor i byen.

Selv voksede han op med masser af liv og kærlighed i hjemmet i Egebjerg, men han kunne, set i bakspejlet, godt have ønsket sig mere fokus på det med uddannelse. Faderen var selvstændig tømrer med de op- og nedture, som det fører med sig, og moderen en meget kærlig og omsorgsfuld hjemme-gående. - Jeg kommer fra et hjem uden bogreol, hvor der ikke var de store forventninger og ambitioner i forhold til skole. Min søsters og min opdragelse gik ud på, at hvis man havde vilje nok, kunne man klare alt. Og det var ligesom det. Et meget typisk 'portræt' af en familie i Horsens på den tid.

Er du opmærksom på det med uddannelse i forhold til dine egne piger? - Ja. Faktisk havde jeg en bog med under armen, da de begge to blev født. Jeg har læst utrolig meget med dem. Det var jo ikke, fordi jeg selv savnede det boglige, da jeg var barn; jeg var tryk og kom fint igennem folkeskolen, men jeg har selv haft et behov for at sige til pigerne, at læring og uddannelse er godt, og så gøre mit yderste for at holde muligheder åbne for dem. Så de havde et reelt valg. I dag går de henholdsvis på CBS og universitetet, men det var ikke noget, Peter Sørensen havde ambitioner om, så længe de bare ville lande i noget, de var glade for. Men 'stolt og sindssyg glad' på deres vegne, det er han.

Gruppeformand og gadekryds

Selv er Peter Sørensen mere eller mindre dumpet ind i uddannelse. Efter to år som portør på Brædstrup og Horsens sygehuse blev han tilbudt uddannelse som serviceleder og sad i den stilling i 19 år. Han ville stadig have siddet i den, hvis ikke det var fordi, han blev udvalgt til borgmester dengang i 2012, da Jan Trøjborg (S) pludselig fik hjertestop og døde. - Vi havde verdens bedste borgmester i Jan Trøjborg, og

Blå bog

- ▶ Peter Sørensen (S), 53 år.
- ▶ Borgmester i Horsens siden maj 2012.
- ▶ Uddannelse: Sygehusportør og lederuddannelse i Vejle Amt.
- ▶ Gift med Karen.
- ▶ Har sammen to døtre, Julie på 19 år og Anne på 25 år.

jeg havde som glad gruppeformand ingen ambitioner om at blive borgmester. Det havde jeg virkelig ikke. Måske var det også derfor, at Jan stolede så meget på mig ...

Men så pegede alle på dig, og det har de ikke fortrudt? - Det håber jeg da ikke. Jeg er der i hvert fald endnu.

Har du et politisk nytårsforsæt?

- Selvom vi i dag, vores skolelærere, forældre og skolebestyrelser, leverer fantastiske resultater på skoleområdet, så er det uddannelse, der ændrer samfundet. Så det skal vi blive ved med at skubbe i ryggen. Nænsomt, men sikkert hele tiden.

Og et personligt nytårsforsæt?

- Udover at finde mere tid til samvær med min kone og to døtre, så skal jeg have noget mere motion. Jeg elsker at gå, så jeg skal ud og gå. I byen og i skoven. Helst alene og søndagene sammen med min kone, når hun er hjemme.

Ikke med nogen hund?

- Den er desværre død, og jeg må ikke få en ny. Min kone siger, at jeg ikke har tid til at gå med den! Ellers havde jeg købt et gadekryds i morgen. Gerne med en smule Golden Retriever i sig.

Er du selv lidt et gadekryds?

- Haha, det ville min gamle farmor sige, at jeg var. Hun syntes, at jeg kunne rumme mange ting.

Du kan måske huske de fysiske Blockbuster-butikker, der engang prægede bymidter rundt om i Danmark. I dag er Blockbuster en online streamingtjeneste, som TDC Group ejer og driver.

Foto: Christian Lindgren, Ritzau Scanpix

Biblioteket underbyder Blockbuster

Bibliotekstjenesten Sofarækken udlejer film billigere end Blockbuster. Men kommuner skal ikke konkurrere med virksomheder, lyder kritikken.

konkurrence

Af Emma Oxenbøll
emma@kommunen.dk

Når en flittig låner på biblioteket har opbrugt sine filmudlån på bibliotekstjenesten Filmstriben, kan han eller hun skifte over til Sofarækken, der også er drevet af bibliotekerne, og leje film her i stedet.

På en række film er prisen tilmed lavere, end hvis vedkommende skulle leje dem på en kommerciel tjeneste som Blockbuster.

Og det er problematisk, lyder det fra direktør for Blockbuster, Casper Hald.

- Det er næppe meningen, at det offentlige skal konkurrere med de danske virksomheder, der lever af at udleje film, siger han.

- Det undrer mig, at man ikke fra Filmstriben i stedet for alene at henvise til Sofarækken giver forbrugerne det fulde overblik ved at linke til samtlige danske streamingtjenester.

Heller ikke DF's kulturordfører Alex Ahrendtsen, der for tiden har orlov fra Folketinget, mener, at udlejning af film er en offentlig opgave.

- Rent principielt bør en offentlig virksomhed ikke tilbyde noget, som allerede findes på det private marked, har han tidligere sagt under en debat om Filmstriben og Sofarækken i Folketinget.

Unødig konkurrence

Som biblioteksbruger kan man leje over halvdelen af de nyeste filmtitler hos Sofarækken til en lavere pris end

hos Blockbuster, viser en gennemgang af de 100 nyeste titler på tjenesten.

Helt præcis 51 af filmene findes begge steder med en prisforskel på i gennemsnit 11 kr. pr. film.

Mens man hos Blockbuster kan gå direkte ind og trykke på lejeknappen, skal man på Filmstriben, før man kan leje film hos Sofarækken.

Antallet af udlån afhænger af, hvor meget de enkelte kommuners biblioteker betaler for at bruge Filmstriben. For eksempel kan en Randers-låner låne syv film om måneden, mens en Frederiksberg-låner kun kan låne fire film.

Det er altså forskelligt, hvor hurtigt og ofte en låner når frem til udlejningstjenesten. Derfor har Sofarækken heller ikke mere end 10 visninger i døgnet.

Forskellen på Sofarækken og Blockbuster er også, at det er henholdsvis et offentligt finansieret bibliotekstilbud og en privat virksomhed, der fungerer som streamingtjeneste. Og det er altså konkurrencen mellem de to, Casper Hald stiller spørgsmålstegn ved.

Fra DBC lyder det, at filmene på både Filmstriben og Sofarækken ikke har noget kommercielt sigte. Deres vurdering er, at Sofarækken ikke markedsføres og derfor ikke skulle være i konkurrence med tjenester som Blockbuster.

- Sofarækken er et tilbud til biblioteksbrugere, der har brugt det antal lån, de har til rådighed på Filmstriben. Vi markedsfører ikke Sofarækken kommercielt, og den samlede omsætning er kun på omkring 100.000 kr. om året, lyder det fra Peter Danelund, produktansvarlig for Sofarækken.

Og direktør i Blockbuster Casper Hald mener da også, at det er positivt, at Danmark har et moderne bibliotekstilbud som Filmstriben, hvor danskerne uden at skulle betale for det kan streame film, som måske ellers ikke ville være bredt tilgængelige:

- Man kan imidlertid spørge sig selv, hvorvidt det er nødvendigt, at det offentlige i tillæg hertil og via sin egen betalingsstreamingtjeneste udbyder film, som overlapper og ligefrem konkurrerer med film udbudt af kommercielle aktører.

- Vi fastsætter prisen ud fra, at den skal være markedskonform, sådan at den svarer nogenlunde til gennemsnittet af priserne hos de kommercielle tjenester, lyder det fra Peter Danelund.

Gråzone?

Af praktiske årsager har Sofarækken valgt et ensartet prisniveau, hvor alle spillefilm koster det samme. Alle film koster 30 kr. hos Sofarækken.

Og rent juridisk har selskabet baglandet i orden. Medmindre der er skrevet lovgivning, gælder de ulovfæstede

grundsætninger om kommunalfuldmagten, når det kommer til spørgsmål om, hvorvidt kommuner må lave erhvervsaktiviteter - som for eksempel udlejning, men:

- For DBC er det ikke kommunalfuldmagten, der gælder, fordi selskabet er omfattet af en særlig lov, der giver udvidede muligheder, siger Rikke Søgaard Berth, advokat og partner i advokatfirmaet Horten.

Hun sidder i bestyrelsen i Foreningen for Kommunal- og Forvaltningsret og rådgiver til daglig kommuner om blandt andet støtte til kultur og sport og om offentlig og privat samarbejde.

I Sofarækkens tilfælde findes der altså en lov om kommunernes samarbejde i regi af aktieselskaber, som giver visse kommunalt ejede selskaber, herunder DBC, udvidede muligheder for at lave flere erhvervsaktiviteter.

- Den relevante lov fra 1992 er faktisk ophævet, men DBC er omfattet af en overgangsbestemmelse i den nye lov, og det gør, at selskabet fortsat kan agere under de gamle regler, siger Rikke Søgaard Berth.

Samtidig forklarer hun, at det er tæt reguleret, hvad det offentlige må og ikke må.

- Der har været meget fokus på kommunernes erhvervsaktiviteter, det nogle kaldte det offentlige opgavetyveri, siger hun.

- Undervejs i arbejdet i den arbejdsgruppe, der så på det, blev det dog afdækket, at det måske ikke er kommunernes lovlige erhvervsaktivitet, der er så problematisk, og at den aktivitet også i et vist omfang er reguleret i den skrevne lovgivning, siger hun.

For eksempel ville det være biblioteksloven, der gjaldt, hvis det var et folkebibliotek, der stod for udlejningen, og også den ville give udvidede muligheder sammenlignet med kommunalfuldmagten.

Efter biblioteksloven kan bibliotekerne nemlig opkræve vederlag for særlige serviceydelser, og de kan videreudvikle og sælge deres viden, så længe priserne på ydelserne fastsættes på markeds-mæssige vilkår, hvis de udføres i konkurrence med private.

Det sikrer, at bibliotekernes erhvervsaktivitet ikke medfører urimelig konkurrence over for private aktører.

Hun kan til gengæld godt forstå, hvis man som privat aktør kan få den opfattelse, at det er generende, når det offentlige driver erhvervsaktivitet.

- Men i de tilfælde, hvor der er skrevet lovgivning, har man fra Folketingets side taget stilling til, hvilke opgaver kommuner og kommunale fællesskaber og aktieselskab må og ikke må varetage, siger hun.

Sofarækken og Filmstriben

- Er online streamingtjenester, der drives af aktieselskabet Dansk BiblioteksCenter (DBC), som ejes af KL og staten.
- Filmstriben udlåner film, Sofarækken udlejer film som et supplement til Filmstriben, når udlån er opbrugt her. Betalingen udgør altså forskellen.

DK Weekend. **Nyheder for den offentlige beslutningstager – også i weekenden!**

Siden den 11. september 2001 har dknyt serviceret den offentlige beslutningstager med nyheder på alle hverdage.

Undervejs har dknyt fået stadigt flere læsere, og mobile enheder har ændret læsevanerne. Derfor udsender vi nu også et nyhedsbrev lørdag og et søndag.

Du kan tilmelde dig nyhedsbrevet på dknyt.dk

Rigtig god dk-weekend!

DK Weekend.

DKNYT

**NYHEDER FOR OFFENTLIGE
BESLUTNINGSTAGERE**

Kommunernes CO₂-kort viser kun en halv historie

I et nyt klimaudspil ønsker KL et fælles regnskab for kommunernes CO₂-udledning, så man lettere kan se effekten af indsatser. Men sådan et regnskab kræver en diskussion om, hvad kommunerne skal være ansvarlig for, og hvordan man skal måle det.

◉ klimaregnskab

Af Emil Staulund Larsen
emil@kommunen.dk

I december fik Danmark sin første klimalov. Dermed fik politikerne sat ord og ambitioner sort på hvidt om, at

Danmark skal sænke sit CO₂-aftryk med 70 pct. i 2030 i forhold til 1990, der er sat som baseline-år. Senest i 2050 skal Danmark være klimaneutral.

Men kommunernes rolle i klimakampen er fortsat uklar. Derfor har KL nu lanceret to nye klimaudspil - henholdsvis for klimatilpasning og CO₂-reduktion. Blandt 48 konkrete anbefalinger ønsker KL, at man i fremtiden lettere skal kunne måle og veje klimaindsatserne, blandt andet gennem en styrkelse af værktøjet Energi- og CO₂-regnskabet, der er udviklet af Energi-styrelsen i samarbejde med KL og Realdania.

Energi- og CO₂-regnskabet viser en fælles oversigt over

CO₂-udledning i Danmark fordelt på landets kommuner. Værktøjet er lige nu blot i en betaversion, da man ikke har alle data tilgængelige endnu. Kortet skal derfor nu læses med forbehold, men det giver en indikation om, hvordan CO₂-udledningen fordeler sig i de danske kommuner.

Ikke overraskende er det de største kommuner, som har den største totale CO₂-udledning, nemlig Aalborg, København og Aarhus. Hvis man til gengæld ser relativt på udledningen, er det Mariagerfjord, Tønder og Varde, som har den højeste udledning pr. borger.

Det er der en ret logisk grund til. For Danmark - og

værktøjet her - følger FN's opgørelsesmetoder for CO₂-udledning, og det har stor betydning for, hvordan CO₂-kortet ser ud. Metoden måler nemlig, hvor meget der bliver udledt i området, men ikke, hvor meget der er udledt andre steder eller brugt på transport af de varer, som bliver brugt i området. Det betyder, at kommuner med meget landbrug og/eller industri kommer til at se værst ud.

Således er det eksempelvis Aalborg, der klart har det tungeste CO₂-aftryk samlet set. Og en stor del af forklaringen er en enkelt virksomhed, nemlig Aalborg Portland, som producerer

cement. Det er selvsagt ikke kun Aalborg Kommune, som Portland laver cement til, men med denne beregner er det Aalborg Kommune, der står til regnskab for udledningen.

- Jeg vil ikke sige, at det er til fordel eller til ulempe for nogen. Det tydeliggør bare, hvor udledningerne sker. Man skal selvfølgelig bruge værktøjet med varsomhed, siger Henrik Gudmundsson, som er seniorkonsulent i tænketanken Concito og arbejder med fokus på bæredygtig byudvikling, transport og mobilitet.

Værktøjet skal primært bruges til at kunne følge resultaterne af de enkelte kommuners indsatser. Man

deres CO₂-forbrug med minimum to pct. årligt, ligesom borgmesteren skal underskrive en klimaerklæring.

På samme måde har Real-dania samarbejde med 20 udvalgte kommuner i DK2020, hvor kommunerne forpligter sig til at udvikle klimaplaner, der lever op til Paris-aftalens mål om at holde den globale temperaturstigning under to grader, og at kommunerne bliver CO₂-neutrale senest i 2050.

Netop disse frivillige indsatser er symptomatiske for, hvordan klimakampen foregår i dag. Ifølge Henrik Gudmundsson, der primært arbejder med byernes rolle i den grønne omstilling, er det netop byer og kommuner verden over, som rykker mest på den bæredygtige omstilling.

- Hvad kommunerne regner med og regner ind har mindre betydning, fordi de ikke har nogen officiel rolle i forhold til klimapolitikken. Men det tror jeg kommer. Kommunerne og byerne får - eller tager - en stigende betydning. Så bliver det vigtigt, hvad der kommer til at være en del af deres ansvarsportefølje, og hvad de skal holde styr på, siger Henrik Gudmundsson.

Med KL's seneste udspil er der dog lagt op til, at kommunerne ikke længere vil nøjes med bare frivillige opgaver, men at der skal sættes ramme om klimaindsatserne. Og hermed vil det bli-

ve vigtigt, hvad kommunerne skal stå til regnskab for.

Ikke perfekt, men en hjælp

Som værktøjet står nu, er det Mariagerfjord Kommune, der har den højeste CO₂-udledning pr. indbygger.

- I vores kommune har vi Skandinaviens eneste saltfabrik Nouryon, Rockwool og andre store virksomheder, som alle bruger meget energi, samt nogle store landbrug. De kunne lige så godt ligge i anden kommune. Men vi er glade for at have virksomhederne, fortæller Inger Taylor, miljøvejleder i Mariagerfjord.

Ifølge kommunen skyldes topplaceringen også, at der er fejl i værktøjets data. I forhold til de tal, kommunen har fået fra en ekstern konsulentvirksomhed, beretter værktøjet om 12-15 gange højere udledning for husholdninger, end det i virkeligheden er, hvilket kommunen nu har gjort Energistyrelsen opmærksom på.

Værktøjet er som nævnt tidligere stadig i en betaversion og endnu ikke helt færdigudviklet. Men trods udfordringerne med værktøjet er Mariagerfjord meget positive over for, at KL nu ønsker, at værktøjet skal opprioriteres og styrkes.

- Jeg synes udspillet er så godt, og værktøjet har helt bestemt sin berettigelse. Værktøjet blev aldrig helt færdigt og brugbart, og det har derfor været et problem, at kommunerne har skullet

betale et stort abonnement på noget, vi reelt ikke kan bruge endnu. Derfor er det meget positivt, at man nu vil forankre værktøjet i staten og give penge til at færdigudvikle det, siger Inger Taylor.

Energi og CO₂-regnskabet kan være en stor hjælp til kommunernes klimaindsats, da CO₂-regnskab kan være en tung opgave for særligt de mindre kommuner. Hos Mariagerfjord har man en ekstern konsulentvirksomhed til at hjælpe med CO₂-regnskabet.

- Det vil være en kæmpe fordel for både de mindre og de store kommuner. Så kan man få noget sammenligneligt og nogle fælles metoder for at måle og regne. Det er den eneste måde at gøre det på, hvis man på et tidspunkt skal have noget sammenligneligt, siger Inger Taylor.

København vil regne med borgerne

Københavns Kommune har arbejdet med sit eget klimaregnskab, hvor man sigter mod at blive verdens første CO₂-neutrale hovedstad i 2025, og hvor man følger de nationale opgørelser og FN's metoder.

Sammen med C40-netværket har Københavns Kommune forsøgt sig med en ny og anderledes standard for CO₂-regnskab, GPC. Derudover har man diskuteret muligheder for at blive bedre til at måle udledning ved borgernes forbrug, som altså ikke er blevet produceret indenfor kommunegrænsen.

- Vi har gerne villet have en international standard, fordi vi gerne vil sammenligne os med andre internationale byer. Det er den eneste selvudviklede standard på området. Det har vi ikke herhjemme, så vi valgte, at det var den standard, som man som by burde følge på lang sigt, fortæller chefkonsulent ved Klimasekretariatet i Københavns Kommune Morten Højer.

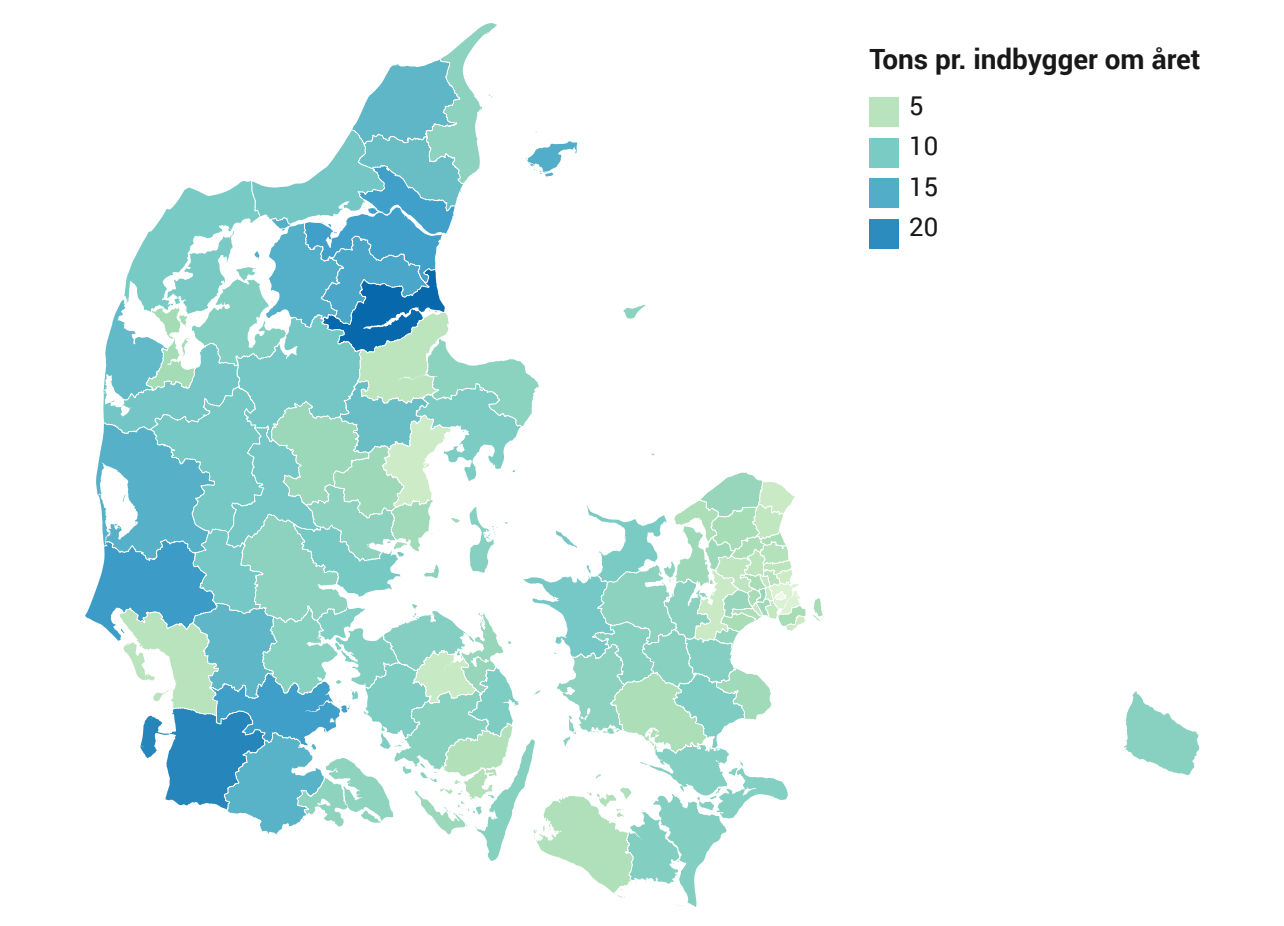
I C40-netværket har man undersøgt gennem et større forskningsprojekt, hvordan man kan måle på forbrugerbaseret udledning, som man netop ikke tager med i de danske regnemodeller. Det er dog sværere end som så. Og Københavns Kommune har været tæt på at igangsætte et nyt regne- og opgørelsesprojekt for CO₂, men det kom aldrig i gang.

- På den ene side vil vi gerne arbejde med forbrugsorienterede udledninger, men vi har også nogle meget ambitiøse målsætninger, som vi først skal arbejde med, fortæller Morten Højer med henblik på Københavns 2025-plan.

- Der er ingen tvivl om, at det er den vej, det går, og at der er større opmærksomhed på, hvordan den måde vi lever på, spiser på og transporterer os på har betydning for klimaet. Der er kommet et fokus på vores adfærd som en del af det samlede klimaftryk, men om det er noget, kommunerne skal arbejde med, det er stadig et åbent spørgsmål, siger Morten Højer.

Energi- og CO₂-regnskabet i kommunerne

KL ønsker at styrke Energi- og CO₂-regnskabet som hjælp til kommunernes klimaindsats. Værktøjet bør ikke bruges til at sammenligne kommunerne, men udelukkende til at måle kommunernes egen indsats.

Energi- og CO₂-regnskabet er kun i betaversion, og man gør derfor opmærksom på, at dataen ikke er komplet. Mariagerfjord har desuden gjort opmærksom på, at de har fundet fejl i deres data.

skal passe på med at sammenligne dem indbyrdes.

- Der er forskelle mellem kommunerne. Bare fordi der ligger en fabrik i Aalborg, betyder det ikke, at det alene er kommunens ansvar at gøre noget ved CO₂-udledningen, siger han.

Med en stor fabrik som Aalborg Portland følger der dog også store mængder af overskudsvarme. Lige så vel er der kommuner, der har en meget stor produktion af vindenergi liggende i deres kommune, som de eksporterer til resten af landet.

Her følger desuden et mindre problem med risiko for dobbeltkontering. Hofor, Hovedstadsområdets Forsyningsselskab, har eksempelvis opstillet vindmøller i Lemvig Kommune, som både Københavns Kommune og Lemvig Kommune kan tælle med i deres regnskab. Denne metode kaldte Danmarks Naturfredningsforening i Altinget for ‘afladstanker’, mens Jesper Pedersen, chef for vedvarende energi og energihandel i

Hofor, forsvarede metoden og kaldte den ‘nødvendig’ og til fælles fordel.

Uklar rolle for kommunerne

Foreløbig er det dog uklart, hvad kommunerne skal stille op med deres CO₂-regnskab. I klimaloven er der således endnu ikke lagt op til, hvilken rolle kommunerne skal spille.

- Der ligger ikke nogen krav om, at kommunerne skal sætte målrettet ind overfor drivhusgasser. De er, desværre, ikke tilskrevet nogen klar rolle i det her nationale opgørelse, og det står dem derfor frit for at arbejde med klimaet på den måde, de ønsker, siger Henrik Gudmundsson.

Indtil nu har kommunernes klimaindsatser været baseret på frivillige målsætninger i eksempelvis samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening, som samarbejder med 71 klimakommuner og ni klimaplus-kommuner. Her har kommunerne indgået frivillige aftaler om at skulle nedsætte

Generator vil hente musik-millioner til

Hvis Ringkøbing får titel som regionalt spillested, bliver der satset mere på unge talenter end på sikre hits som Johnny Madsen og Niels Hausgaard.

o musikhjælp

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

Et par knægte står i øvelokallet og tæsker løs på trommer og guitar, så lyden brummer gennem de lydisolerede vægge. Inde i koncertsalen er nogle frivillige i gang med at placere stole foran scenen til aftenens udsolgte koncert.

Vi er i Ringkøbing, nærmere bestemt Spillestedet Generator, der er vågnet fra sit korte vinterhi. Årets første koncert byder på irsk folkemusik, og ugen efter tager ringkøbingenserne imod troubadouren Niels Hausgaard. Hertil forsvandt billetterne på blot 35 sekunder.

Men på trods af populariteten bliver det ikke den type musik, Generator satser mest

på, hvis stedet til næste år bliver statsstøttet. Det står i den ansøgning, som Statens Kunstfond om kort tid sætter sig til at læse.

I foråret udpeger kunstfonden nemlig regionale spillesteder for de næste fire år. Generator går efter den eftertragtede titel, der medfører omkring en mio. kr. i årlig støtte til rytmisk musik. Og hvis de midler ender i Ringkøbing, bliver de ikke anvendt på i forvejen vel-etablerede navne.

- Det giver ikke nogen mening at bruge kunstfondens penge alene på allerede etablerede navne - der skal være tale om en balance, hvor vækstlagene er en betydelig del af koncertrepertoiret, forklarer Anton Bjerg. Han er 62 år og daglig leder af

Spillestedet Generator, der ligger tæt ved Ringkøbings bymidte.

I stedet skal pengeposen hovedsageligt bruges på det vestjyske musiklivs vækstlag. De, der larmer i øvelokalerne. De unge piger og drenge, som mangler hjælp til at komme ud over scenekanten.

- De ukendte navne skal jo få hår på brystet ved at spille et eller andet sted. Det koster lidt penge og giver noget usikkerhed for os. For vi kan ikke regne med at sælge det samme antal billetter som til kendte navne, siger Anton Bjerg.

Kultur på kanten

Statens Kunstfond har ansøgningsfrist 28. februar og vurderer i løbet af de efterfølgende måneder, hvilke steder der skal have del i puljen. Sidste gang, i 2016, blev 18 steder udvalgt.

- Vi gør os enormt umage med ansøgningen, og der er god opbakning fra byens erhvervsliv og borgerne og særligt fra kommunen, fortæller Anton Bjerg.

Spillestedet fik sit navn, da koncertsalen oprindeligt fun-

gerede som en generatorhal, der leverede strøm til Ringkøbings indbyggere. Bygningerne er fra 1800-tallet og stod tomme i mange år, indtil kommunens forsyningssselskab hørte, at der var nogle, der ville lave et spillested.

Bygningernes historie og særligt det faktum, at de ligger i Vestjylland, kan gå hen og blive en fordel i jagten på kulturmillionerne. For sidst kunstfonden udvalgte spillesteder, erstattede to jyske steder nemlig to københavnske.

Ser man på et danmarkskort, er der da også langt fra Ringkøbing til det nærmeste regionale spillested. 50 kilometer til Fermaten i Herning, 80 kilometer til Tobakken i Esbjerg og 120 kilometer til Spillestedet Thy.

- Og der er heller ikke et sted i Holstebro. Så hvis kunstfonden vil bringe kulturen og kunsten ud i det, nogle kalder for yderområderne, så mener jeg, at vi er værd at kigge på.

Nye koncepter

Generator har da også planer om at sprede musikken mere i det vestjyske.

- Hvis vi får midlerne, bliver det lettere at arrangere koncerter fx på havnen i Hvide Sande og i Lyngvig Fyr. Vi samarbejder også med et mindre spillested i Tarm, og vi vil gerne komme endnu længere omkring, siger Anton Bjerg.

Samtidig kan midlerne også hjælpe med at holde en høj standard på scenen i form af udstyr og nye koncertformer.

- Hvis du ser gamle koncertklip af de fire drenge fra Liverpool, så er der nærmest intet på scenen. Intet lys

'Hvis vi får midlerne, bliver det lettere at arrangere koncerter fx på havnen i Hvide Sande og i Lyngvig Fyr.'

Anton Bjerg, daglig leder

Om Spillestedet Generator

- ▶ Plads til 250 siddende gæster og flere stående.
- ▶ Arrangerer omkring 40 koncerter årligt. Heraf to familiekoncerter med underholdning til børn.
- ▶ Renoverede i 2018-2019 for 4,5 mio. kr. En udbygning muliggjorde en større og bedre scene samt en balkon i salen. Derudover byggede man også ud i køkkenet.
- ▶ Musikere har mulighed for at låne øvelokaler, hvor man får egen nøgle, der giver adgang til lokalet 24/7 alle årets dage.
- ▶ Ved siden af den rytmiske musik bliver spillestedet også lejet ud til arrangementer, kurser og fester for at dække udgifter til koncerter.

Kampen om millionstøtte til spillesteder er i gang

Snart udpeger staten, hvem der bliver regionale spillesteder. Det udløser et årligt millionbeløb, som i høj grad gavner lokal kultur, forklarer kulturforsker.

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

I løbet af april og maj udpeger Statens Kunstfond de spillesteder, der får lov at kalde sig 'regionale' fra 2021 og fire år frem. En beslutning, mange kommuner afventer i spænding.

Regionale spillesteder modtager nemlig et sted mellem mellem en og 3,6 mio. kr i årlig støtte fra staten. Og det er noget, der sætter ild under det lokale musikliv, forklarer kulturforsker, Fabian Holt fra Roskilde Universitet.

- Mange af de regionale spillesteder er gode til at tage hånd om talenter og til at sørge for, at der bliver præsenteret mere forskelligartet musik i lokalområderne. Det er måske ikke specielt profitgivende ting, men det er derfor, støtten gør gavn, for det er ikke sikkert, man ville have gjort det uden, siger Fabian Holt.

Med millionstøtten kommer en række forpligtigelser om at repræsentere forskellige genrer af rytmisk musik og om at udvikle talenter. Den holder liv i dele af musikken, som måske ikke normalt kan svare sig, fordi den ikke sælger så mange billetter.

- Den relativt beskedne støtte fra Statens Kunstfond er med til, at man får nogle organisationer, som varetager brede interesser i det lokale kulturliv. Og det kan skabe samfundsmæssigt engagement i rytmisk musik, siger Fabian Holt.

Kommunerne har da også fået øjnene op for potentialet i at have et regionalt spillested i ens hjemegn. Derfor bakker mange kommuner heftigt op om det lokale musikhus' jagt på titlen, hvilket er vigtigt, for spillestederne skal have økonomisk opbakning fra kommunen for overhovedet at komme i betragtning hos Statens Kunstfond.

Støtte gør underværker

I Thisted er Spillestedet Thy så småt ved at være klar til at sende sin ansøgning afsted til kunstfonden. I 2016 blev stedet udpeget som regionalt spillested, og efter tre års succes håber man nu at få lov at fortsætte.

- Det har været forrygende, fortæller formand Ove Hegnshøj begejstret over telefonen.

- Musik har altid fyldt meget i Thy, men den fylder endnu mere i dag. Så vi er glade og tilfredse med, hvordan det er gået de seneste år.

Spillestedet Thy fungerer som en sammenslutning af otte mindre musikforeninger spredt rundt i kommunen - heriblandt foreninger med

speciale i jazz eller musik rettet til unge.

For at blive regionalt spillested slog foreningerne pjalterne sammen under navnet Spillestedet Thy og ansatte en daglig leder, der koordinerer koncerterne, så de ikke falder oven i hinanden. Spillestedet Thy arrangerede sidste år omkring 90 koncerter.

København slået hjem

Men selvom ordningen med regionale spillesteder egentlig fungerer ganske godt rundt i landet, kan den stadig forbedres, forklarer Fabian Holt fra Roskilde Universitet.

- Spillestederne kan blive endnu bedre ved at være opmærksomme på at skabe musiske netværk og ved at fokusere på at blive mere end bare et spillested, der driver koncertvirksomhed, siger han.

Han peger særligt på et spillested i Bruxelles kaldet Ancienne Belgique, der hører under en lignende ordning som de regionale spillesteder.

Der arrangerer man alskens gratis koncerter og fokuserer på at skabe netværk blandt musikere og reflektere over spillestedets indflydelse på lokalsamfundet. Det sker blandt andet ved at lave arrangementer, der repræsenterer forskellige befolkningsgrupper.

I 2016 blev de regionale spillesteder spredt mere ud i Danmark. Det betød, at to københavnske steder røg ud af puljen.

- Jeg kender ikke de præcise omstændigheder. Men det kan godt være en positiv faktor, at spillestederne er klar over, at de skal arbejde for at forblive regionale, siger Fabian Holt.

Han mener, man skal passe på, at støtten ikke mister sin effekt. Så ved at det ikke er givet på forhånd, hvem der

får lov at modtage støtten, bliver spillestederne tvunget til at forholde sig til, hvad de gør for musikken og for deres lokalområde.

De yngste får jazz

Tilbage i Thy er der kommet mere fokus på talentudviklingen af unge musikere.

- Det kan være et sangskriverkursus over en weekend, hvor du lærer at skrive en god popsang, eller en talentkonkurrence, hvor de unge får lov at komme ud at spille, siger Ove Hegnshøj.

Vinderen af Spillestedet Thys talentkonkurrence får lov at spille til Thy Rock, som er en todages festival.

- De får et gyldent øjeblik på scenen, som giver noget blod på tanden til at blive ved, siger formanden.

Han fortæller, at der er bred lokalpolitisk opbakning fra Thistedes kulturudvalg og byråd.

- Det er så flot, og vi kan mærke, de synes, det er ret godt. Så vi tror og håber også, at vi er på den sikre side i forhold til at fortsætte som regionalt spillested, siger Ove Hegnshøj.

Derfor har han slet ikke lyst til at snakke om, hvad der sker med Spillestedet Thy, hvis det ikke lykkes.

- Nej, det gider vi slet ikke tænke på. Det vil da også være mærkeligt at trække tæppet væk under noget, der er så nyt og anderledes som vores. Vi er nemlig med til at sprede den rytmiske musik over hele landet, og lige nu samarbejder vi med hver og en, der stikker hovedet frem.

I sommer nævnte Kulturstyrelsen da også Spillestedet Thy som et særligt godt eksempel på, hvad de regionale spillesteder betyder for lokalsamfundene. Så mon ikke, nordjyderne får fire år mere.

Kunstfondens kriterier

Statens Kunstfond har en række punkter, som et spillested skal leve op til for at kunne blive regionalt spillested:

- ▶ Kvaliteten af det enkelte spillesteds aktuelle virksomhed.
- ▶ At der så vidt muligt bliver en geografisk fordeling af regionale spillesteder over hele landet.
- ▶ At stederne udvikler musiklivet, herunder talent, vækstlag og smalle genrer.
- ▶ At der ligger kommunal støtte bag spillestedet.
- ▶ At de udpegede steder tilsammen opfylder den udmeldte vision for regionale spillesteder 2021-2024.
- ▶ At det samlede net af regionale spillesteder i Danmark bliver mangfoldigt og af høj kvalitet.
- ▶ Antallet af regionale spillesteder, der bliver udpeget, er ikke fastlagt på forhånd.

Kilde: Statens Kunstfond

'Hvis kunstfonden vil bringe kulturen og kunsten ud i det, nogle kalder for yderområderne, så mener jeg, at vi er værd at kigge på.'

Anton Bjerg, daglig leder

eller fancy tilbehør. Men tager du til koncert i dag med Lady Gaga eller selv til små koncerter på Train i Aarhus eller Vega i København eller her for den sags skyld, så er der en helt anden opsætning, og det er en anden koncertform.

Koncertformer ændrer sig hele tiden, og det gør kriterierne for at blive regionalt spillested også.

- Så om vi nu bliver udpeget eller ej ... det ved jeg ikke. Men nu gør vi alt, hvad vi kan, for at det lykkes, siger Anton Bjerg.

Musikopgør i Sønderjylland

- ▶ Det er ikke kun Vestjylland, der drømmer om kunstfondens millioner. For eksempel søger Aabenraa også om at få titlen som regionalt spillested, og det har i JyskeVestkysten givet lokalt klammeri med Sønderborg, der allerede har et regionalt spillested.
- ▶ Sønderborghus modtager 1,4 mio. kr. årligt, og da der er blot 35 kilometer mellem de to byer, frygter Sønderborg Kommune nu at miste sin status, hvis Aabenraa vinder.
- ▶ Derfor har Aabenraa åbnet for at søge sammen med Sønderborg, men den melding er kommet meget sent i ansøgningsprocessen, og det forlyder ikke, at Sønderborg ønsker det.

Ringkøbing

A photograph of a middle-aged man with short, light brown hair, smiling slightly. He is wearing a grey blazer over a white button-down shirt with a patterned collar. He is leaning against a light-colored wooden pillar. The background is a blurred outdoor scene with greenery and a building.

Slut med lukkethed: Køge offentliggør brug af konsulenter

Køge bruger næsten 20 mio. kr. årligt på konsulenter. Som den første vil kommunen hvert år offentliggøre alle sine konsulenttydelser.

en åben bog

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

Konsulenter var et hedt emne sidste år. Men allerede for fem år siden begyndte Køge Kommune at bakse med området.

Nu er resultatet klart. Køge åbner nemlig for brug af eksterne konsulenter i en ny årlig opgørelse. Vel og mærke som den første kommune i Danmark. Det fortæller kommunaldirektør Peter Frost.

- Det stammer egentlig fra gamle dage under det tidligere byråd. Dengang spurgte politikerne løbende til vores konsulentforbrug, og hvordan vi arbejdede med det, siger han.

Det satte gang i en række manuelle optællinger af, hvor meget kommunen brugte på konsulenter. Men optællingen viste sig at være sværere sagt end gjort. Nu har Køge imidlertid fundet en nemmere og bedre måde at finde frem til et sikkert resultat. Det sker med en ny funktion i indkøbsanalyse-systemet Bubo Bubo.

- Og det fungerer rigtig godt og giver god mening, forklarer Peter Frost.

- For forudsætningen for at kunne få den politiske kontrol er jo, at politikerne får overblik over, hvad der bliver brugt på konsulenter. Ligesom man har det på alle mulige andre områder. Det kan vi nu.

I begyndelsen af december stemte byrådet derfor for, at

'Kan vi få mest ud af det med konsulenter eller ved at arbejde in-house? Det er en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.'

Peter Frost, kommunaldirektør

kommunen fremover én gang årligt offentliggør kommunens brug af eksterne konsulenter.

Mangler generel åbenhed
Peter Frost håber, at andre følger Køges eksempel.

Han mener nemlig, det er vigtigt, at konsulentforbruget bliver mere overskueligt. Ikke fordi der nødvendigvis bliver brugt for mange skatte kroner på konsulenter, men fordi han som kommunaldirektør er ivrig tilhænger af offentlig åbenhed.

- Ideen er sådan set, at politikerne kommer dybere ind i maskinrummet og får et indblik i, hvordan det offentlige bruger penge på konsu-

Køges brug af konsulenter

Her er den første overordnede opgørelse over kommunens forbrug af eksterne konsulenter. Den gælder 12 måneder fra sommer 2018 til sommer 2019. Opgørelsen bliver fremover offentliggjort umiddelbart efter sommerferien.

Opgørelsen er delt ud på fagudvalgenes områder for at gøre det mere relaterbart for politikerne.

- **Samlet:** 19.767.151 kr.
- **Social- og arbejdsmarked:** ca. 6,3 mio. kr.
- **Økonomiudvalget:** ca. 5,7 mio. kr.
- **Teknik og ejendom:** 2.6 mio. kr.
- **Skole:** ca. 2 mio. kr.
- **Børne:** ca. 1,3 mio. kr.
- **Klima- og plan:** ca. 1 mio. kr.
- **Kultur og idræt:** ca. 610.000 kr.
- **Ældre- og sundhed:** ca. 76.000 kr.

I Køges opgørelse kan man også gå i dybden og se, præcis hvad pengene er brugt til inden for hvert fagområde.

Kilde: Køge Kommune

lenter. Ikke alene for at diskutere, om vi bruger for meget eller for lidt, men måske også om pengene bliver brugt klogt nok og på de rigtige ting, siger kommunaldirektøren.

Han synes også, det er der, den vigtige debat ligger. For der skal transparens til, for at politikerne kan tage de rigtige beslutninger.

- Når der bruges så mange milliarder på konsulenter i det offentlige, så er det vigtigt, at der er en politisk kontrol og en politisk styring af det. Ellers er det kun embedsmænd, der sidder og afgør, hvad det er for nogle konsulenter, der skal bruges, siger Peter Frost.

I 2017 brugte kommunerne da også i omegnen af seks mia. kr. på konsulenter.

Konsekvenser nu og her
Og mens politikerne i Køge får glæde af et årligt overblik, sker der også ændringer i dagligdagen for kommunens embedsmænd. Fremover skal al brug af eksterne konsulenter nemlig leve op til fem krav, som Peter Frost har været med til at fastsætte.

Et af dem er, at der skal tages stilling til, om det bedre kan svare sig at løse opgaver internt i kommunen.

'Når der bruges så mange milliarder på konsulenter i det offentlige, så er det vigtigt, at der er en politisk kontrol.'

Peter Frost, kommunaldirektør

Morgendagens meningsdannere

Af Marina Janell

INTEGRATION ER NOGET VI GØR SAMMEN

Selvom lovgivningen tydeligt foreskriver kommunens forpligtigelser i integrationen af mennesker, der er flygtet til Danmark, er det ikke let at gennemskue, hvem der har ansvaret for hvad og hvornår. Kommunen har helt overordnet ansvaret for boligplacering af nyankomne flygtninge, integrationsprogrammer for flygtninge og familiesammenførte, udbetaling af integrationsydelse, udbetaling af hjælp i særlige tilfælde og koordinering i forhold til den øvrige integrationsindsats i kommunen. Men hvornår skal den unge selv tage initiativ? Hvornår skal kommunen? Og sidst, men slet ikke mindst: Hvad kan man forvente af den frivillige?

Effektiv ung-til-ung indsats

Samtidig bliver kommunerne stadig mere afhængige af den frivillige indsats. Samarbejdet med frivillige foreninger stiger markant, og det har mange skønne konsekvenser. I DFUNK - Dansk Flygtningehjælp Ungdom, hvor vi arbejder for, at unge, der er flygtet til Danmark, har de samme muligheder som andre unge, mærker vi tydeligt, hvordan mange kommuner er positivt stemte over for tættere kobling til vores aktiviteter og projekter som et supplement til kommunernes lovgivningsbestemte integrationsforløb. Vores arbejde bør netop supplere hinanden. I en ny effektundersøgelse af DFUNK's arbejde, udarbejdet af analysebureauet Actant, konkluderes at 'DFUNK repræsenterer igennem sin bredspektrede indvirkning en central institution i den livsbane, som unge deltager og frivillige med flygtningebaggrund er ved at tage'.

Vi faciliterer mødestedet for afgørende venskaber og bekendtskaber, skaber grobund for stor personlig udvikling, booster de unges sprog og inspirerer til uddannelse og job. Alt sammen i mødet mellem unge og med værktøjer som frivillighed, foreningsliv og fællesskaber.

En balancegang

Men denne indsats må ikke blive en sovepude for den kommunale indsats. Og den øgede professionalisering af den frivillige må ikke træde i stedet for den kommunale sagsbehandlers arbejde. Selvom vi i sidste ende vil det samme, skal vi huske, at vi tilbyder to forskellige elementer i integrationen af de unge. Mens DFUNK skaber et tilhørsforhold til det danske samfund igennem relationer, oplevelser og frirum, sikrer kommunen rammerne og guider igennem systemet. Vi må ikke ende i situationer, hvor frivillige begynder at rådgive om uddannelsesforløb og -processer, eller hvor kommunen ikke optimerer deres sprogskoler, fordi andre fællesskaber trækker læsset.

Udfordringen er at finde balancen mellem faste og stabile rammer og frivillighedens fleksibilitet. Mellem det professionelle og det personlige. Vi må ikke modarbejde hinanden, og vi må for alt i verden sikre robuste broer, som de unge, der er flygtet til Danmark, kan krydse - og vide, hvornår de skal krydse. Jeg er fuldstændig overbevist om, at kommunerne i samspil med de frivillige foreninger kan sikre det stærkeste fundament for integrationen og sammen give de unge de bedste forudsætninger for at nå vores fælles mål: integration.

Marina Janell

Landsforkvinde for DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom

Kilde: Køge Kommune

Ny lov: 3.000 kommunale p-pladser skal have ladestandere

Fremover skal elbiler kunne lades op ved alle eksisterende bygninger med over 20 parkeringspladser. Kommunernes udgift til standere bliver godt 71 mio. kr., vurderer styrelse.

grøn transport

Af Anni Kristensen
anni@kommunen.dk

Elbiler skal afløse benzinbiler af hensyn til klimaet, og for at det lykkes, skal bilisterne have sikkerhed for, at de kan få deres biler ladet op.

Derfor skal der opstilles flere ladestandere i det offentlige rum. Det er vedtaget i EU og er nu ved at blive implementeret i Danmark. En ændring af byggeloven blev vedtaget lige før jul af et bredt flertal i Folketinget, og en bekendtgørelse med de nærmere regler er lige nu i høring.

For kommunerne betyder de nye regler, at alle eksisterende bygninger med over 20 parkeringspladser skal have opsat en ladestander i løbet af de næste fem år. Desuden skal der opsættes endnu flere standere ved

nybyggerier og større ombygninger.

Ifølge kommunen.dk's beregninger vil reglerne betyde, at cirka 3.000 eksisterende kommunale parkeringspladser landet over skal have opstillet mindst én ladestander, hvis de ikke allerede har det. Dertil kommer pladser ved nybyggeri og større ombygninger.

Det baserer sig på tal fra Trafikstyrelsen, som dog er forbundet med en vis usikkerhed, understreges det.

Køge opskaleret

Styrelsen har lavet sit skøn over omfanget af omfattede bygninger ved at opskalere bygningsmassen i Køge, der indeholder cirka en pct. af den danske bygningsmasse og vurderes at være repræsentativ for hele landet. Det oplyser chefkonsu-

lent i Trafikstyrelsen Niels Bruus Varming.

- Det er noget usikre skøn, men det har ikke været muligt for os at gøre det mere præcist, da der ikke eksisterer databaser eller registre med de nødvendige oplysninger, oplyser han.

Analysen når frem til, at cirka 250 nye bygninger og ombygninger om året omfattes af kravet. For eksisterende bygninger er tallet 18.000. Da 16,7 pct. af bygningerne skønnes at være kommunale, giver det cirka 3.000 ladestandere på de eksisterende p-pladser.

Ekstraudgift

For de kommunale bygninger betyder de nye krav en ekstraudgift på 71,4 mio. kr. frem til 2025, vurderer Trafikstyrelsen. Heraf godt 60,1 mio. kr. til at opstille ladere ved eksisterende bygninger og de 11,3 mio. kr. til ladere ved nye bygninger.

Der er regnet med 15.000 kr. for installation af en ladestander i nye bygninger og 20.000 kr. i eksisterende, hvilket måske er en smule for højt som gennemsnitstal, da der kan ventes et prisfald i årene fremover, vurderer Niels Bruus Varming.

Selvom der kommer nye udgifter til kommunerne,

skal de dog ikke forvente at få nogen økonomisk kompensation før tidligst i 2025.

Styrelsen vurderer, at kommunerne alligevel ville opstille ladestandere eller allerede har gjort det mange steder, og at de kan vælge at lade brugerne betale via gebyr eller højere elpris, så meromkost-

ningen bliver dækket. Derfor lægger styrelsen op til, at det først i 2025 vurderes, hvor store udgifter kommunerne har haft, og om de skal have en form for kompensation via bloktilskuddene.

Både FDM, Elbilforeningen, Dansk Energi og Teknik Arbejdsgiverne har efterlyst

et mere ambitiøst udspil med flere ladestandere og kortere frist til at opstille dem. De regler, som nu er på vej, lever lige præcis op til mindstekravene i EU-direktivet.

- Når danskerne overvejer, om det er tid til at investere i en helt eller delvist eldrevet bil, vil de som noget af det

► De grønne ladestandere er offentlige såkaldt level 2 stationer, de orange er offentlige hurtigopladerstandere.

Kilde: PlugShare.com

Her er der p.t. offentlige ladestandere i Danmark. Se mere på PlugShare.com

Elbiler bliver ladet op på Køge Torv. I løbet af de kommende fem år får kommunerne pligt til at opstille langt flere ladestandere. Foto: Lars Laursen, Ritzau Scanpix

Man bør allerede nu forberede sig til en fremtid, hvor alle biler kører på strøm, siger forsker.

Foto: Jacob Ehrbahn, Ritzau Scanpix

Forsker: Tænk stort og se ladestandere som en investering i fremtiden

Kommunerne kan spare mange penge ved at tænke langsigtet og nøje overveje, hvor ladestandere gør mest gavn, siger seniorforsker hos DTU.

Af Anni Kristensen
anni@kommunen.dk

Det er dyrt at opstille ladestandere. Men hvis kommunerne forbereder sig grundigt, bliver det en fornuftig investering.

Det vurderer seniorforsker Peter Bach Andersen fra Danmarks Tekniske Universitet, DTU. Han forsker i elbiler og er blandt andet medforfatter til en analyse fra DTU og tænketanken DEA fra november om behovet for ladestandere.

- Det er vigtigt, at man fra kommunernes side ser det som en nødvendig investering på lige fod med andre investeringer i infrastruktur, fx kloakering og el. Desuden bør man fremtidssikre, så det ikke bliver så dyrt at etablere flere standere senere. Gravearbejdet er en stor del af prisen, og derfor bør man trække tomrør, når man er i gang, så man senere kan udvide antallet af ladestandere, siger han.

Han tør dog ikke vurdere, om det nye krav om én ladestander ved eksisterende bygninger med over 20 p-pladser er passende.

- Det er svært at sige, om det er nok. Jeg tror, det er en ok første tilnærmelse, siger han.

Størst behov i storbyer

Behovet afhænger i høj grad af, hvor i landet man befinder sig. Analysen viser nemlig, at 68 pct. af bilejere har parkering på egen grund og derfor kan oplade derhjemme. Og det gælder især de

tyndere befolkede steder i landet, hvor flest kører i bil.

20 pct. parkerer ved deres bolig på fælles p-pladser, fx ved etageejendomme, og kun 12 pct. vil være afhængige af at lade op på offentligt tilgængelige ladestandere eller på arbejdspladsen. De bor især i de større byer.

Derfor er det især kommuner med høj befolkningstæthed, der får brug for mange ladestandere, understreger Peter Bach Andersen.

Analysen tager udgangspunkt i, at der vil være 380.000 elbiler i Danmark i 2025 og en million i 2030. Det vil ifølge analysen give behov for 8.150-9.350 ladepunkter i

det offentlige rum i 2025 og 25.000-30.000 i 2030. Til sammenligning er der i dag 3.764.

Vurdér behovene

Forskeren opfordrer til nøje at vurdere trafikmønstre i kommunen, før man lægger sig fast på, hvor der skal opstilles ladestandere.

- Vi er ved at forberede et projekt med Frederiksberg og vil også gerne hjælpe andre kommuner med at finde og udnytte de steder, hvor bilerne naturligt befinder sig, og hvor rotationen af biler er størst, så flest muligt kan få glæde af hver ladestander. Målet er at få så få

ladestandere om muligt. Det er øvelsen, siger han.

Kommunerne slipper dog ikke for at opstille de ladestandere, som kræves i bekendtgørelsen, som lige nu er i høring. Der lægges ikke i første omgang op til økonomisk kompensation til kommunerne.

- Man vil ikke hurtigt kunne tjene investeringen ind igen, for infrastrukturen skal oprettes, og det er bare dyrt. Men hvis kommunerne sørger for, at alt er forberedt, og de lader private operatører stå for driften, kan det sagtens fungere, og man vil nok kunne få nogle af pengene retur, siger Peter Bach Andersen.

første kigge på, hvor den kan oplades. Derfor er antallet af ladestandere og god geografisk fordeling i landet helt afgørende, siger Simon O. Rasmussen, underdirektør hos Tekniq Arbejdsgiverne.

Kravene kan da også ende med at blive hævet senere på året, når der kommer afrapportering fra den såkaldte Kommission for grøn omstilling af personbiler, som med tidligere Dong-direktør Anders Eldrup i spidsen har fået til opgave at analysere behovet.

-Når kommissionens anbefalinger er klar i 2020, ved vi mere om, hvad der skal til for at understøtte den grønne omstilling af personbiler til elbiler, og med afsæt i anbefalingerne kan der tages stilling til, om der er behov for at justere byggelovgivningen yderligere for at sikre tilstrækkelige lademuligheder for elbilerne, sagde boligminister Kaare Dybvad (S), da lovforslaget blev førstebehandlet i Folketingssalen.

De nye regler om ladestandere

- ▶ Bestående bygninger, der ikke er beboelse, med mere end 20 p-pladser skal have mindst en ladestander inden 1. januar 2025. Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) er undtaget.
- ▶ Ved større ombygninger af beboelsesbygninger med mere end ti p-pladser skal der forberedes til ladestandere på alle p-pladser.
- ▶ Ved større ombygninger af andre bygninger med mere end ti p-pladser skal der etableres mindst én ladestander, og der skal forberedes til ladestandere på mindst hver femte parkeringsplads.
- ▶ For nybyggeri af beboelsesbygninger med mere end ti p-pladser skal der forberedes til etablering af ladestandere på alle p-pladser.
- ▶ For andet nybyggeri med mere end 10 p-pladser skal der etableres mindst én ladestander og forberedes til ladestandere på mindst hver femte p-plads.

Bekendtgørelsen er i høring til 20. januar. Reglerne ventes at træde i kraft 10. marts 2020.

Aktuelle eksempler på kommunale lade-planer

- ▶ **Frederiksberg** har netop vedtaget, at borgerne i 2025 højst må have 250 meter fra deres bopæl til et sted, hvor de kan oplade deres elbil. Derfor har kommunen afsat et større beløb til ladestandere, kabelrender og anden infrastruktur i budgettet.
- ▶ **Roskilde** er netop gået i gang med at lave en samlet plan for placering af ladestandere i hele kommunen. I dag har kommunen 15 offentligt tilgængelige opladningssteder, men ikke alle understøtter alle typer elbiler.
- ▶ **København** har i december igangsat et forsøg med tre timers tidsbegrænsning på 24 elbilpladser for at sikre, at flere kan komme til at lade op.
- ▶ **Kerteminde** forbereder i disse uger et udviklingsprojekt med elskabet NEF om at opsætte ladestandere. Oplægget er, at kommunen betaler tilslutningsafgift og klarer myndighedsarbejdet med p-pladserne, mens NEF skal stå for opsætning og drift af selve standerne. Der vil blive valgt en operatør med plug'n'pay-betaling, som tilgodeser udenlandske sommergæster, hvilket ifølge kommunen i første omgang udelukker selskaber som Clever og E. On, da deres laderstandere er dyre for ikke-abonnenter.
- ▶ **Viborg** har for nylig opsat foreløbig en enkelt ladestander i samarbejde med firmaet Sperto, som har fast pris pr. kWh for alle brugere.
- ▶ **Svendborg** fik i december foræret fire ladestandere af Fonden Sydfyns Elforsyning som supplement til de fem ladestationer, kommunen har i forvejen.
- ▶ **Ringkøbing-Skjern** var i sommer udsat for kritik fra købestærke turister, som manglede sikkerhed for at kunne lade deres bil op, og har i december valgt at afsætte penge til ladestandere i kommunen.
- ▶ **Favrskov** har vedtaget et tilbud om at betale ladestander til landsbyer, boligforeninger og grundejerforeninger, der går sammen om en el-delebil fra elskabet Aura.

Ideen med frikommuneforsøg er at gøre love og regler enklere for kommunerne. Det er helt i tråd med den nuværende regerings politik om afbureaukratisering. Nu bliver frikommuneforsøgene sat på standby for, at ordningen kan blive gentænkt.

Foto: Mads Jensen, Ritzau Scanpix

Regeringen dropper frikommuneforsøg

Efter et halvt års uvished lægger regeringen nu nye frikommuneforsøg på is. 13 kommuner søgte om at være med, og de kan få lov at lave forsøgene ad en bagvej.

o forsøgsfuser

Af Christian Olesen
christian@kommunen.dk

Det er slut med at lave nye frikommuneforsøg. I hvert fald lige foreløbig.

Det oplyser Indenrigsministeriet på sin hjemmeside, hvor det fremgår, at regeringen dropper den nyeste runde frikommuneforsøg, kaldet Frikommuneforsøg III. I stedet skal hele ordningen gentænkes. Det skal ske i forbindelse med den planlagte nærhedsreform, men det er uvist hvornår.

Meddelelsen efterlader 13 kommuner, som sidste år brugte tid og ressourcer på at

skrive de komplicerede ansøgninger, som giver adgang til at lave frikommuneforsøg. De kommuner mister nu muligheden for at kalde sig frikommuner, men selve forsøgene har stadig en chance for at overleve.

Indenrigsministeriet smed nemlig ikke ansøgningerne i skraldespanden, men sendte dem i stedet til behandling hos forskellige relevante ministerier alt efter, hvilket område forsøgene omhandler.

Det sker under den såkaldte udvidede udfordringsret, der er en ordning, som gør det muligt at søge om undtagelse for regler og love - lidt ligesom frikommuneforsøgene.

Det er uvist, hvornår kommunerne får svar på ansøgningerne, men Indenrigsministeriet håber, de forskellige ministerier svarer hurtigst muligt. De 13 kommuner blev orienteret om dette i et brev i slutningen af december.

Mister attraktivt 'brand'

Selvom den udvidede udfordringsret ikke er tænkt som en erstatning for frikommuneforsøg, så kan den faktisk give kommunerne nogenlunde samme mulighed for at lave forsøg. Et minus kan dog være, at kommuner ikke længere kan 'brande' sig som en kommune, der laver frikommuneforsøg.

Til gengæld burde det ikke være vanskeligere at få godkendt forsøg end normalt, oplyser Indenrigsministeriet til kommunen.dk. Faktisk kan det i nogle tilfælde blive en smule enkle-

re, fordi det kun er det ene ministerie, hvis område forsøget foregår indenfor, der skal godkende forsøget. Og ikke hele regeringen, som det er tilfældet med frikommuneforsøg.

Det er tilmed muligt, at kommunerne får svar lige om lidt. For i forbindelse med, at seks af kommunerne sendte ansøgninger i april og resten i oktober sidste år, blev ansøgningerne lynvurderet af af de relevante ministerier.

Den vurdering kan man læne sig op ad i dag, og dermed er det muligt, at flere kommuner får svar på deres ansøgninger snart.

Det er dog stadig væsentligt senere end først ventet for de kommuner, der søgte i foråret. Ifølge den oprindelige tidsplan skulle de nemlig have fået svar i løbet af sommeren 2019.

KL ønsker ikke at kommentere regeringens beslutning om at droppe Frikommuneforsøg III.

Forsinkelse på forsinkelse

Meldingen om at lægge frikommuneforsøg på is kommer, efter at det i lang tid var uklart, hvad der skulle ske med ordningen. Der opstod nemlig problemer allerede under den forrige regering, der satte Frikommuneforsøg III i gang.

Inden første ansøgningsfrist i april frarådede KL kommunerne at søge de nye forsøg, fordi man blandt andet mente, godkendelsesprocessen var for kompliceret. Her kom væsentligt færre ansøgninger, end der har været ved tidligere runder frikommuneforsøg.

Herefter blev behandlingen af ansøgningerne forsinket ad flere omgange. Først skyldtes et folketingsvalg, regeringsdannelse og sommerferie. Sidenhen budgetforhandlinger og finanslovsforhandlinger.

Det skabte frustration blandt andet i Aarhus, hvor skyldtes et af forsøgene nu risikerer at ryge i vasken, hvis ikke der snarest kommer svar.

Aarhus vil nemlig ændre nogle regler for ældre beboere, der flytter ind i det nye Generationernes Hus på Aarhus Ø. Men da huset allerede står færdigt til sommer, skal de nye regler være på plads, inden de ældre bliver visiteret til stedet. Dermed håber kommunen på svar på ansøgningen hurtigst muligt.

Hvad er frikommuneforsøg?

- ▶ En ordning, hvor kommuner i en forsøgsperiode bliver fritaget for love eller regler på områder for at finde ud af, om kommunen kan komme frem til nye eller enklere løsninger.
- ▶ Hvis forsøget går godt, kan Folketinget lade sig inspirere og ændre lovgivningen til gavn for hele landet.
- ▶ Danmarks første frikommuneforsøg foregik i 1985-1993 og var en blandet succes. I 2012 genoptog man idéen med Frikommuneforsøg I.
- ▶ Siden kom Frikommuneforsøg II i 2016-2020, og herefter Frikommuneforsøg III, som skulle løbe fra 2019 til 2023, men som altså nu er droppet.

Disse kommuner søgte om at lave frikommuneforsøg i 2019-2023

- ▶ Frederiksberg
- ▶ Slagelse
- ▶ Aarhus
- ▶ København
- ▶ Helsingør
- ▶ Odense, Ærø og Nordfyn sammen
- ▶ Odder, Fredericia og Kolding sammen
- ▶ Herning, Frederiksberg, Odense, Randers, Nordfyn og Ærø sammen

Aarhus, Fredensborg, Vejle, Næstved og Randers søgte derudover frikommuneforsøg om fritagelse for nationale test i folkeskolen. Men regeringen har allerede sin egen løsning for testene, og der bliver derfor ikke lavet forsøg på området.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet

Hvad er udvidet udfordringsret?

- ▶ En slags postkasse, som giver alle offentligt ansatte og private leverandører mulighed for at komme med ændringsforslag til u hensigtsmæssige statslige og lokale regler, samt søge om at fravige reglerne for selv at vise, at arbejdet kan indrettes på en smartere måde.
- ▶ Formålet er at bidrage til at udvikle nye løsninger i det offentlige og medvirke til at afskaffe proceskrav, dokumentation mv., så der kan sættes yderligere fokus på resultater og skabes rum til god ledelse og større frihed i opgaveløsningen.
- ▶ Ansøgninger om fritagelse fra statslige regler kan både imødekommes gennem generelle regelændringer og ved at etablere forsøg med henblik på at afprøve nye måder at gøre tingene på i den offentlige sektor.
- ▶ Udfordringer indsendes til den kommune, region eller statslige institution, hvor udfordrerens er ansat. Her behandles udfordringer af organisationens egne lokale regler, mens udfordringer af statslige regler videresendes til det relevante ressortministerie.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet

Velfærdsteknologi møder virkeligheden

Denne klumme sætter fokus på de gode velfærdsteknologiske historier, giver læseren et tiltrængt forspring og trækker de gode eksempler og ideer frem i lyset.

Af Anders Lyck Fogh-Schultz

Seniorkonsulent i Danish.Care - Branchen for hjælpemidler og velfærdsteknologi - og netværksleder i CareNet.

alfs@danish.care

Teknologi kan også skabe tryghed

Velfærdsteknologi finder som bekendt sin anvendelse inden for især sundheds-, ældre- og socialområdet som et middel til at skabe bedre livskvalitet for mennesker med behov for pleje og omsorg. Teknologiunderstøttelse giver mulighed for at aflaste den enkelte borger, for eksempel i forbindelse med funktionstab, samt dennes pårørende eller medarbejderne ude i kommunerne, der løfter vores fælles omsorgssektor. I 2007, da begrebet 'velfærdsteknologi' første gang blev anvendt i Danmark, og i årene derefter var det primært på ældreområdet: Nye forflytningsteknologier og vendesystemer, robotstøvsugere, spiseroboter og vaskeskylletoiletter skabte fornyelse og et nyt ressourcemæssigt råderum i den enkelte kommune. Men her ved indgangen til 2020, hvor velfærdsteknologien efterhånden er blevet til hverdagsteknologi rigtig mange steder, har selve begrebet videreudviklet sig til at omfatte en lang række nye teknologiske løsninger og indsatsområder.

Øget behov for socialpsykiatrisk støtte

Især på socialområdet og inden for socialpsykiatrien vinder nye teknologiske løsninger indpas netop nu. Det hænger naturligvis sammen med presset fra et stigende antal borgere med psykiske vanskeligheder ude i landets kommuner. KL peger eksempelvis på en stigning i antallet af borgere, der modtager indsatser i socialpsykiatrien på op imod 17 pct. fra 2014 til 2017. Disse borgere har varierende støttebehov, som kan spænde fra tidlig eller forebyggende indsats til mere komplekse behov for støtte, der kan bunde i sociale problemstillinger som misbrug af stoffer og alkohol, hjemløshed eller PTSD.

Dette presser i sagens natur kommunerne, og her kommer velfærdsteknologien ind i billedet. Den hastige teknologiudvikling muliggør nye indsatser, blandt andet via nye digitale teknologier, som branchen for hjælpemidler og velfærdsteknologi udvikler og markedsfører netop nu. Lad mig give to konkrete eksempler på velfærdsteknologi til socialområdet:

Omsorgsfuld tryghedsservice

I min tid hos Teknologisk Institut var jeg med til at starte et offentligt-privat innovationsprojekt sammen med blandt andre virksomheden Cekura og Svendborg Kommune. Målet var at afprøve, om daglig kontakt til et empatisk og lyttende menneske kan være med til at reducere angst og afhjælpe negative tankemønstre hos psykisk sårbare borgere, der bor i et kommunalt botilbud/bostøtte. Teknologien i dette tilfælde er et opsøgende tryghedskald i form af et en struktureret påmindelses- og motivationsdialog.

Cekura har i en årrække tilbudt en 'tryghedsservice' primært til ældre i form af et døgnbemandet tryghedscenter, som man via abonnement kan kontakte ved hjælp af et bærbart kaldesystem eller via telefon. For eksempel ved ensomhed, utryghed eller til hurtig assistance i forbindelse med fald og andet.

En app, der omsorgsfuldt spørger, 'hvordan har du det i dag', er med til at gøre livet mere overskueligt og struktureret for ældre og borgere i socialpsykiatrien.

Foto: Ida Guldbæk Arentsen, Ritzau Scanpix

I den daglige dialog med forskellige borgertyper, kunne Cekura konstatere, at borgere med lidelser som angst, depression, PTSD og ADHD også oplever tryghed og reducere angst og andre negative tankemønstre i dialogen med tryghedscentret. Denne opdagelse skulle afprøves i det pågældende projekt: Kan daglig og vedvarende kontakt med et lyttende menneske bidrage konkret til struktur i hverdagen?

Omsorg fremmer struktur

Otte personer med forskellige psykiske lidelser på et botilbud i Svendborg blev i løbet af en periode på seks måneder udstyret med en tryghedsalarm eller fik deres telefon tilknyttet Cekuras service. Tilknytningen blev besluttet på baggrund af hjemmevejleders og borgers eget skøn, og hele grundlaget for projektet var, at de daglige opkald til borgeren kom automatisk. Ikke i forbindelse med et nyligt opstået problem, krise eller for eksempel et fald. Men et decideret serviceopkald: Hvordan har du det i dag?

Konklusionen viste, at flere af borgerne oplevede, at de selv på tilfredsstillende vis kunne klare flere ting i løbet af dagen. Dette kunne for eksempel være påmindelse om spisetider, medicinindtag eller blot oprydning i hjemmet. Altså små dagligdagshandlinger, der giver bedre struktur. Derudover gav den daglige kontakt med tryghedscentret flere af borgerne en fornemmelse af at have fået 'styr på negative tanker', enten inden disse tanker opstod, eller før de fik overtaget.

Styrkede digitale fællesskaber

Casen med Cekura understreger, hvordan et teknologisk værktøj overbevisende kan være

med til at styrke den enkelte borgers individuelle autonomi gennem tryghed og struktur - samt at en konkret løsning kan skaleres til at omfatte flere målgrupper ved at turde tænke ud af boksen.

Et andet digitalt livsstyringsværktøj, der også italesætter den enkeltes autonomi, er IBG - Interaktiv Borgerguide fra virksomheden IBG ProReact, som jeg kender fra CareNet - Nationalt Netværk for Velfærdsteknologi.

IBG er en interaktiv kommunikations- og planlægningsplatform, som anvendes i over 20 kommuner på botilbud for borgere med særlige behov for brugervenlige og sociale it-løsninger. Dette kan være på tværs af social- og plejesektoren, i eksempelvis botilbud, i forhold til bostøtte, dags- og aktivitetstilbud samt i forhold til sundhed og omsorg på ældreområdet.

Platformen, der på en og samme tid både er en mobil app og en stor interaktiv touchskærm, giver borgere, medarbejdere og pårørende adgang til de informationer, der er relevante for den enkelte borger og personalet netop nu. Det kan for eksempel være hverdagsinformationer som madplan, aktiviteter, nyheder m.m. Hvad end de omhandler, skal informationerne være lettilgængelige, overskuelige og aktiverende. Specielt i forhold til bostøtte, som Cekura-løsningen også adresserer, kan IBG være med til at styrke forudsigelighed, struktur og netværk for borgere i eget hjem, idet løsningen initierer til fællesskab og hverdagens vante gang.

Teknologi bygger bro

IBG appen er omdrejningspunktet, når for eksempel psykisk sårbare borgere i eget hjem

skal udvikle kompetencer i at bo mere selvstændigt, opbygge netværk og være del af sociale aktiviteter med andre mennesker. Løsningens community-grupper giver mulighed for at være del af sociale netværk på tværs af fx klubber, aktivitetscentre, fælles interesser m.m. og gør afstanden mellem borger og pårørende kortere.

Kald det teknologiunderstøttet bostøtte eller botræning, hvor teknologien bidrager til og supplerer fagpersonalets øvrige pædagogiske indsats, samtidig med at platformen sikrer tryghed og struktur for den enkelte i en ellers uforudsigelig hverdag.

Begge disse teknologieksempler bygger bro mellem forskellige indsatser i den offentlige velfærd. Når vi for eksempel taler om socialpsykiatrien, så efterspørger kommunerne netop løsninger, der kan afhjælpe og koordinere på tværs af sektorer. Arbejdet med velfærdsteknologien har gennem årene vist os, at teknologiunderstøttelse kan afhjælpe mange af udfordringerne for den offentlige serviceproduktion. Den danske branche for hjælpemidler og velfærdsteknologi har stor ekspertise i udviklingen af politisk og økonomisk bæredygtige løsninger for borgere og samfund, blandt andet på grund af vores fælles danske forudsætninger for god og brugerdrevet innovation.

Styrken i mange af de nye løsninger er, at de tager udgangspunkt i målgruppens meget forskelligartede og endda komplekse støttebehov. Teknologien bliver med andre ord et middel til ekstern understøttelse for kommunernes arbejde - og resultaterne er lovende.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og siger - i denne måned: Orla Østerby (K)

URET TIKKER: BRUG FOR FLERE LÆGER NU

Hvis én udvikling i sundhedsvæsenet bekymrer mig særligt meget, er det vores massive og fortsat stigende mangel på læger. Tænk sig, at flere end 200.000 danskere om få måneder vil stå uden egen praktiserende læge.

200.000! Et foruroligende tal, som kun vil fortsætte sin himmelflugt i årene, der kommer. Sådan en prognose kalder på handling fra Christiansborg.

Derfor vil De Konservative uddanne det antal praktiserende læger, som er nødvendigt for, at alle danskere kan blive tilknyttet én fast. Med vores forslag vil optaget på uddannelsen i almen medicin blive øget med 100 ekstra studerende om året frem mod 2027. Det vil give 1.500 flere læger og dermed sikre, at alle får en fast praktiserende læge.

Syv ud af ti tager ingen nye patienter

For noget skal der gøres. I dag har 70 pct. af landets praksisser lukket for nye patienter, og mange læger står foran at skulle pensioneres. Gennemsnitsalderen for en praktiserende læge er over 60 år i hele 58 postnumre.

Når ingen nye står klar til at tage over, skaber det et stort pres på andre praksisser, hvor læger i forvejen sidder med op mod 1.600 patienter hver. Flere patienter hos en i forvejen presset lægepraksis kan så give lang ventetid på at få en konsultation. Det er på ingen måde godt for nogens sundhed at vente længe på at blive udredt, og den negative spiral skal vi have brudt.

Både for lægerne og patienternes skyld. Ofte har en læge bedre forudsætninger for at kunne stille den rette diagnose, når vedkommende kender patienten og dennes sygdomshistorie indgående. Omvendt giver det tryk for patienten at komme hos den samme læge gennem mange år. En, man tør åbne sig og lufte sine bekymringer overfor. En, hvis lægefaglige dømmekraft man har tillid til.

Den bedste dækning er også billigst

Tilfredsheden er da også større blandt patienter, der kommer i en traditionel lægepraksis, end hos dem, som må bruge nødløsningen; at gå på en regions- eller udbudsklinik for at blive tilset. Det viser en undersøgelse fra Kvalitet i Almen Praksis. KIAP.

Men ikke alene opleves kvaliteten som bedre end på nødklinikkerne. Det koster også væsentligt mindre at drive en traditionel praksis. Ifølge en analyse fra Praktiserende Lægers Organisation, PLO, havde regionerne sidste år ekstraudgifter på 30 mio. kr. til at drive udbuds- og regionsklinikker. Udgiften per patient var hele 57 pct. højere i regionsklinikker og 12 pct. højere i udbudsklinikker end i traditionelle lægepraksisser. Vi kan altså frigøre penge og investere dem i mere sundhed til danskerne, hvis vi skaber flere og bedre muligheder for almen praksis rundt om i landet. Men det kræver, at der er politisk vilje til at løse problemet.

I dag bor hele 1,8 millioner danskere i et område, hvor lægedækningen er under pres. Et pres, der skal handles på, for vi kan ikke bare se passivt til, mens så mange danskere mister deres læge. Noget så fundamentalt som den praktiserende læge, der er indgangen til sundhedsvæsenet for den enkelte patient, må vi ikke forsømme. Det er almen praksis alt for vigtig til. Lægemanglen i Danmark må og skal være en politisk topprioritet. For uret tikker, og tiden er inde til at handle nu.

» **Kommenter klummen på kommunen.dk**

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Måske får oppositionen med tiden en leder

Foto: Claus Bonnerup, Ritzau Scanpix

For folk, der forsøger at køre en organisation, findes der ikke noget værre end forhenværende, der ikke vil indse at de er forhenværende og derfor ikke respekterer, at de enten må finde døren eller holde sig under radaren. Dette gælder generelt.

I Venstre har man en variant, hvor det er næstformænd, der ikke vil kende deres plads, men uden at blinke kaster sig ud i opgaver, der er forbeholdt formanden.

Man husker den daværende næstformand Kristian Jensen, som sidste sommer, efter at Mette Frederiksen havde dannet regering uden så meget som at ænse den daværende V-formand Lars Løkke Rasmussens bogunderstøttede samarbejdsforslag, følte sig kaldet til at kommentere det på sit partis vegne uden at lade formanden/bogens ophavsmand komme til først.

Man husker også den nuværende næstformand Inger Støjberg, som i forrige uge uden at blinke bakkede den amerikanske dronelikvi-

dering af den iranske generalmajor op uden skelen til, at partiets linje faktisk var en anden, hvis man ellers skal regne med, hvad en fagordfører eller for den sags skyld en partiformand siger.

Til denne parti-variant følger sig nu en kombination med den generelle, idet nemlig den forhenværende næstformand hverken vil indse, at han er forhenværende eller har taget ved lære af de prygl, han ved afslutningen af sin næstformandstid fik for ikke at kende sin plads. Nu har han så fået nogle flere prygl, og hvis det virkelig er rigtigt, som han siger, at pryglene har overrasket ham, så er hans politiske boldøje af usædvanligt ringe synsstyrke.

Til gengæld kan man være helt sikker på, at den nuværende partiformand, Jakob Ellemann-Jensen, ganske klart ser problemet i begge de nævnte nutidige eksempler. Man kan tilføje et tredje eksempel, nemlig den efterlysning fra de øvrige borgerlige partier af en tydeligere profil, som lige efter jul fik ham til at foreslå, at hvert parti i stedet skulle passe sin egen kiosk.

En leder bringer sig ikke i en situation, hvor han er tvunget til at kommentere på andres dagsorden. Han sætter sin egen.

Hvorfor det lige skulle være kiosk, henstår i det uvisse, måske en reference til 'ut af min kiosk' fra Tuborg-reklamen, men alene det, at Jakob Ellemann-Jensen fandt det nødvendigt at reagere på de andres stiklærer, understreger, hvor langt han er fra den position som oppositionsleder, som Venstre ellers gennem et par årtier har betragtet sig selv som den naturgivne indehaver af.

Men en leder bringer sig ikke i en situation, hvor han

er tvunget til at kommentere på andres dagsorden. Han sætter sin egen, og da Jakob Ellemann-Jensen netop ikke gjorde det, havde tilrettevisningen af nabo-partierne den modsatte effekt: De følte sig opmuntret til at fortsætte.

At løjerne også bedrives inden for eget parti, gør kun det hele værre. Selv ikke eget hus holdes der orden i.

I den situation er selv en hårdhændet afklapsning ikke en demonstration af styrke, men af svaghed. Dels fordi det overhovedet kom dertil, at det var nødvendigt, dels fordi styrken, hvis man skal regne med den, skal være en selvfølgelighed som ingen, og da slet ikke en selv, behøver gøre opmærksom på.

'Being powerful is like being a lady. If you have to tell people you are, you aren't,' som Margaret Thatcher sagde. Oversat til Venstres politiske virkelighed: Oppositionen har for tiden ikke nogen leder.

Måske får den en med tiden. Det skal blive spændende at se, hvem det bliver.

Op at stå for arbejdsmiljøet

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre.

kommunen.dk inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

NYE VEJE

Flere offentlige og private virksomheder kan med fordel indføre kollegamotion i arbejdstiden som her hos Telia i København. Og Dansk Firmaidrætsforbund står klar med hjælp og gode idéer, skriver formanden.

Foto: Jakob Boserup, Ritzau Scanpix

Jeg bor i Hillerød og vil gerne indlede dette indlæg med et tillykke til mig selv, borgerne i Hillerød og de ansatte samt beslutningstagerne i Hillerød Kommune. Det er nemlig meget visionært og en formidabel nytårsgave til medarbejderne, at Hillerød Kommune per 1. januar 2020 har gjort kollegamotion til en fast del af arbejdsugen for ALLE 5.550 medarbejdere. På daginstitutionerne, hos Trafik, Vej og Park, på rådhuset og på de øvrige kommunale arbejdspladser kommer der nu sved på panden og smil på læben en time ugentligt i arbejdstiden. Hillerød Kommune går forrest, og i firmaidrætten glæder vi os meget til at inspirere og udvikle kollegamotionstilbud til medarbejderne. Det er nemlig vores kerneområde. Dét, vi brænder for.

Flere kommuner på vej

Fællesskaber blomstrer, når sammenholdet bliver dyrket med kollegamotion. Som arbejdsgiver er det en kæmpe fordel, hvis medarbejderne mødes omklædt på fodboldbanen eller til kontorstafet på gangen. Kollegamotion samler os på tværs af normale hierarkier og strukturer, og det giver bæredygtige arbejdspladser, hvor medarbejderne trives både psykisk og fysisk.

Flere kommuner sætter kollegamotion på dagsordenen. Hillerød Kommune har sat kollegamotions-bølgen i gang, og står det til Slagelse Kommunes økonomiudvalg, skal der også her være mulighed for frivillig motion i arbejdstiden. Den bevægelse blandt kommunerne vil vi meget gerne understøtte.

Vi ønsker flere kommuner, der ligesom Egedal integrerer Arbejdspladsernes Motionsdag samme dag som Skolernes Motionsdag. En aktiv dag for både borgere og ansatte. I Egedal blev der i 2019 udviklet aktiviteter, som passer til de omgivelser, medarbejderne er i, så for eksempel pædagogerne kan danse og lege med børnene, plejepersonalet med de ældre, mens de ansatte i 'det grønne' kan bruge det værktøj og de materialer, de har ved hånden. På den måde bliver trillebøren en del af en sjov aktivitet for kollegerne.

Det kan også være, løsningen for din kommune er at tage nye initiativer til, at alle borgere og ansatte bliver motiveret til at være mere aktive i hverdagen. Haderslev gjorde det i 2018, hvor mere end 1.200 skridttællere gik af sted og satte aktivitet på dagsordenen støttet af gratis udlån af skridttællere til alle borgere og ansatte i Haderslev Kommune.

Når der skal mobiliseres til en forandring med mere kollegamotion, er det vigtigt at kende sine medspillere. Vejle Kommune uddan-

ner i 2020 over 100 medarbejdere til sundhedsambassadører, som vi klæder på til at tilrettelægge og stå for motionsaktiviteter og andre sundhedstiltag for deres kolleger. På den måde får de i Vejle både taget højde for de forskellige afdelingers muligheder og begrænsninger, de får sundhedsambassadører spredt på mange af kommunens arbejdspladser, og de får startet en bevægelse mod mere motion og et stærkere fællesskab på tværs af kommunens afdelinger.

Skræddersyede kommunepakker

Vi ved, at kommunerne har dygtige og kompetente medarbejdere, som sagtens kan inspirere til mere motion i hverdagen, men vi ved også, at tiden i hverdagen er knap og opgaverne mange. Derfor vil vi rigtig gerne understøtte de gode kræfter, som arbejder for vores fælles sag om mere fællesskab og motion. Når Dansk Firmaidrætsforbund i 2020 sætter et skarpt fokus på at understøtte alle kommuner, der vil udvikle kollegamotion til en fast del af hverdagen, gør vi det på en måde, så det bliver nemt at gå til, og vi har fokus på at skabe løsninger til den enkelte kommunes behov, ressourcer og ambitioner.

Vi drømmer om at være med til at skabe endnu mere attraktive og sunde kommunale arbejdspladser.

Når vi vælger at række hånden, begge arme og ben ud, er det fordi, vi meget gerne vil skabe et strategisk samarbejde om kollegamotion med flere af jer. I er store arbejdspladser, og I er vigtige rollemodeller for den kultur, der er på arbejdspladserne i jeres område. Samtidig er nogle af de mest udfordrede brancher i den kommunale sfære. Sammen har vi mulighed for at gøre en forskel for de nøglepersoner, som til daglig bidrager til de vigtigste områder i vores hverdag. En god balance mellem fysisk aktivitet og hvileperioder i løbet af en arbejdsdag forebygger nedslidning og fremmer sundhed og kvalitet.

Vi vil i foråret 2020 lancere en målrettet kommunepakke med kollegamotion, og vi ønsker at hjælpe på lige nøjagtig jeres præmisser. Vi ved, at opgaven ikke er let, for hvordan får vi sat kollegamotionen i gode rammer for både dem på rådhuset og medarbejderne i de decentrale enheder? Sådan kunne ét af jeres spørgsmål lyde. Vi har svarene, og sammen med vores lokale foreninger kan vi lykkes i fællesskab.

Vi skaber og deler viden

I firmaidrætten er vi kreative og innovative, og vi stiller os i de kommende år i spidsen

for at samle erfaringer og viden på tværs af de kommuner, der gør kollegamotionen til en del af medarbejdernes hverdag. For vi skal bruge de gode erfaringer på tværs af hele landet. Til gavn for den enkelte medarbejder. Til gavn for kommunen og i sidste ende til gavn for den helt store bundlinje; nemlig sundheden og sammenhængskraften i Danmark.

Det er vigtigt, og vi arbejder for at få endnu flere videninstitutioner på banen. Vi skal have kortlagt dette felt, kollegamotion i arbejdstiden, så vi ikke kun ved, hvad motionen gør for den fysiske sundhed, men også for den mentale trivsel og vigtigst af alt, hvordan vi får den integreret på en meningsfuld måde i arbejdsdagen.

I 2020 glæder vi os derfor til at blive kloget på resultaterne fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø 'Guldlok-projekt', der handler om at skabe den rette motion til den rette person og arbejdsplads.

Vi glæder os også til at høste flere erfaringer fra vores og TrykFondens projekt 'Flere Aktive Arbejdspladser'. Her følger vi i øjeblikket en række arbejdspladser tæt og undersøger, hvordan vi gennem inspiration og uddannelse af 'firstmovers' får en times motion om ugen integreret på en meningsfuld og effektiv måde både på private og kommunale arbejdspladser.

28 pct. er for få

Ifølge Den Nationale Sundhedsprofil lever over 28 pct. af den voksne, danske befolkning ikke op til de internationale anbefalinger om fysisk aktivitet. Vi kan selvfølgelig ikke egenhændigt vende den uheldige statistik. I et samfundsmæssigt perspektiv er der brug for, at langt flere af jer politikere og kommunale beslutningstagere tager ansvar for den tid, som jeres medarbejdere bruger på arbejdspladsen.

At I hjælper med at skabe bæredygtige arbejdspladser, hvor der er balance mellem arbejdsliv, motion og fritid. Ligesom de har gjort i Hillerød. Vi skal huske på, at vi voksne er på arbejde i halvdelen af vores vågne timer. Det bør derfor være uden for diskussion, at en arbejdsplads også er en helt naturlig arena for bevægelse, aktiviteter og kollegamotion.

Rigtigt godt nytår til alle danske kommuner. I Dansk Firmaidrætsforbund håber vi, at vi i 2020 får et endnu tættere samspil med flere kommuner, som vil dyrke sammenholdet og kollegamotionen.

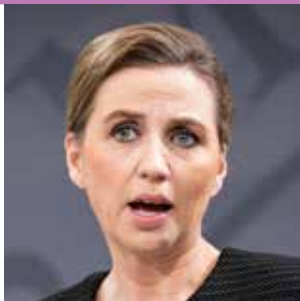

Peder Bisgaard

Formand for Dansk Firmaidrætsforbund

Send debatstof til os:

Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt. debatognavne@kommunen.dk

‘Der er nogle balancer og nogle elementer i udligningen, som er helt dysfunktionelle og ikke fungerende. Vi skal have gjort noget ved det. Men om jeg kan garantere en aftale: Det kan jeg ikke.’

Statsminister Mette Frederiksen (S) til Ritzau

Vi drukner i velment bureaukrati

Af **Thomas Medom (SF)**,
Rådmand for Børn og Unge,
Aarhus Kommune

Blinde og svagtseende skal også kunne få et optimalt udbytte af offentlige hjemmesider, uanset hvilken kommune, styrelse eller ministerium de klikker ind på. Derfor er det som udgangspunkt også fint med en ny lov om, at offentlige hjemmesider skal leve op til et sæt fælles standarder.

Så langt så godt. Tilgængelighed til offentlig service er jo hele formålet med kommunernes hjemmesider, og derfor støtter jeg 100 pct. kravet om tilgængelighed.

Af samme grund tester vi i Aarhus løbende vores hjemmesiders tilgængelighed, vi har god dialog med borgere og organisationer om samme, og vi retter til, når der bliver konstateret fejl. Des-

uden anvender vi fælles standarder, når siderne bliver skabt. Det mindsker sandsynligheden for fejl, allerede når man laver siderne.

Mange hundrede arbejdstimer

Men herfra begynder problemerne. Eller rettere bureaukratiet. For mens en gennemgang af tilgængelighed er en god idé, er den måde, oplysningerne skal meldes ind til Digitaliseringsstyrelsen, noget af en bureaukratisk og bøvlet tidsrøver.

Styrelsen kræver nemlig, at hver eneste statslige myndighed eller hver eneste kommune via en web-formular opretter en erklæring for hver eneste side og gør erklæringen tilgængelig på hjemmesiden. For en kommune som Aarhus er der tale

om mange hundrede sider. Og da oprettelsen tager op til to timer per side, bliver opgaven ret omfattende.

Regler uden konsekvenser

Indberetningen til Digitaliseringsstyrelsen bygger på tro og love. I princippet kan en kommunal medarbejder altså bare krydse kolonnen 'intet at bemærke' af for hver side - også selvom det er i strid med sandheden, og der ikke er kommet mere tilgængelighed ud af det. Der er ingen konsekvens eller sanktioner, hverken hvis erklæringen udfyldes forkert, eller hvis den ikke bliver udfyldt overhovedet.

Men webformularen skal udfyldes og indberettes til Digitaliseringsstyrelsen.

Samlet set har reglerne for tilgængelighed et fantastisk godt afsæt: En ambition om, at alle borgere skal kunne

De administrative medarbejdere i kommunerne har i forvejen rigeligt at se til. Så det ærgrer Thomas Medom, at de nu også skal bruge hundredevis af timer på it-procedurer uden mening.

Foto: Mads Jensen, Ritzau Scanpix

bruge de offentlige hjemmesider. Men det er altså gode, kommunalt ansatte, der skal bruge tid på erklæringer, og

det er gode, statsligt ansatte, som skal kontrollere dem uden nogen mulighed for at kræve, at reglerne overhol-

des. Må jeg foreslå, at tiden bruges på noget bedre: At lave gode, tilgængelige hjemmesider til borgerne? ●

» www.dknyt.dk/dkjob

Leder til Grønnemose Skole, Gladsaxe Kommune

Er du en dygtig leder, der kan lede en velfungerende skole og tage del i udviklingen af det samlede skolevæsen i Gladsaxe?

Ansøgningsfrist 12. februar 2020

Leder til PPR, Roskilde Kommune

Roskilde Kommune søger en fagligt stærk og samlende figur til at lede vores kompetente og ambitiøse PPR. Lederen af PPR skal have et strategisk og tværfagligt blik, så der skabes sammenhængende løsninger på tværs af hele kommunen med en tydelig bevidsthed om både faglighed og ressourcer.

Ansøgningsfrist 9. februar 2020

Kulturdriksleder med fokus på de menneskelige ressourcer, Varde Kommune

Er du den erfarne drifts- og personaleleder, der kan understøtte, coache og sparre med vores dygtige medarbejdere? Er du god til at få øje på løsninger? Vi søger en leder, der kan håndtere og stimulere en dynamisk organisation, og som samtidig kan bevare blikket for helheden og de overordnede mål.

Ansøgningsfrist 3. februar 2020

Skoleleder til Trællerupskolen, Lejre Kommune

Du skal stå i spidsen for vores helt særlige sted - vores lokale skole. Hos os betyder lokalsamfundet noget for skolen og skolen noget for lokalsamfundet.

Ansøgningsfrist 3. februar 2020

Direktør, Høje-Taastrup Kommune

Vil du være direktør i en af hovedstadsområdet største kommuner; en velfungerende og innovativ vækstkommune, der har mod og kræfter til at sætte nationale standarder og præge nationale dagsordener. Vil du være med til at udøve concernledelse og nedbryde siloer?

Ansøgningsfrist 29. januar 2020

Chef for Børn, unge og læring, Halsnæs Kommune

Vil du være med til at gøre en forskel for børnene i Halsnæs?

Brænder du for børn, unge og læring?

Falder det dig let at formidle de mange gode indsatser, der er bærende for udviklingen af skoler og dagtilbud?

Ansøgningsfrist 26. januar 2020

Direktør, Greve Kommune

Vi søger en ny direktør, der kan bidrage aktivt til at implementere og videreudvikle Greve Kommunes effektorganisering. Vores ambition er at skabe en tydelig rød tråd fra politikerne gennem hele organisationen, og at styre efter den bedste effekt i forhold til borgere og virksomheder.

Ansøgningsfrist 26. januar 2020

Fagleder for Styring og fagleder for Vejledning og Rådgivning, Center for Børn og Læring, Lejre Kommune

Center for Børn og Læring nytænker og styrker tværgående ledelse og koordinering af styring, vejledning og rådgivning

Ansøgningsfrist 20. januar 2020

To dygtige og ambitiøse afdelingsledere til Jobcenter, Fredericia Kommune

Kan du arbejde strategisk og målrettet? Har du lyst til at udvikle faglig praksis og indsatser for mennesker på kanten af arbejdsmarkedet? Kan du skabe følgeskab og resultater?

Så er det helt sikkert dig, vi søger til at være med på holdet i Fredericia.

Ansøgningsfrist 19. januar 2020

61.200

børn i Danmark var i 2018 fattige ifølge en ny opgørelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Det er et fald fra det rekordhøje antal på 64.500 børn året forinden.

Medarbejdere guides i at sige fra over for undertrykkende kontrol

Af Cecilia Lonning-Skovgaard (V),
Beskæftigelses- og integrationsborgmester, København

En 13-årig pige på en københavnsk folkeskole fortæller sin lærer, at efter hun er begyndt at gå med tørklæde, må hun ikke længere deltage i klassens sociale arrangementer eller gå til de sportsaktiviteter, som hun tidligere har dyrket. Det forbyder hendes forældre.

Læreren bliver bekymret og kontakter Etnisk Konsulentteam, som er Københavns Kommunes eksperter i sager om æresrelaterede konflikter og social kontrol.

De har en samtale med læreren og den 13-årige pige, der fortæller, at hendes forældre er meget optaget af, at hun ikke vanærer familien ved at have kontakt med drenge. Hun må ikke snakke med dem eller være hjemme hos veninder, hvis deres storebrødre er hjemme. Hendes forældre tjekker hendes telefon, og hun er blevet slået, da de opdagede, at hun havde drenge i sin kontaktliste.

Mange kan gøre en forskel

Det står nu klart, at læreren skal lave en underretning, så den 13-årige pige kan få hjælp.

Historien er blot en ud af mange, der finder sted i København med social kontrol som omdrejningspunkt, som vi nu for alvor vil gøre op med via en ny handleguide til kommunens ansatte med borgerkontakt.

Det er ulykkeligt at tænke på, at der i et demokrati som det danske er børn, unge og kvinder, der oplever social kontrol og tvang, så de bliver så begrænset i deres tilværelse, at de ikke trives. Det skal vi aldrig acceptere, og vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at bekæmpe det.

Men udover at historien om den 13-årige pige er hjerteskræende, viser den også i al sin enkelthed, hvor stor en betydning for eksempel en folkeskolelærer kan have i forhold til at spotte og stoppe social kontrol.

Og den rolle kan de fleste kommunale medarbejdere spille, hvis de har kontakt med et menneske, der udsættes for social kontrol.

Pligt til at gribe ind

Det er derfor, vi i Københavns Kommune har udarbejdet den nye handleguide om social kontrol til de af kommunens ansatte, som har borgerkontakt. Så de får viden om, hvornår de skal reagere og ikke mindst, hvor de kan få hjælp og rådgivning. Vores ekspertteam kommer samtidig ud og holder oplæg for at klæde medarbejderne godt på.

Det er vigtigt at gøre kommunens ansatte klogere på, hvordan de skal kunne håndtere en sag om social kontrol. For det sker, at den fornødne tillid opstår, når en borger har kontakt med kommunen. Det kan være mellem en lærer og en elev eller en socialrådgiver og en borger, og det er i det tillidsfulde rum, at man som medarbejder kan få et indblik i, hvad der sker inden for hjemmets fire vægge.

Medarbejderne skal faktisk spille en rolle, for som offentligt ansat har man en skærpet underretningspligt, når det handler om børn og unges udvikling og trivsel.

Usundt psykisk pres

Dugfriske undersøgelser viser, hvad fagpersoner på området har vidst længe - nemlig, at

Kvinder fra indvandrerfamilier kan være underlagt social kontrol i en sådan grad, at det resulterer i depression og stress, skriver beskæftigelses- og integrationsborgmesteren.
Foto: Christian Lindgren, Ritzau Scanpix

Det er ulykkeligt at tænke på, at der i et demokrati som det danske er børn, unge og kvinder, der oplever social kontrol og tvang, så de bliver så begrænset i deres tilværelse, at de ikke trives. Det skal vi aldrig acceptere, og vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at bekæmpe det.

der er en tydelig sammenhæng mellem social kontrol og psykisk mistrivsel i form af for eksempel depression eller langvarig stress.

Men sagerne om social kontrol og tvang er ofte komplekse, og medarbejdere skal tage svære beslutninger, der har store konsekvenser for et andet menneskes liv.

Det er de situationer, vores handleguide skal være med til at gøre lettere.

Men handleguiden står ikke alene. For ét er at handle, når man står med en konkret

bekymring eller mistanke om social kontrol. Noget andet er, hvordan man arbejder forebyggende på for eksempel skoler eller i klubber for netop at undgå, at social kontrol overhovedet kan finde sted.

Derfor har vi i København også stort fokus på det forebyggende arbejde gennem for eksempel undervisningstilbud og ung-til-ung dialog, som skal oplyse børn og unge om deres rettigheder og handlemuligheder, så de kan sige fra over for social kontrol.

Også et problem for voksne

Fra mit eget område hører jeg også eksempler på, hvordan social kontrol forhindrer ikkevestlige kvinder i at komme ud på arbejdsmarkedet.

Det er en menneskelig og samfundsmæssig tragedie, at kvinder holdes isoleret i hjemmet og ikke må komme ud på arbejdsmarkedet på grund af et dybt forældet menneskesyn.

Derfor har vi i min forvaltning igangsat en undersøgelse, som skal gøre os klogere på, hvordan social kontrol er en barriere for kvindernes arbejdsmarkedsdeltagelse.

Jeg har fået genfortalt en anden historie om en ung kvinde, der var til samtale i jobcentret. Her fortalte hun sin jobkonsulent, at hun kun måtte gå ud i følgeskab med sin mand eller medlemmer fra hans familie, og at hun ikke måtte have veninder.

Hun måtte heller ikke komme i praktik på et plejehjem, fordi manden og hans familie var bekymrede for, at hun der kunne risikere at komme i kontakt med mænd.

Jobkonsulenten kontaktede Etnisk Konsulentteam, som rykkede ud og tog en snak med kvinden. På mødet fik kvinden at vide, hvilke rettigheder hun har og information om, hvilke foreninger, kvindeklubber og rådgivnings tilbud hun har mulighed for at kontakte.

Firedobling af sager på ni år

Både jobkonsulenten og skolelæreren handlede præcis, som de skulle, og de hjalp to mennesker, der blev udsat for social kontrol. Jeg håber, at den nye handleguide betyder, at vi får mange flere af den slags historier.

Eksemplerne taler deres tydelige sprog. Det samme gør tallene:

Københavns Kommunes ekspertteam har oplevet en stigning i antallet af henvendelser om æresrelaterede konflikter og social kontrol. Der var 242 henvendelser i 2009. I 2018 var tallet steget til 1.038.

Nye tal viser også, at det strømmer ind med henvendelser til de nationale sikkerhedskonsulenter, der hjælper og rådgiver om social kontrol. Fra april 2018, hvor ordningen blev oprettet, til august 2019 har sikkerhedskonsulenterne registreret i alt 333 sager. Mere end 12 pct. af sagerne har været fra København.

Og det er kun tal for de sager, som myndighederne hører om.

Det er med andre ord afgørende, at vi bliver ved med at forebygge og bekæmpe social kontrol, og den nye handleguide giver medarbejderne, der er vigtige ører og øjne ude i virkeligheden, endnu bedre forudsætninger.

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne.
debatognavne@kommunen.dk

‘Husk: Jeg er stadig borgmester indtil december 2021!’

Ole Bollesen (S), borgmester i Syddjurs, som i god tid har bebudet, at han ikke genopstiller ved KV21.

Kommuner

SORØ
Sorø får ny vicekommunaldirektør

Henrik Nielsen bliver fra 1. februar ny vicekommunaldirektør i Sorø, hvor han blandt andet får ansvar for at udvikle velfærdsområdet. Han kommer fra en stilling som vicekommunaldirektør i Lejre og har tidligere været direktør i Gribskov og økonomichef i Holbæk og Hørsholm. Han er uddannet inden for offentlig administration og ledelse og har blandt andet en Master of Public Administration fra CBS.

HEDENSTED
Ny kommunaldirektør på plads i Hedensted

Steinar Eggen Kristensen bliver pr. 1. februar ny kommunaldirektør i Hedensted. Han kommer fra et job som direktør for social og arbejdsmarked i Randers, hvor han har været i syv år. Han er uddannet cand.scient.pol. og har også erfaring fra Aarhus og Københavns kommuner og Indenrigsministeriet. 48-årige Steinar Eggen Kristensen afløser Jesper Thyrring Møller, der er rykket til Struer.

EGEDAL
Egedal får ny (gammel) velfærdsdirektør

Egedal har fastansat Søren Trier Høisgaard som velfærdsdirektør. Han har været konstitueret i stillingen i tre måneder, og inden da var han centerchef for skole- og dagtilbudsområdet. Han er oprindeligt uddannet lærer, og har været skoleleder i Hvidovre og siden Børne- og Ungechef i Indre By/Østerbro i København. Han har også en diplomuddannelse i ledelse og er i gang med en Master of Public Governance.

DRAGØR
Dragør henter direktør i Miljøstyrelsen

Dragør har ansat Mads Leth-Petersen som ny direktør fra 1. februar. Han kommer fra et job som vicedirektør i Miljøstyrelsen og har tidligere været ansat i Naturstyrelsen og Miljøministeriets departement. Mads Leth-Petersen kommer med 13 års ledelseserfaring, heraf de seneste syv år på direktionsniveau. Han er uddannet agronom og har taget flere lederkurser oveni.

STEVNS
KL-chef bliver direktør i Stevns

Næsten 30 års KL-erfaring flyttede med, da Ralf Klitgaard Jensen fra nytår tiltrådte som ny direktør for sundhed og omsorg samt børn og læring i Stevns. Den nye direktør forlod sidste år KL, hvor han gennem knap 30 år var afdelingschef og kontorchef i forskellige afdelinger og senest konsulent, chefkonsulent og vicekontorchef i Økonomisk Sekretariat. Han er cand.scient.pol. fra Aarhus Universitet.

THISTED
Thisted får ny direktør for social og sundhed

42-årige Tue von Pahlman er pr. 1. februar ny direktør for social- og sundhed i Thisted. Han kommer fra en stilling som sundheds- og ældrechef i Mariagerfjord, hvor han har været siden august 2017. Tue von Pahlman er uddannet cand.scient.adm. fra Aalborg Universitet og har tidligere arbejdet i både Aalborg Kommune og på Aalborg Universitetshospital.

NORDFYN
Nordfyn henter direktør i Odder

Karsten Poulsen bliver 1. februar ny Børn- og ungedirektør i Nordfyn. Han skifter fra en tilsvarende stilling i Odder. Tidligere har han haft en række chefstillinger på skoleområdet i Hjørring og Aarhus samt daværende Skagen Kommune. Oprindeligt er 58-årige Karsten Poulsen uddannet lærer og har siden suppleret med lederuddannelse.

HØJE-TAASTRUP
Direktør skifter til det private

Efter ni år som direktør i Høje-Taastrup forlader Per Aalbæk Nielsen sin stilling som direktør for Økonomi og Børne- og Ungeområdet 1. marts og bliver adm. direktør for Klax i Danmark. Tidligere har han blandt andet været underdirektør i KMD og souschef i KL's Konsulentafdeling.

Kommunen benytter anledningen til at justere organisationen, og der vil blive opslået en direktørstilling for social, mens kommunaldirektør Lars Holte overtager økonomiområdet.

VEJEN
Leder fra Midtfyn bliver chef i Vejen

Vejen Kommune har ansat Ulrik Skyum Christensen

Den snart 60-årige borgmesters motto er, at man skal behandle andre, som man gerne selv vil behandles. Foto: Hvidovre Kommune.

HVIDOVRE

Adelborg fejrer 60 år med Hvidovre

Sidste år kunne Helle Adelborg fejre sølvbryllup med Hvidovres kommunalbestyrelse, og siden 2012 har hun været borgmester. Her overtog hun fra Milton Graff, der måtte trække sig på grund af sygdom. Personligt fejrer hun 60 år den 26. januar - både med sin dåbsattest og i kommunen. Det er nemlig her, hun er født og opvokset. Den cirka 53.000 indbyggere store kommune har været socialdemokratisk siden 1925, og seneste i rækken af S-borg-

mestre er altså Adelborg, der efter KV17 indgik en aftale med blå blok - De Konservative, Venstre og DF. Selv har hun været medlem af Socialdemokratiet siden 1989. I foråret 2019 var hun sygemeldt syv uger i forbindelse med en operation for kræft, men kunne vende rask tilbage i forbindelse med sin 1. maj-tale. Det valgte borgmesteren selv at fortælle åbent om på Facebook. I sit virke som borgmester gør hun en dyd ud af at møde

så mange borgere i hverdagen som muligt ved fx at bevæge sig rundt til fods eller på cykel, når det er muligt. Hun har tidligere fortalt kommunen.dk, at hun er dårlig til at balancere familie- og arbejdsliv, men at borgmesterjobbet er 24/7/365. Heldigvis er familien sød og rummelig, siger hun. Hun er uddannet pædagog, og det var blandt andet mødet med børn, der fik hende til at interessere sig for politik.

GLADSAXE:
To socialdemokrater bliver løsgængere

Socialdemokratiet i Gladsaxe Byråd går fra ti til otte byrådsmedlemmer, efter at Lise Tønner og Lene Svendborg har valgt at blive løsgængere. I en fælles pressemeddelelse angiver de dels politiske, dels samarbejds-mæssige årsager til bruddet. Blandt andet mener de ikke, at den førte politik er rød nok.

VORDINGBORG
Budgetoverskridelse betyder chef-farvel

En for optimistisk budgettering på arbejdsmarkedsområdet i Vordingborg, som er resulteret i et behov for ekstrabevillinger på i alt 40 mio. kr., får nu konsekvenser for chefen i borger- og arbejdsmarkedsafdelingen, Claus Holm Oppermann, der er stoppet med øjeblikkelig virkning. Regnefejlene er så store, at det fortsat giver et minus, selvom der bliver færre personer på offentlige ydelser i kommunen. Derfor ser borgmester Mikael Smed (S) fratrædelsen som en naturlig konsekvens af sagen.

BILLUND
Lokalliste nedlægger sig selv - medlemmer går til S

Borgerlisten i Billund nedlægger sig selv, og de to medlemmer, Ole Marcussen og Heidi Nielsen, rykker begge til Socialdemokratiet. Det skriver JydskeVestkysten. Skiftet skyldes ifølge Ole Marcussen, at det ikke er lykkedes for partiet at skabe en tværpolitisk liste, som ellers var formålet.

FREDERIKSHAVN
Udskiftning hos V i Frederikshavn

Et nyt job i Børne- og Undervisningsministeriet København gør, at Anders Broholm (V) træder ud af Frederikshavns byråd 1. februar. 35-årige Anders Broholm er formand for kultur- og fritidsudvalget og medlem af økonomiudvalget og har været i politik, siden han var 21 år. Han erstattes i byrådet af Jens Borup.

ROSKILDE
S-afhopper landet hos De Konservative

Efter en god måned som løsgænger i Roskilde Byråd er byrådsmedlem Pierre Kary (eks-S) optaget som medlem hos De Konservative, som

som ny chef for Sundhed og Sammenhæng. Han var tidligere leder for Faaborg-Midtfyn Kommunes afdeling for Forebyggelse, Træning og Rehabilitering, hvor han stoppede i oktober - en afdeling med cirka 70 ansatte.

BILLUND
Billund får ny voksen-direktør

42-årige Thomas Foged er fra 15. februar ny direktør for voksen-området i Billund. Han er cand.oecon. og kom-

mer fra en stilling som direktør for Middelfart Spildevand. Inden da var han i Middelfart Kommune, hvor han sluttede som økonomichef. Thomas Foged afløser Jan Møller Iversen, hvis åremålskontrakt udløber.

52

mio. kr. sparer danske husholdninger og virksomheder i 2020 på deres elregninger, når de danske netvirksomheder har opfyldt Forsyningstilsynets krav om effektiviseringer.

Kilde: Forsyningstilsynet

dermed går fra to til tre medlemmer. Det var utilfredshed med 2020-budgettet, der fik Pierre Kary til at forlade Socialdemokratiet og dermed berøve det sit absolutte flertal. Pierre Kary er tidligere borgmester i den lille canadiske kommune Saint-Lazare i delstaten Quebec.

SILKEBORG
Forsyningen henter direktør hos naboer

Silkeborg Forsyning henter ny direktør hos kollegerne i Skanderborg, hvor adm. direktør Jens Bastrup skifter til et tilsvarende job i Silkeborg. Han erstatter Kim Harskov på posten og tiltræder senest 1. april 2020.

GRIBSKOV
Gribskov vil skille sig af med velfærdsdirektør

Et enigt økonomiudvalg har indstillet til byrådet, at samarbejdet med velfærdsdirektør Mikkel Damgaards skal ophøre grundet mangel på tillid. Han er fritaget for tjeneste, indtil byrådet træffer en endelig beslutning senere i januar. Meldingen kommer i kølvandet på store budgetoverskridelser på skoleområdet.

BRØNDBY
Radikal kredsformand væltet efter strid

En intern strid i den radikale kredsforening for Brøndby, Ishøj og Vallensbæk er endt med, at formanden Said Mo El Idrissi, der også er partiets eneste byrådsmedlem i Brøndby, er blevet væltet. Han understreger ifølge ugeavisen Folkebladet, at han ikke vil skifte parti.

SILKEBORG
Silkeborg får ny sundhedschef

Silkeborg har ansat Annette Secher som ny sundheds- og omsorgschef fra 1. februar. Hun afløser Inge Bank, som er gået på pension. Annette Secher kommer fra en stilling som ældre- og sundhedschef i Aalborg og har mere end 15 års erfaring med ledelse i blandt andet Rebild og Syd-djurs.

KERTEMINDE
SF'er stopper på grund af helbredet

Byrådet i Kerteminde har nikked ja til, at byrådsmedlem Ghariba T. Ebrahim (SF) af helbredsmæssige årsager træder ud af byrådet. Hun erstattes af Alex Haurand,

der også vikarierede i byrådsgruppen i 2017.

ODDER
V-gruppeformand flytter kommune

2. viceborgmester og gruppeformand Lone Riis (V) flytter til Odders nabokommune Horsens og forlader dermed byrådet. Lone Riis fik fjerdeflest personlige stemmer ved KV17. Jan Gade overtager pladsen i byrådet.

VIBORG
Skolechef fratræder

Claus Drachmann Kaasby-Wang fratræder sin stilling som skolechef i Viborg. Årsagen er uenighed om den ønskede ledelsesstil. Indtil videre varetages skolechefens opgaver af direktør for Børn & Unge, Søren Aakjær. Claus Drachmann har været skolechef i Viborg Kommune fra 1. maj 2018.

BORNHOLM
Byrådsmedlem afgået ved døden

Byrådsmedlem Torben Rønne-Larsen (DF) er død, 69 år, skriver lokale medier. Han døde efter et længere sygdomsforløb, hvorunder han siden november havde orlov fra byrådet. I det civile liv var han uddannet klejnsmed, men drev senere en tankstation og kom derfra over i dækbranchen og videoudlejning.

Politisk startede han i Fremskridtspartiet og fulgte med over i Dansk Folkeparti, for hvem han blev valgt til Rønne Byråd og senere til Bornholm i alle valgperioder siden kommunesammenlægningen.

MARIAGERFJORD
Eks-DF'er har meldt sig ind i Venstre

Byrådsmedlem og løsgænger Jan Andersen sslutter sig til Venstre i Mariagerfjord. I 2018 meldte han sig ud af Dansk Folkeparti og erklærede dengang, at han ville sondere terrænet i andre partier, og nu efter mere end et år er han så landet hos V.

VARDE
Varde får ny sundhedschef

Hanne Josefsen tiltræder 1. februar som ny sundhedschef i Varde. Hun kommer fra en stilling som leder af Patientrettet Forebyggelse i Esbjerg Kommune, hvor hun har været ansat i forskellige stillinger de seneste 16 år. Oprindeligt har 41-årige Han-

ne Josefsen en baggrund som fysioterapeut og har siden taget en diplomuddannelse i ledelse.

HADERSLEV
Haderslev ansætter ny børn- og ungechef

Rasmus Graff bliver børn- og ungechef i Distrikt Syd og vil samtidig være ordførende chef på skoleområdet i Haderslev. Et enigt ansættelsesudvalg pegede på Rasmus Graff i et ansøgerfelt på 15. Foruden jobbet som afdelingsleder i Uddannelse og Læring i Vejle har Rasmus Graff tidligere arbejdet som blandt andet chefkonsulent i børne- og uddannelsesforvaltningen i Kolding.

AARHUS
Aarhus får ny havnedirektør

49-årige Thomas Haber Borch er valgt som ny havnedirektør i Aarhus fra 1. juli, efter at den tidligere direktør, Jakob Flyvbjerg Christensen, rykkede til Verdo. Thomas Haber Borch har siden 2015 været adm. direktør i DKI Logistics A/S og Vikar DK A/S og har tidligere været hhv. områdedirektør og regionsdirektør ved PostNord.

HØRSHOLM
Hørsholm får ny politisk centerchef

Julie Appelt Honoré bliver ny centerchef i Center for Politik. Hun kommer fra en stilling som afsnitsleder i Center for Arbejdsmarked i Ballerup. Herudover har Julie Appelt Honoré blandt andet været fagchef på social- og sundhedsområdet samt teamleder i Ledelsessekretariatet i Gribskov. Julie Appelt Honoré er 41 år og uddannet cand. scient. adm.

FAABORG-MIDTFYN
Ny økonomichef i Faaborg-Midtfyn

Nis Kasper Pedersen er ny økonomichef i Faaborg-Midtfyn pr. 1. februar. Han kommer fra en stilling som vicekontorchef i Økonomi og Byggeri ved Socialforvaltningen i København, er cand. scient.pol. og har solide erfaringer fra stillinger i økonomiske funktioner i Københavns og Aarhus kommuner og Deloitte Consulting. Nis Kasper Pedersen bor med sin familie i Odense.

VEJEN
Job over byråd

Byrådsmedlem Klaus Kilde- mand (S) har ønsket at stop-

pe i Vejens byråd. Begrundelsen er hans udsigt til flere arbejdsmæssige rejser end sædvanligt og et ønske om at gennemføre videreuddannelse på masterniveau.

Førstesuppleant er Tina Gottschalk, men hun har på grund af barsel for nuværende ikke mulighed for at indtræde, så andensuppleant Kjeld Thorsen afløser Klaus Kildemand.

Regioner

SJÆLLAND
EL-medlem flytter og udtræder af regionsråd

Regionsrådsmedlem Ursula Dietrich-Pedersen (EL) flytter fra Sjælland til Sønderjylland, hvor hun har fået job som højskoleforstander, og stoppede derfor fra nytår i Regionsråd Sjælland. Hun erstattes af førstesuppleant Anna Bondo Nielsen.

HOVEDSTADEN
Byrådsmedlem forlader regionsråd

Venstres Peter Frederiksen har forladt sin plads i Regionsråd Hovedstaden fra årsskiftet. Det skyldes arbejds-pres, da han siden valget er begyndt at arbejde i Odense i stedet for København. Han er fortsat medlem af Hillerød Byråd og formand for Børn, Familie og Ungeudvalget. Førstesuppleant Per Roswall afløser Peter Frederiksen i regionsrådet.

SJÆLLAND
Jerkel opgiver tripelmandat

Byråds-, regionsråds- og folketingsmedlem Brigitte Klitskov Jerkel (K) er nu efter godt tre år med tre mandater moden til at opgive det ene, nemlig medlemskabet af Regionsråd Sjælland. Pladserne i Greve Byråd og i Folketinget beholder hun, men tripelmandatet - landets eneste - er snart fortid. Afløseren under orloven, Ellen Knudsen (K), der også er byrådsmedlem i Stevn, bliver dermed også permanent regionsrådsmedlem valgperioden ud.

Stat

Statsministeriet får ny departementschef
Barbara Bertelsen er ny departementschef i Statsministeriet efter Christian Kettel Thomsen. Hun er 46 år og kommer fra en stilling som departementschef i Justitsministeriet, hvor hun har

været de seneste fem år. Hun er uddannet cand. jur. fra Aarhus Universitet og har tidligere været vicedirektør i Moderniseringsstyrelsen, kontorchef i Justitsministeriet, samt fuldmægtig i såvel Statsministeriet som i Justitsministeriet.

Ridder af Dannebrog

Vagn Ytte Larsen (S), Morten Egeskov (V), Helge Fredslund (V), Hanne Pigonska (V)

og **Gitte Hededam (S)**, byrådsmedlemmer i Odsherred **Mikael Klitgaard (V)**, borgmester i Brønderslev **Lene Hansen (S)**, **Eskild Sloth Andersen (S)**, **Ole Jespersgaard (S)**, **Johannes Trudslev (S)** og **Hildo Rasmussen (S)**, byrådsmedlemmer i Brønderslev **Leon Sebbelin (R)**, borgmester i Rebild **Gert Fischer (V)** og **Ole Frederiksen (V)**, byrådsmedlemmer i Rebild **Preben Linnet (V)**, byrådsmedlem i Tønder

Vore konsulenttydelser

- Det nye byråd/udvalg – arven fra det gamle byråd/udvalg
- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Studieture for politikere, ledergrupper, chefforeninger m.fl.
- Visions- og strategiprocesser for byråd, udvalg, direktør og ledergrupper
- Det lokale demokrati og aktivt medborgerskab
- Chef-til-leje

H.C. Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING

Brug proceskonsulenter med topledereerfaring. Den erfaring har vi!

Tlf. 7022 0272
www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Anders Kjærulff. En elektro-pedels bekendelser

Mig og min brændeovn

Jeg har tændt op i brændeovnen. Katten er lige kommet ind, den har dræbt en mus og slæbt den ind på tæppet. Derefter miaver den højlydt og vil roses. Det gør jeg så, og så smider jeg musen ud. Katten går over til sin madskål og æder fabriksfremstillet kattemad. Musen var jo til mig. Derefter lægger den sig veltilfreds op ad den lune skorsten og falder i søvn.

Ikke bare katte, men også mennesker elsker strålevarme. Eders elektropedel ved godt, at fritgående katte også æder sangfugle, og at brændeovne er so-last-year og bærer ansvaret for en alt for stor del af klimakrisen.

Men jeg har svært ved at undvære levende ild.

Når al ild bliver forbudt

Der er noget primalt, dybt analogt ved flammer under kontrol. Et link til de tider, hvor vi alle sammen sad frysende rundt om et bål og ind imellem skottede nervøst over skuldrene for at se, om der var nogen sultne sabeltigre i nærheden.

I dag kigger vi mest på skærme, men jeg spår, at min brændeovn, som jeg har tænkt mig skal brænde, til Dan Jørgensen og politiet egenhændigt har været forbi for at bære den og skrigende mig ud af mit hjem, bliver en slags attraktion her i kvarteret, en monolitisk sjældenhed, som mennesker med 4k og Retina-skærm-smadrede hornhinder vil komme luskende forbi for at tiltuske sig et kort kig på, før det er for sent, og al ild er forbudt.

Det er min nytårsspådom, og man må gerne spå, selvom det måske ikke går i opfyldelse.

Vi har taget hul på et nyt årti, og så står det enhver frit for at gætte på, hvad der skal ske, men først bør vi se tilbage, forsigtigt og med samme blik, som vi før forbeholdt sabeltigreren, min fine lille huskats stamfader.

Minister trak tech-bremsen

Og skal jeg udtrykke mig lidt forsigtigt, så var 2019 et sært år.

Skal jeg finde ord, der kan beskrive det, må det blive 'uro', 'angst' og 'disruption', der kom alle mulige andre steder fra, end Singularity University havde fortalt os. De lovede eksponentielle tanker, robotter overalt og ikke mindst sammensmeltning af al intelligens i computersystemer. Millioner af små flammer ville samle sig og blive en brølende, lutrende ild, der skulle redde os alle sammen og få Ray Kurzweil til at leve evigt på en eller anden glemt maskines harddisk.

Det kan stadig nås:

Han spår, det bliver i 2050.

Som om...

I stedet gik undervisningsministeren i december i pressen og sagde, at nu skulle vi nok slappe lidt af med den digitalisering af skolelivet, det hele skulle jo ikke være iPads, og udviklingen skal i hvert fald ikke gå ud over bøgerne.

'Der er brug for almindelig sund fornuft, når det gælder digitalisering. Der er vi måske blevet lige lovlig begejstrede ved tanken om, hvor smart digitaliseringen er. Det er den måske ikke alligevel,' sagde Pernille Rosenkranz-Theil (S) til Politiken.

Stemmer fra fortiden

Det er mildt sagt nye toner fra et ministerie, der om nogen har været smaskforelsket i alt, der foregår på en skærm. Og de toner stemmer dårligt med det kor, især aarhusianske medieforskere har etableret gennem det seneste tiår.

De bruger stadig ord som 'skærm-angst', 'bekymringsindustri' og 'mangel på evidens' i flæng, når nogen har tilladt sig at løfte stemmen og tale om, at børn måske ikke automa-

tisk bliver klogere, bare fordi de kan finde ud af at google sig frem til svarene på en opgave.

Hen over sommeren skiftede koret taktik: Nu tales der simpelthen om, at børn har RET til at være på nettet, at vi voksne må respektere deres behov for at være på Instagram og YouTube. Det, der skal til nu, hævdes det, er *digital dannelse* - eller på engelsk; digital literacy, et udtryk opfundet og brugt af Steve Jobs i et interview fra 1981 og altså nu genopfundet som et oldgammelt kors, man holder foran sig, mens de onde kræfter eksorceres ud.

DR vil kigge tilbage på os

Og året startede i den grad med at drive onde kræfter ud af de unge. I januar stadfæstede højesteret en dom på 40 dages betinget fængsel til en 18-årig mand, der havde delt videoer med en mindreårig pige via sociale medier - det var en del af den såkaldte Umbrella-sag, hvor over 1.000 pæne unge mennesker pludselig stod anklaget for at have gjort noget, de vokne og platformene konstant opfordrede dem til: At dele for at få likes og opmærksomhed, i det her tilfælde langt ud over almindelig anstændighed og med en ganske ung pige som livslangt digitalt offer.

2019 blev også året, hvor Danmark Radio sprang ud. Ikke som den store folkelige bærer af dansk kultur og information til borgerne, men som techgiganternes nyttige lille hjælper i nord.

DR ønsker nemlig, at vi skal registrere os for at kunne se tidsforskudt internetfjernsyn på dr.dk. Vist nok fordi Netflix også tracker brugerne, og DR tror så, de kan vinde over Netflix ved at gøre det samme. Og når der skal logges ind, er den absolut nemmeste løsning selvfølgelig, at det skal foregå direkte gennem Google, Apple eller Facebook, i stedet for at bruge dyrebare minutter på at oprette en konto hos DR med sin egen mail...

Hermed indgår DR helhjertet i fødekæden hos dem, som Shoshana Zuboff kalder 'overvågningkapitalister'. Dem, der sandsynligvis ganske gratis kan kigge med over skulderen

Nu tales der simpelthen om, at børn har RET til at være på nettet, at vi voksne må respektere deres behov for at være på Instagram og YouTube. Det, der skal til nu, hævdes det, er digital dannelse.

på os licensbetalere, mens vi ser 'Kender du typen?'.

Overvåget i sikkerhedens navn

Og det med at kende typen, ja det skal eders elektropedel ellers lige love for, at regeringen gerne vil. Faktisk vil de det så meget, at såvel landets stats- som justitsminister konstant taler om tillid og tryghed, der efter deres mening kun kan opnås ved at opsætte og registrere horder af overvågningskameraer, måske sågar udstyret med kunstig intelligens og ansigtsgenkendelse, ligesom de gør i Kina.

Det er nemlig 'frihed', hævder justitsministeren i en tale, der er blevet delt og latterliggjort, men hvis nysprogs-designede indhold regeringen tydeligvis står inde for, 'vi skal ikke kun forholde os til det her med udgangspunkt i frihedsrettigheder og privatliv', sagde en agiterende Mette Frederiksen, der mener vores samfundsmodel er under pres.

Det er den.

Jeg spår, at 2020 bliver mere snak om 5G netværk og smarte byer og IOT og endnu flere robotter og kunstig intelligens, dén der magiske ting, der skal gøre alting bedre og os alle sammen rigere, hvis det ikke allerede var, fordi Siri-kommisionen for mange år siden

'...min brændeovn skal brænde, til Dan Jørgensen og politiet egenhændigt har været forbi for at bære den og skrigende mig ud af mit hjem,' skriver Anders Kjærulff.

Foto: Pelle Rink, Ritzau Scanpix

har afskrevet, at Danmark har data nok til at gøre noget som helst.

AI hypet som nano

Vores eneste chance var at blive et såkaldt 'anvendelsesorienteret testland' - ja, det skrev de, og ja, det er vi tydeligvis blevet.

Men hey, kunstig intelligens? Det er jo bare en kopi af rigtig intelligens, altså den intelligens, der kommer ud af hovedet på dem, der tror, de har den. Intelligens baseret på algoritmer og gennemsnit, hypet på samme måde som nanoteknologien, hvis nogen overhovedet kan huske den længere?

Bålene brænder, men de er falske, og de giver ingen varme.

Så hellere brændeovnen.

Og katten foran den, henslængt i tidsstoppende afslapning.

Godt nytår.

I morgen angriber vi os selv. Igen.

Og alt står i flammer.

